

# XXVI. SPRAWOZDANIE

MACIERZY SZKOLNEJ  
KSIĘSTWA CIESZYŃ-  
SKIEGO ZA ROK 1911.



CIESZYN 1912.

NAKŁADEM ZARZĄDU GŁÓWNEGO MACIERZY  
:: SZKOLNEJ KSIĘSTWA CIESZYŃSKIEGO ::



# XXVI. SPRAWOZDANIE

MACIERZY SZKOLNEJ  
KSIĘSTWA CIESZYŃ-  
SKIEGO ZA ROK 1911.



CIESZYN 1912.

NAKŁADEM ZARZĄDU GŁÓWNEGO MACIERZY  
:: SZKOLNEJ KSIĘSTWA CIESZYŃSKIEGO ::

## WYCIĄG ZE STATUTU „MACIERZY SZKOLNEJ“.

§ 2. Celem Towarzystwa jest troska o rozwój szkolnictwa polskiego, tudzież szerzenie oświaty wogóle, wśród ludu polskiego w obrębie Księstwa Cieszyńskiego.

§ 10. Członkiem Towarzystwa może być osoba fizyczna nieposzlakowanej czci, jako też osoba prawna, którą przyjmie na członka Zarząd jednego z Kół miejscowych.

§ 11. Członkowie dzielą się na a) zwyczajnych (wkładka roczna przynajmniej 2 K), b) wspierających (wkładka roczna 25 K), c) założycieli (jednorazowa wkładka 100 K) i d) wieczystych (jednorazowa wkładka 50 K).

§ 12. Wkładki roczne obowiązani są członkowie uiszczać w pierwszych trzech miesiącach każdego roku.

§ 4. i 17. Członkowie mogą tworzyć Koła miejscowe. Koło miejscowe może się zawiązać w każdej miejscowości na Śląsku, w której z gotowością założenia Koła oświadczy się przynajmniej 20 osób, jeżeli Zarząd Główny uzna potrzebę i możliwość założenia Koła. W tej samej miejscowości może powstać kilka Kół, o ile pierwsze liczy 50 członków. Członkom Towarzystwa służy prawo wyboru Koła, do którego chcą należeć. Członek zamieszkały na Śląsku, który nie oświadczy wyraźnie, do którego Koła chce należeć, będzie przydzielony do najbliższego Koła, członkowie zaś z poza Śląska do I. Koła w Cieszynie.

§ 13. Każdy członek ma prawo brać udział w zgromadzeniach Koła miejscowego, do którego należy, czynić na tych zgromadzeniach wnioski i głosować przy powzięciu wszelkich uchwał, jako też przy wyborach, być obecnym na Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa jako słuchacz. Każdy członek jest wybieralny na wszystkie urzędy Towarzystwa.

§ 14. Osoby prawne wykonywują prawa członków za pośrednictwem jednej osoby fizycznej, pisemnie do tego upoważnionej, która musi być nadto członkiem Towarzystwa.

§ 15. Członek może każdego czasu wystąpić z Towarzystwa, atoli obowiązany jest zawiadomić o tem na piśmie Zarząd swego Koła miejscowego. Członek, zalegający z wkładką za dwa lata, może być za uchwałą Głównego Zarządu w porozumieniu z Zarządem Koła miejscowego, z listy członków Towarzystwa wykreślony, jeżeli mimo pisemnego upomnienia zaległości nie uiszczy lub jeżeli miejsce jego pobytu jest niewiadome. Zarząd Koła miejscowego obowiązany jest corocznie przedkładać wykaz członków, zalegających z wkładkami.

§ 16. Zarząd Koła miejscowego może orzec wykluczenie członka, jeżeli ten działa na szkodę Towarzystwa, lub popełni czyn, czci obywatelskiej uwłaczający. Wykluczonemu przysługuje prawo odwołania się do Zarządu Głównego.



XXVI. rok działalności Macierzy Szkolnej rozpoczął się w warunkach nadzwyczaj trudnych. Zamknięcie rachunków za rok 1910, tudzież preliminarza na rok 1911 ogromnym niedoborem, musiało nasuwać obawy o dalsze losy znacznej części zakładów, utworzonych w ciągu szeregu lat z niemałym nakładem pracy i grosza publicznego. Przykra i bolesna jest już sama myśl o konieczności porzucenia pracy na roli, przy pomocy całego Narodu i gorących, choć nieraz cichych opiekunów przez ćwierć wieku szczęśliwie uprawianej, a cóż dopiero mówić o uczuciach tej chwili, w której trzeba było przystąpić do niszczenia własnymi rękami plonu 25-letnich zmudnych wysiłków, w której trzeba było zamykać szkoły i ochronki ze świadomością, że rzuca się tysiące działwy polskiej na pastwę nieprzyjaciół, że podkopuje się wśród mas wiarę we własne siły i siły ogółu polskiego, która to wiara jest fundamentem całej pracy narodowej na Śląsku!

Na szczęście głos wołania o pomoc nie przebrzmiał wśród społeczeństwa bez echa. Ogół polski pojął w porę jeszcze grożące sprawie narodowej niebezpieczeństwo i szczodłą ofiarnością swą zazęgnął je, składając 93.273'83 K ponad przewidywaną przez Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w budżecie sumę. Rezultat ten zawdzięczać należy w przeważnej mierze tak zwanym „dniom Macierzy“ w Galicyi i na Śląsku urządzonym, tudzież życzliwemu poparciu prasy. Stokrotne więc dzięki tym wszystkim, którzy przyłożyli ręki do pracy około urządzania wieców i organizowania składek, stokrotne dzięki tym wszystkim, którzy z ofiarami chętnie pośpieszyli, stokrotne dzięki prasie za popieranie tak zabiegów Zarządu Głównego, jako też Komitetów „dni Macierzy“.

Na równie co najmniej hojną ofiarności publicznej Macierz Szkolna i w roku 1912 liczyć musi, preliminarz bowiem na r. 1912 zamknięty został niedoborem w wysokości 91.861 K, przy wydatkach, dochodzących do sumy 371.300 K, wobec dochodów, przewidywanych w sumie 280.439 K.

Niebezpieczeństwo zamknięcia kilku zakładów zostało więc w roku sprawozdawczym chwilowo jedynie zażegnane; całkowicie usunąć je może tylko przejście niektórych szkół na koszt publiczny, o co Zarząd Główny Towarzystwa usilnie zabiega. Ponieważ jednak niema nadziei, by w ciągu roku 1912 jeden choćby zakład przeszedł na etat publiczny, Macierz Szkolna musi odwołać się podobnie jak w roku sprawozdawczym do ofiarności publicznej a czyni to z wiarą, że społeczeństwo nie dopuści do uszczuplenia własności narodowej, że i tym jeszcze razem znajdzie sposoby i środki utrzymania swego stanu posiadania na kresach zachodnich.

---



## I. CZYNNOŚCI ZARZĄDU GŁÓWNEGO I KOMISYI.

W skład Zarządu Głównego wchodzili w roku sprawozdawczym pp.: 1. Hilary Filasiewicz, prezes (1912\*); 2. Wiktor Schmidt, I. wiceprezes (1914); 3. Ks. Franciszek Michejda, II. wiceprezes (1913); 4. Ludwik Eckert, sekretarz (1913); 5. Franciszek Tomiczek, zastępca sekretarza (1912); Jan Jarosz, skarbnik (1914); 7. Emil Sznapka, zastępca skarbnika (1914); 8. Ludwik Budniak (1912); 9. Stanisław Cyankiewicz (1913); 10. Bogusław Heczko (1912); 11. Franciszek Kiedroń (1914); 12. Jan Kotas (1914); 13. Fryderyk Kretschmann (1912); 14. Stefan Natanson (1913); 15. Ks. Jan Stonawski (1913); 16. Jan Szuścik (1914); 17. dr. Władysław Wasung (1913); 18. Bolesław Włodek (1912).

Przy końcu roku złożyli mandaty pp.: Jan Jarosz i Franciszek Tomiczek. W ich miejsce nie powołano zastępców.

Walne Zgromadzenie ma wybrać po myśli §§ 42 i 43 statutu 6 członków na okres 3-letni w miejsce pp.: Ludwika Budniaka, Hilarego Filasiewicza, Bogusława Heczki, Fryderyka Kretschmanna, Franciszka Tomiczka i Bolesława Włodka, tudzież 1 członka na okres 2-letni w miejsce p. Jana Jarosza.

W skład Komisji kontrolującej Towarzystwa wchodzili pp.: Franciszek Bogocz, Antoni Kasprzak, Andrzej Macura, Ks. Monsign. Jan Sikora, Władysław Wójcik.

Zarząd Główny odbył w roku sprawozdawczym 9 posiedzeń. Oto spis najważniejszych spraw, które były przedmiotem obrad na tych posiedzeniach: 20. kwietnia:

1. Zmiany w gronach nauczycielskich. 2. Wynik konferencji czesko-polskiej z dnia 2. marca w sprawach szkolnych. 3. Zawarcie umowy z p. Firlą w sprawie budowy budynku na pomieszczenie bursy w Orłowej. 4. Sprawozdanie wizytatora o stanie szkół i ochronek Towarzystwa. 5. Powierzenie kierownictwa bursy w Cieszynie od r. szk. 1911/12. 6. Budżet Towarzystwa na rok 1911.

29. maja:

1. Sprawozdanie z wyniku deputacyi do prezydenta kraju i Rady szkolnej krajowej w sprawie przyśpieszenia wydania przez Radę szkolną orzeczeń co do utworzenia publicznych szkół polskich w Dzieńmorowicach, Ostrawie Polskiej i Pietwałdzie. 2. Organizowanie polskich szkół przemysłowych uzupełniających. 3. Sprawa utworzenia ochronki w Suchej Średniej. 4. Ustalenie gron nauczycielskich w szkołach i ochronkach Macierzy na rok szkolny 1911/12. 5. Zamknięcie rachunków za rok 1910. 6. Ustalenie terminu Walnego Zgromadzenia.

---

\*) Liczby umieszczone przy nazwiskach członków Zarządu Głównego oznaczają rok, w którym członek ten na Walnem Zgromadzeniu z Zarządu ustępuje.

1. Sprawa dopuszczenia dziewcząt do uczęszczania do szkoły wydziałowej męskiej w Cieszynie. 2. Sprawa obchodu 25-lecia pracy Macierzy.

14. lipca:

Ostateczne ustalenie budżetu na rok 1911 i dyskusja nad wnioskami w sprawie pokrycia niedoboru.

19. lipca:

1. Ukonstytuowanie się nowo wybranego Zarządu i wybór komisji. 2. Omówienie sposobu wykonania uchwał Walnego Zgromadzenia w sprawie pokrycia niedoboru.

1. sierpnia:

Dyrektwy dla komisji, której przekazano do załatwienia sprawę przyjęcia uczniów do bursy w Cieszynie na rok szkolny 1911/12. 2. Sprawa odmówienia ze strony władz szkolnych zezwolenia na rozszerzenie szkoły i na otwarcie ochronki w Kończycach Małych, tudzież sprawa zamknięcia przez władze szkolne ochronki w Lutyni Niemieckiej. 3. Sprawa budowy drugiego budynku na pomieszczenie gimnazjum realnego w Orłowej.

14. sierpnia:

1. Sprawozdanie z konferencji, odbytej z przedstawicielami Towarzystwa Szkoły ludowej w sprawie budowy drugiego budynku na pomieszczenie gimnazjum realnego w Orłowej. 2. Sprawa pomieszczenia bursy w Cieszynie. 3. Obsada posad nauczycielskich.

3. października:

1. Stan sprawy przejęcia szkół Macierzy w Dzieńmorowicach, Ostrawie Polskiej i Pietwałdzie na koszt publiczny. 2. Powiększenie liczby godzin nauki języka niemieckiego w szkole w Cieszynie. 3. Sprawa pomieszczenia szkoły i ochronki w Boguminie-Dworcu. 4. Sprawa lustracji Kół Towarzystwa.

30. grudnia:

1. Sprawozdanie z wyniku deputacji do Koła polskiego w Wiedniu i do Ministerstwa oświaty w sprawach szkolnych. 2. Sprawa uregulowania hipotecznej własności gruntów, nabytych w Orłowej kosztem Macierzy i Towarzystwa Szkoły Ludowej. 3. Uregulowanie remuneracji za pełnienie zastępcze funkcji kierownika szkoły. 4. Sprawa wydania przepisów karności w szkołach Macierzy.

Wymieniliśmy tu małą zaledwie część spraw, które były omawiane na posiedzeniach Zarządu Głównego, mianowicie zaś te tylko, które mają charakter zasadniczy; pominęliśmy zaś sprawy o charakterze administracyjnym, gdyż nie przedstawiają one dla ogółu większego znaczenia.

Praca Zarządu Głównego opierała się podobnie, jak i w latach ubiegłych na komisjach, które opracowywały i przedkładały Zarządowi konkretne wnioski w każdej sprawie. Komisja szkolna opracowywała wszelkie sprawy, odnoszące się do szkół ludowych i ochronek, Komisja skarbowa sprawy, odnoszące się do gospodarki finansowej Towarzystwa, Kuratorium gimnazjum realnego w Orłowej, złożone z przedstawicieli Macierzy i Towarzystwa Szkoły Ludowej, sprawy odnoszące się do tego zakładu.

W pracach Komisji szkolnej brali udział w roku sprawozdawczym pp.: Franciszek Bogocz, ks. Eugeniusz Brzuszka, Ludwik Eckert, Bogusław Heczko, Fryderyk Kretschmann, Jerzy Kubisz, Stanisław Marcinek, Józef Piasecki, Franciszek Popiołek, Wiktor Schmidt, Jan Szusick. Referentem spraw pedagogicznych i dyscyplinarnych był wizytator zakładów p. Franciszek Popiołek, referentem spraw administracyjnych p. Stanisław Marcinek.

Komisya odbyła 12 posiedzeń.

W skład Komisji skarbowej wchodzili pp.: Ignacy Domagalski, Jan Galicz, Jan Jarosz, Józef Kiedroń, Stanisław Marcinek, Julian Sykała, Emil Sznapka.

Komisya odbyła 5 posiedzeń.

W skład Kuratoriumu gimnazjum realnego w Orłowej wchodzili ze strony Macierzy Szkolnej pp.: dr. Jan Buzek, Hilary Filasiewicz, Fryderyk Kretschmann i Wiktor Schmidt; ze strony Towarzystwa Szkoły Ludowej pp.: dr. Ernest Bandrowski, Tadeusz Łopuszański, Stefan Natanson i Ignacy Stein. Prócz delegatów obu Towarzystw, utrzymujących zakład, należał z urzędu do Kuratoriumu dyrektor gimnazjum p. Jan Jarosz.

Protokół czynności Zarządu Głównego wykazuje w roku sprawozdawczym 3392 spraw (w roku poprzednim 2001) a ekspedyt 26625 numerów (w roku poprzednim 19.148). Wykazem tym nie są objęte czynności kasowe, przechodzą one bowiem przez osobny dziennik kasowy. Dziennik ten wykazuje w roku sprawozdawczym 5160 pozycyi, podczas gdy w poprzednim roku było ich 3412, w 1909 r. 2570 a w 1908 r. zaledwie 1776.

Przytoczyliśmy te cyfry, bo one najlepiej uwidoczniają ciągły wzrost agend Zarządu Głównego i centralnego biura Towarzystwa.

W pracach Zarządu Głównego współdziałali w ciągu roku niejednokrotnie z całą gotowością Jaśnie Wielmożni posłowie ks. Józef Londzin i dr. Jan Michejda, tudzież rejenci, Wielmożni Panowie dr. Antoni Dybowski i Antoni Kasprzak. Śpieszyli oni zawsze chętnie ze swą cenną radą i pomocą, gdy tylko potrzeba tego wymagała. Zarząd Główny Towarzystwa składa Im więc na tem miejscu winne podziękowanie.



## II. DZIAŁALNOŚĆ MACIERZY SZKOLNEJ NA POLU SZKOLNICTWA.

Liczba zakładów naukowych i wychowawczych Macierzy Szkolnej, których na końcu roku 1910 było 23, powiększyła się w roku sprawozdawczym o 1 ochronkę utworzoną w Łazach przez miejscowe Koła Towarzystwa.

Tak skromny dorobek w ciągu tego roku w najważniejszej dziedzinie zadań Macierzy nie znaczy oczywiście, że najpilniejsze przynajmniej potrzeby ludności polskiej na polu szkolnictwa zostały już zaspokojone. Wszak według spisu ludności z 1910 roku w gminach pozbawionych szkoły polskiej zupełnie lub nie zaopatrzonych w nie należyć mieszkają 34905 Polaków, wśak na końcu roku 1910 około 8000 dzieci polskich zapełniało szkoły niemieckie lub czeskie, a przeszło 4000 uczęszczało do 10 szkół utrakwistycznych, które z nader nielicznymi wyjątkami za czysto niemieckie uważać należy; wśak w tym czasie istniało 81 ochronek niemieckich i czeskich, do których uczęszczało co najmniej 2500 dzieci polskich z braku ochronek polskich, których było zaledwie 12, a wśród nich 9 kosztem Macierzy utrzymywanych. Taki stan rzeczy przedstawiają wyniki ostatniego spisu ludności, istotny jednak stan jest o wiele gorszy.

Niestety Zarząd Główny Macierzy Szkolnej musiał w roku sprawozdawczym myśleć raczej o przerzuceniu kosztów utrzymywania niektórych szkół na państwo, względnie na kraj i gminy, aniżeli o zakładaniu nowych.

Jeszcze dnia 7. grudnia 1910 roku wniósł Zarząd Główny Macierzy Szkolnej wspólnie z Zarządem Głównym T. S. L. prośbę do Ministerstwa oświaty o upaństwowienie gimnazjum realnego im. Juliusza Słowackiego w Orłowej. Równocześnie został przedłożony Kołu polskiemu w Radzie Państwa memoriał w tej sprawie, tudzież prośba o wyjednanie wydatnej subwencji na utrzymanie tego zakładu na wypadek, gdyby sprawa upaństwowienia go napotkała na nieprzewidywane trudności. Starania te ponowił Zarząd Główny w marcu 1911 r. w czasie obrad parlamentu nad budżetem, pozostały one jednak bezskutecznymi. Dnia 13. października wniósł Zarząd Główny w porozumieniu z prezydym wiedeńskiego Koła polskiego bezpośrednio do Ministerstwa oświaty prośbę o udzielenie subwencji z funduszy państwowych na to gimnazjum do czasu upaństwowienia go, a prośba ta została poparta przez delegację, złożoną z przedstawicieli Macierzy Szkolnej i Towarzystwa Szkoły Ludowej, która była przyjęta przez prezydym Koła polskiego, p. prezydenta Ministrów, p. Ministra wyznań i oświaty, p. Ministra skarbu i p. Ministra dla Galicyi. Rezultatem tych starań jest pisemne przyrzeczenie Ministerstwa oświaty, że do budżetu państwowego na rok 1913 zostanie wstawiona kwota 4000 K tytułem subwencji na gimnazjum orłowskie. Z kwoty tej przypadnie na rzecz Macierzy 2000 K a 2000 K na rzecz T. S. L., gimnazjum bowiem orłowskie utrzymywane jest — jak wiadomo — kosztem obydwu Towarzystw. Rezultat całorocznych zabiegów w tej sprawie ocenić można należyć wówczas dopiero, gdy uwzględni się, że koszt utrzymania zakładu w r. 1913 wynosić będą około 80.000 K, nie licząc wydatku na budowę gmachu szkolnego.

Ciągnąca się od roku 1908 sprawa przejścia niektórych szkół ludowych Macierzy na koszt kraju i interesowanych gmin, posunęła się w roku sprawozdawczym o krok naprzód.

Mamy tu na myśli szkołę 5-klasową w Ostrawie Polskiej, tudzież 3-klasową w Dzieńmorowicach i Pietwałdzie.

W sprawie przejścia tych szkół i szkoły czeskiej w Rychwałdzie na koszt publiczny odbyła się z inicjatywy prezydenta kraju dnia 2. marca konferencya w Opawie, w której wzięli udział przedstawiciele Rady szkolnej krajowej z prezydentem kraju na czele, tudzież przedstawiciele Rad szkolnych okręgowych powiatu frysztackiego i frydeckiego, przedstawiciele Wydziału krajowego, dalej przedstawiciele wymienionych wyżej gmin, zastępcy Macierzy Szkolnej i Ustrzedni Maticy Szkolskiej, tudzież czeskiej Rady narodowej. Delegaci polscy oświadczyli na tej konferencyi, że wychodząc z przyjętej w ustawie szkolnej zasady, iż szkoła winna być utworzona w każdej miejscowości, w której dochodzenia urzędowe wykażą przynajmniej 40 dzieci w wieku szkolnym w przecięciu pięciu lat, gotowi są zgodzić się na utworzenie publicznej szkoły czeskiej w Rychwałdzie — mimo, że dzieci uczęszczające do dwóch prywatnych szkół czeskich w tej gminie, to w większej części dzieci zbałamuconych robotników polskich — jeżeli Czesi, wychodząc z tej samej zasady zgodzą się na utworzenie publicznych szkół polskich w gminach rządzonych przez Czechów, w których dochodzenia rządowe wykażą istnienie ustawowych warunków do utworzenia szkół polskich i w konsekwencyi uznania tego stanowiska zgodzą się na utworzenie publicznych szkół polskich w Dzieńmorowicach, Ostrawie Polskiej i Pietwałdzie, w którychto gminach zostało już stwierdzone urzędowo istnienie ustawowych warunków. Czesi nie zgodzili się atoli na zajęcie zasadniczego stanowiska, lecz zaproponowali załatwianie sprawy tworzenia szkół na terenie spornym od wypadku do wypadku, na zasadzie „do ut des“. Mając do żądania od Polaków szkołę w jednym tylko Rychwałdzie, zaofiarowali Polakom tylko szkołę w Ostrawie Polskiej, przejście szkół w Dzieńmorowicach i Pietwałdzie proponowali odłożyć na czas późniejszy, do tej chwili oczywiście, w której mogliby wysunąć żądanie utworzenia odpowiedniej liczby szkół czeskich, w gminach rządzonych przez Polaków. Wobec zasadniczej różnicy zdań między obydwoma interesowanymi stronami konferencya nie wydała żadnego rezultatu, prócz tego chyba, że dostarczyła ona jednego jeszcze dowodu, iż wykonanie zagwarantowanych ustawami państwowemi i krajowemi praw trzeba Polakom na Śląsku nawet na bratnim narodzie zdobywać mozolną, niszczącą obydwie strony walką.

Gdy po przeprowadzonej na konferencyi dyskusyi wydziały gminne wymienionych gmin oświadczyły się oficjalnie przeciw utworzeniu szkół polskich, Zarząd Główny Macierzy Szkolnej zażądał od Rady szkolnej krajowej przez osobną deputacyę wydania orzeczeń w myśl ustawy szkolnej. Żądaniu temu stało się zadość. Reskryptem z dnia 18. lipca 1911, l. II-1463/1 zdecydowała Rada szkolna krajowa utworzenie 3-klasowej szkoły z językiem wykładowym polskim w Dzieńmorowicach, reskryptem z dnia 15. lipca 1911, l. II-1446/1 utworzenie 3-klasowej szkoły w Ostrawie Polskiej, reskryptem z dnia 18. lipca 1911, l. II-1464/1 utworzenie szkoły 2-klasowej w Pietwałdzie.

Jak było do przewidzenia, wniosły wydziały odnośnych gmin rekursy do Ministerstwa oświaty przeciw orzeczeniu Rady szkolnej a przeciwko decyzji Ministerstwa, zatwierdzającej orzeczenie Rady szkolnej, rekursy do Trybunału administracyjnego, który do chwili oddania sprawozdania niniejszego do druku nie wydał jeszcze swego orzeczenia. Nie przesądzając orzeczenia Trybunału

administracyjnego, który rozstrzygać będzie po raz pierwszy sprawę zakładania szkół narodowych na Śląsku, musimy zaznaczyć, że do prawnego rozstrzygnięcia tej sprawy upłyne jeszcze sporo czasu, oraz że nawet po przychylnem załatwieniu wykonanie orzeczenia napotkać może na niezliczone trudności w gminach, tak iż trudno dziś przewidzieć, kiedy nareszcie nastąpi przejęcie powyższych szkół na koszt publiczny.

W ciągu roku sprawozdawczego zaszły w urzędzeniu szkół Macierzy następujące zmiany: W Cieszynie szkoła wydziałowa została uzupełniona przez trzecią klasę, nadto, na podstawie rozporządzenia Ministerstwa oświaty z dnia 19. sierpnia 1910, l. 20.515, przyjęto do wszystkich trzech klas dziewczęta, których zgłosiło się 15. Przyjęcie zostało zatwierdzone przez Radę szkolną krajową, która chce poczynić doświadczenia co do mieszanych szkół wydziałowych. W szkole ludowej natomiast zniesiono wszystkie oddziały równorzędne, tak że liczba klas zmniejszyła się do połowy. Zarządzenie to było konieczne ze względu na brak lokalu. Usunięto z niej tylko dzieci pochodzące z gmin okolicznych.

W Końcyczach Małych nakazała Rada szkolna zamknąć trzyklasową szkołę i ochronkę, które się mieszczą w budynku, będącym własnością Macierzy, jakkolwiek poprzednio komisya uznała budynek za odpowiedni na pomieszczenie w nim szkoły 1-klasowej i jakkolwiek Zarząd oświadczył gotowość zastosowania się do wskazówek władz i zobowiązał się poczynić adaptacje wymagane. Na skutek poczynionych ponownie starań zezwoliła Rada szkolna pod pewnymi warunkami na umieszczenie szkoły 3-klasowej jak i ochronki w tym budynku na przeciąg 2 lat. Ponieważ jednak i Kończyce Małe należą do tych gmin, w których przeprowadzone w 1900 roku badania stwierdziły ilość dzieci polskich, wymaganą do założenia szkoły, będzie obowiązkiem czynników powołanych utworzyć tam w przeciągu tego czasu szkołę publiczną.

Ten sam los, co szkole i ochronce w Końcyczach, groził również ochronce w Lutyni Niemieckiej, którą też władza nakazała zamknąć. Przed końcem roku szkolnego 1911/12 nie było wskutek tego ochronki. Lecz miejscowy opiekun jej, ks. proboszcz Dziekan, wynalazł lokal odpowiedni i z początkiem stycznia 1912 roku ochronka została otwarta na nowo, a pomieszczenie jej obecne czyni zadość wszelkim najdalej idącym wymaganiom.

Szkoła w Pietwałdzie została rozszerzoną o jedną klasę, na trzyklasową. Takie same rozszerzenie byłoby pożądane w szkole bogumińskiej, tak ze względu na konkurencyę z wyżej zorganizowanymi szkołami niemieckimi, jak i z powodu szczupłości lokalu, przeznaczonego na klasę IV., gdzie się z trudnością wielką tylko może pomieścić większa liczba dzieci, która się w tym roku do niej zapisała. Dlatego Zarząd Główny zgodził się na wyszukanie innego odpowiedniego lokalu na ochronkę, która się mieści teraz w budynku szkolnym, a poczynione w niej pewne zmiany umożliwiłyby przeniesienie tam jednej klasy i umieszczenie jej wygodniejsze.

Szkoła w Toszonowicach Górnych poniosła w tym roku bardzo bolesną stratę przez śmierć kierownika jej ś. p. Ludwika Bittnera, który jako niezłomny, sumienny i zdolny pracownik pozostawił po sobie w gminie jak najlepsze wspomnienie.

Szkoła przemysłowa uzupełniająca w Cieszynie uzyskała nareszcie prawo równorzędności reskryptem Ministerstwa robót publicznych z dnia 23. grudnia 1911, l. 239/1-XXI d), ustanie więc wreszcie to karanie przemysłowców przez władze za to, że chcą, by ich uczniowie pobierali naukę w języku ojczystym. Niektórzy z nich mają zaledwie bardzo słabe początki czytania i pisanja



polskim, a o języku niemieckim nie mają pojęcia. Dla tych prowadzenie nauki zaprowadzono w szkole polskiej kurs przygotowawczy, tak że obecnie szkoła w języku niemieckim było wprost znecaniem się nad nimi i dla nich właśnie ta ma trzy klasy. Nadzór nad nią i starania nad finansowem jej zabezpieczeniem objął Wydział szkolny, złożony z przedstawicieli Macierzy, wyznań, przemysłowców i tych czynników, które przyczyniają się do utrzymania szkoły.

Kursa uzupełniające dla dziewcząt w Cieszynie odbywają się teraz stale trzy razy w tygodniu, jeden dzień jest przeznaczony wyłącznie dla tych dziewcząt, które zamierzają zdawać egzamin z robót ręcznych. Dalsze przeobrażenia tych kursów i rozszerzenie ich jest w toku.

Na końcu roku 1911 utrzymywała Macierz ogółem 24 zakłady, a mianowicie: 1 gimnazjum realne z 3 klasami w 6 oddziałach, 1 szkołę wydziałową męską z 3 klasami, 8 szkół ludowych pospolitych z 25 klasami, 9 ochronek z 10 oddziałami, 2 szkoły przemysłowe uzupełniające z 6 klasami, 1 kurs uzupełniający dla dziewcząt z 2 oddziałami, 2 bursy dla uczniów szkół średnich.

Na początku roku szkolnego 1911/12 było w tych zakładach 2602 wychowanków (2110\*), mianowicie zaś w gimnazjum realnem 230 uczniów (150) i 9 hospitantek, w szkole wydziałowej 80 uczniów i uczenic (71), w szkołach ludowych pospolitych 1442 dzieci (1468), w ochronkach 498 dzieci (405), w szkołach przemysłowych uzupełniających 160 uczniów i uczenic (94), na kursach uzupełniających dla dziewcząt 51 uczenic (32), w bursach 132 wychowanków (111).

Szczegóły znajdują się niżej w kronice danego zakładu, tudzież w tabelach statystycznych szkół i ochronek.

### Szkoły.

Gimnazjum realne im. J. Słowackiego w Orłowej. Rozwój zakładu, utrzymywanego wspólnemi siłami Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego i T. S. L., był jak w ciągu dwóch lat poprzednich tak i w r. 1911 pod każdym względem pomyślny. Świadczy o tem nie tylko niezwykle wielka frekwencja w zakładzie, lecz także zupełnie zadowalający stan jego pod względem naukowym i wychowawczym.

Wyniki klasyfikacji z końcem roku szkolnego 1910/11 były następujące: Klasa I.: klasyfikowanych 80<sup>4\*\*</sup>), chlubnie uzdolnionych 12<sup>1</sup>, uzdolnionych 53, na ogół uzdolnionych 9, nieuzdolnionych 6 (7<sup>1</sup>%). Klasa II. Klasyfikowanych 65, chlubnie uzdolnionych 8, uzdolnionych 51, na ogół uzdolnionych 6, nieuzdolnionych 10.

Ponieważ Ministerstwo wyznań i oświaty reskryptem z dnia 16. czerwca 1911 r., l. 24.362 udzieliło zakładowi prawa publiczności na rok 1910/11, przeto rozdane uczniom z końcem tego roku świadectwa posiadają tę samą ważność jak świadectwa szkół państwowych.

Jeżeli się zważy, że grono nauczycielskie zarówno przy wymaganiach stawianych uczniom w ciągu roku jak i przy klasyfikacji postępuje z jak największą ścisłością, chcąc postawić zakład na wysokim poziomie naukowym i wychowawczym i nie czyni w tym kierunku żadnych ustępstw dla sztucznego zwiększenia frekwencji, powyższy wynik klasyfikacji, w którym zaledwie 4<sup>1</sup>4% ogółu uznano za nieuzdolnionych do klasy następnej, zaś 13<sup>7</sup>9% za chlubnie uzdolnionych, będzie przekonywującym dowodem, że młodzież w gimnazjum orłowskim odznacza się nie tylko pilnością, lecz, że dużo wśród niej dzieci prawdziwie uzdolnionych.

\*) Liczby w nawiasie oznaczają liczbę wychowanków na początku r. szk. 1910/11.

\*\*) Liczby u góry oznaczają liczbę hospitantek.



Z początkiem roku szkolnego 1911/12 przyjęto: Do klasy I. 97<sup>3</sup> uczniów, t. j. o 15 uczniów więcej niż w roku zeszłym. Do klasy II. 70<sup>4</sup> uczniów, t. j. o 7 uczniów więcej niż w roku zeszłym. Do klasy III. 63. Razem więc wpisało się do gimnazjum 230<sup>6</sup> uczniów, wtem 162<sup>5</sup> wyznania katolickiego, 67<sup>4</sup> ewangelickiego, 1 mojżeszowego. W powyższej liczbie jest 142 dzieci robotników, 43<sup>2</sup> dzieci rolników, 24<sup>1</sup> dzieci rzemieślników, a tylko 5<sup>1</sup> dzieci urzędników i nauczycieli, reszta zaś t. j. 16<sup>2</sup> to dzieci rodziców innych zawodów jak lekarzy, kupców i t. p.

Uczniowie zakładu, prócz przedmiotów obowiązkowych, pobierają jeszcze naukę śpiewu, gry na skrzypcach i naukę zręczności. Szczególnie dwa ostatnie przedmioty budzą wielkie zainteresowanie.

W ciągu roku szkolnego 1910/11 urządzili uczniowie uroczysty poranek ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza, przysłuchiwali się kilku odczytom popularno-naukowym i kilku przedstawieniom amatorskim, urządzonym staraniem Grona nauczycielskiego zakładu.

W miesiącach letnich używają uczniowie zabaw ruchowych na świeżem powietrzu, w zimie ślizgawki i sportu saneczkowego.

Grono nauczycielskie składa się w bieżącym roku szkolnym z dyrektora p. J. Jarosza, 9 nauczycieli z pełną kwalifikacją dla szkół średnich, dwóch nauczycieli religii, oraz 2 nauczycieli pomocniczych z miejscowych szkół ludowych. Uczniów rozmieszczono w 6 paralełkach, a ponieważ budynek na pomieszczenie całego zakładu znajduje się w stadium budowy, przeto salę rysunkową i gabinet rysunkowy pomieszczono prowizorycznie na rok szkolny 1911/12 w budynku Bursy polskiej w Orłowej.

Szkoła wydziałowa w Cieszyń, założona w roku 1909, ma obecnie 3 klasy, do których wpisało się na początku roku szkolnego 1911/12 80 uczniów i uczenie (71<sup>\*</sup>). Klasa trzecia otwartą została z początkiem roku szkolnego 1911/12.

Skład grona nauczycielskiego szkoły był w roku sprawozdawczym następujący: p. Ignacy Smalec, dyrektor; nauczyciele pp. Andrzej Jachymiak, Andrzej Koziół i Wojciech Marek. Katecheci: ks. Eugeniusz Brzuska do religii katolickiej i ks. Oskar Michejda do religii ewangelickiej. Ten ostatni uczył do końca roku szkolnego 1910/11, a od początku roku szkolnego 1911/12 wszedł w jego miejsce ks. Paweł Heczko.

Szkoła ludowa 4-klasowa z prawem publiczności w Boguminie-Dworcu. Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do niej 210 dzieci (160).

Skład grona nauczycielskiego od 15. września: Kierownik: p. August Ojak; nauczyciele pp. Antoni Lumbe, August Ojak i Adolf Zarzycki.

Skład grona nauczycielskiego do 15. września: Kierownik: p. August Ojak; nauczyciele: pp. Leopold Raszyk, Adolf Zarzycki i Antonina Zarzycka.

Nauki religii katolickiej udzielał i udziela ks. Jan Warzecha.

Szkoła ludowa 5-klasowa z prawem publ. w Cieszyń. Na rok szkolny 1911/12 wpisało się do niej 292 dzieci (499), wśród tej liczby 96 dzieci z Cieszyń. Zmniejszenie się frekwencji pochodzi stąd, że z początkiem roku szkolnego 1911/12 zwiniete zostały 4 klasy równorzędne, co pociągnęło za sobą ograniczenie liczby dzieci, mogących być do szkoły przyjętymi.

Skład grona nauczycielskiego do 15. września: Kierownik: p. Ignacy Smalec; nauczyciele pp.: Karol Biel, Karol Buzek, Marya Falkensteinówna, Marya Majówna; Alojzy Milata, Antoni Mrózek, Józef Tabeau, Franciszek Ty-

<sup>\*</sup>) Liczby w nawiasie oznaczają liczbę na początku r. szk. 1910/11.

moczko, Marya Trattmig. Katecheci: ks. Eugeniusz Brzuska, dla religii katolickiej, ks. Oskar Michejda, dla religii ewangelickiej.

Skład grona nauczycielskiego od 15. września: Kierownik: p. Ignacy Smalec; nauczyciele pp.: Karol Biel, Marya Falkensteinówna, Marya Majówna, Alojzy Milata, Jerzy Rabin. Katecheci: ks. Eugeniusz Brzuska, dla religii katolickiej, ks. Paweł Heczko dla religii ewangelickiej.

Szkoła ludowa 3-klasowa w Dzieńmorowicach. Na rok szkolny 1911/12 wpisało się do niej 218 dzieci (199).

Skład grona nauczycielskiego do 15. września: Kierownik: p. Wawrzyniec Szulc; nauczyciele pp.: Felicya Bieńkowska i Stanisław Floryan; katecheta ks. Augustyn Paździora.

Skład grona nauczycielskiego od 15. września: Kierownik: p. Wawrzyniec Szulc; nauczyciele pp.: Antoni Mrózek i Franciszek Tymoczko; katecheta ks. Augustyn Paździora; nauczycielka robót ręcznych kobiecych: p. Wilhelmina Guzikówna.

Szkoła ludowa 3-klasowa w Kończycach Małych koło Ostrowy. Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do niej 124 dzieci (121).

Skład grona nauczycielskiego: Kierownik: p. Józef Prażmowski, nauczyciele pp.: Augustyn Fukała i Helena Prażmowska. P. Augustyn Fukała uczył tylko do końca roku szkolnego 1910/11, a od początku roku szkolnego 1911/12 wszedł na jego miejsce p. Hubert Tesarczyk. Katecheta: ks. Józef Marzoll.

Szkoła ludowa 5-klasowa im. Antoniego Osuchowskiego w Ostrowie Polskiej. Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do niej 324 dzieci (305).

Skład grona nauczycielskiego do 15. września: Kierownik: p. Bolesław Włodek; nauczyciele pp.: Stanisław Heynar, Antonina Lendówna, Gabryela Nawarecka, Witold Nawarecki. Katecheta: ks. Józef Marzoll.

Skład grona nauczycielskiego od 15. września: Kierownik: p. Bolesław Włodek; nauczyciele pp.: Witold Nawarecki, Józef Tabeau, Marya Trattmig, Stanisław Wojciechowski. Katecheta: ks. Józef Marzoll; nauczycielka robót ręcznych kobiecych: p. Gabryela Nawarecka.

Szkoła ludowa 1-klasowa w Ostrowie Polskiej. Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do niej 48 dzieci (49).

Kierownikiem szkoły jest p. Józef Świżowski; nauki robót ręcznych udziela p. Marta Knapikówna, religii uczy zastępczo kierownik szkoły.

Szkoła ludowa 3-klasowa w Pietwałdzie. Na rok szkolny 1911/12 wpisało się do niej 164 dzieci (135).

Skład grona nauczycielskiego: Kierownik: p. Adolf Kania; nauczyciele pp.: Wiktor Dadok, Władysław Mazurkiewicz, a od 15. września p. Felicya Bieńkowska i p. Władysław Mazurkiewicz. Nauki religii katolickiej udzielał do końca roku szkolnego 1910/11 miejscowy proboszcz ks. Jan Bednarek, a od roku szkolnego 1911/12 udziela kierownik szkoły; nauki religii ewangelickiej udziela p. Jan Macura, nauczyciel w Pietwałdzie. Robót ręcznych uczy p. Józefa Kaniowa.

Szkoła ludowa 1-klasowa w Toszonowicach Górnych. Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do niej 56 dzieci (50), a to 26 z Toszonowic Górnych, a 30 z Toszonowic Dolnych.

Kierownikiem był prawie do końca roku szkolnego ś. p. Józef Bittner, a od 15. września p. Jan Stefański. Nauki religii katolickiej udzielał do końca roku szkolnego 1910/11 ks. Franciszek Skotnica, proboszcz w Domasłowicach,

od początku zaś roku szkolnego 1911/12 ks. Leopold Maraskiewicz, wikary w Domasłowicach. Nauki religii ewangelickiej udzielał p. Paweł Lazar, a następnie p. Paweł Adamus, obydwaj nauczyciele w Gnojniku. Robót ręcznych uczy p. Helena Staszkówna.

### Ochronki.

Ochronki dla dzieci w wieku przedszkolnym są bezsprzecznie nie mniej ważnymi placówkami narodowymi po miastach zwłaszcza i gminach przemysłowych, niż różnego rodzaju szkoły. Niestety zbyt mało uwagi zwracało się na nie do najświeższej doby, to też istniejące dziś luki nie wnet dadzą się wypełnić. W roku sprawozdawczym utrzymywała Macierz 9 ochronek, mianowicie zaś 8 w zagłębiu karwińsko-ostrowskim, 1 w Cieszynie.

Ochronka w Boguminie-Dworcu, utrzymywana jest wspólnymi siłami Zarządu Głównego i miejscowego Koła Macierzy Szkolnej. Obowiązki kierownika pełni kierownik miejscowej szkoły Macierzy, obowiązki mistrzyni pełniła do końca roku szkolnego 1910/11 p. Wilhelmina Świbówna, od początku zaś roku szkolnego 1911/12 pełni p. Stanisława Molówna.

Na początku roku szkolnego 1911/12 liczyła ochronka 39 dzieci (33).

Ochronka w Cieszynie, pozostaje pod kierownictwem dyrektora miejscowej szkoły Macierzy, obowiązki mistrzyni pełniła do 15. września p. Jagwiga Skrzyszewska, od 15. września p. Wilhelmina Świbówna.

Liczba dzieci na początku roku szkolnego 1911/12 wynosiła 30 (23).

Ochronka w Gruszowie pozostaje pod kierownictwem kierownika miejscowej publicznej szkoły polskiej p. Teofila Woityły, obowiązki zaś mistrzyni pełniła do 15. września p. Stanisława Molówna, od 15. września pełni je p. Jadwiga Petrykiewiczowa.

Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do ochronki 84 dzieci (61).

Ochronka w Kończycach Małych pozostaje pod kierownictwem kierownika miejscowej szkoły Macierzy, mistrzynią jest p. Amalia Hardtówna. Na początku roku szkolnego 1911/12 liczba dzieci do ochronki wpisanych wynosiła 47 (61).

Ochronka w Lutyni Niemieckiej utrzymywana jest wspólnym kosztem Zarządu Głównego i miejscowego Koła Macierzy Szkolnej, na czele którego stoi proboszcz ks. Henryk Dziekan.

Obowiązki kierownika ochronki pełni miejscowy nauczyciel p. Karol Lacheta, mistrzynią jest p. Zofia Witkowska.

Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do ochronki 36 dzieci (30).

Ochronka w Łazach utworzoną została na początku roku szkolnego 1911/12 przez miejscowe Koło Macierzy Szkolnej i ich kosztem jest utrzymywana. Kierownikiem ochronki jest dyrektor szkoły polskiej p. Jan Bajorek, obowiązki mistrzyni pełni p. Bronisława Haltofówna. Do ochronki tej uczęszcza 51 dzieci.

Ochronka w Michałkowicach pozostaje pod kierownictwem kierownika miejscowej szkoły polskiej p. Jerzego Kaszpra, obowiązki mistrzyni pełniła p. Zofia Czajówna i p. Wanda Molówna do 15. września. Miejsce p. Molówny zajęła od roku szkolnego 1911/12 p. Marya Masztalerzówna.

Na początku roku szkolnego 1911/12 liczyła ochronka 114 dzieci (95).

Ochronka w Ostrawie Polskiej na Hładowie pozostaje pod kierownictwem kierownika szkoły Macierzy na Hładowie, mistrzynią jest p. Marya Knapikówna.



Liczba dzieci na początku roku szkolnego 1911/12 wynosiła 30 (32).

Ochronka w Ostrawie Polskiej na Zarubku pozostaje pod kierownictwem kierownika szkoły Macierzy im. A. Osuchowskiego, mistrzynią była do 15. września p. Marya Masztalerzówna, od 15. września jest p. Wanda Molówna.

Na początku roku szkolnego 1911/12 wpisało się do ochronki 67 dzieci (70).

### **Szkoły przemysłowe uzupełniające.**

Szkoła przemysłowa uzupełniająca w Cieszynie wykazała w roku 1911 mimo ciągłych przeszkód i trudności stawianych jej rozwojowi wzrost frekwencji tak, że gdy w roku 1910 zapisało się na naukę 40 uczniów, to w roku 1911 zgłosiło się ich 60. Frekwencja byłaby znacznie większa, gdyby szkoła była otrzymała przed początkiem roku szkolnego a nie dopiero w grudniu prawo równorzędności ze szkołami publicznymi. Obawa przed utratą roku powstrzymała niejednego terminatora od wpisania się do szkoły niemającej prawa publiczności, a kary nakładane przez władzę przemysłową na majstrów za posyłanie uczniów do prywatnej szkoły Macierzy, spowodowały wielu pracodawców do wydania terminatorom zakazu uczęszczania do szkoły polskiej. Z tego powodu wystąpiło w ciągu roku kilku uczniów ze szkoły, wobec czego liczba ich zmalała z końcem roku sprawozdawczego do 53.

Ponieważ szkoła odpowiada pod każdym względem wszelkim wymaganiom, a charakter i byt jej został ustalony, należy spodziewać się, iż napływ uczniów do niej będzie zwiększał się znacznie z każdym rokiem. W roku sprawozdawczym utworzone zostało przy szkole Ognisko terminatorów, którego zadaniem jest dostarczanie uczniom sposobności do zajmujących a pożytecznych rozrywek. W Ognisku odbywały się w każdą niedzielę w obecności członków grona nauczycielskiego zebrania, na których prowadzono pogadanki na różne tematy, wygłaszano odczyty i wykłady, uprawiano śpiew i t. d. Po raz pierwszy Ognisko obchodziło uroczystość wspólnego łamania się opłatkiem, która zgromadziła około 40 uczestników i wywarła na obecnych bardzo silne wrażenie. Uczniowie otrzymali przy tej sposobności podarki gwiazdkowe, na które złożyły się odpowiednio wybrane książki do czytania.

Skład grona nauczycielskiego w r. 1911 był następujący: Kierownik szkoły p. Ignacy Smalec, dyr. szkoły lud. i wydź.; nauczyciele pp.: Andrzej Jachymiak, Andrzej Kozieł i Wojciech Marek, nauczyciele szkoły wydziałowej, tudzież pp.: Jan Badura i Karol Biel, nauczyciele szkoły ludowej w Cieszynie.

Szkoła przemysłowa uzupełniająca w Orłowej. Nawiązując sprawozdanie niniejsze do sprawozdania z roku 1910/11 nadmieniamy, iż na zakończenie roku szkolnego 1910/11 urządzono w dniach 7. i 8. maja 1911 publiczną wystawę szkolną, na którą złożyły się nie tylko prace teoretyczne i rysunkowe, ale i prace rękodzielnicze uczniów i uczenic w sali gimnastycznej polskiego gimnazjum realnego. Wystawa była bardzo licznie zwiedzana i zyskała uznanie publiczności, a uczniów zachęciła do dalszej usilnej pracy. Wieczorem dnia 7. maja wygłosił kierownik szkoły odczyt o dzielnym szewcu polskim Kilińskim, a młodzież szkolna odegrała przedstawienie teatralne, na którym na plan pierwszy wybiła się sztuka z życia rzemieślniczego p. t. „Bankructwo partacza“. Znaczny dochód z tego przedstawienia umożliwił urządzenie dwudniowej wycieczki uczniów i uczenic II. klasy do Krakowa i Wieliczki.

Wpisy na rok 1911/12 wypadły nadspodziewanie pomyślnie, liczba za-



pisanych wzrosła bowiem z 54 na 99. Z powodu przepełnienia klasy I. musiano podzielić ją na 2 oddziały. Do klasy I.a dano uczniów słabiej przygotowanych, klasa ta tworzyła zatem rodzaj klasy przygotowawczej.

Otwarto też w myśl zeszlenczych projektów kurs kroju damskiego (4 godziny tygodniowo), na który uczęszczały uczennice obu klas. Koszt tego kursu pokrywało Koło Pań T. S. L. w Krakowie, któremu należy się na tem miejscu serdeczne podziękowanie za tak chętną a potrzebną pomoc. Na kurs zapisało się 29 uczennic. Z końcem roku liczba uczennic wynosiła 24.

Skład grona nauczycielskiego: p. Władysław Wójcik, kierownik, Tadeusz Golachowski, Stanisław Paluch, Karol Siwy, Franciszek Kotas, Franciszek Pszczółka, nauczyciele.

Prezesem Wydziału szkolnego, zarządzającego szkołą, jest dyrektor gimn. p. Jan Jarosz, delegat Macierzy Szkolnej i c. k. śląskiego Rządu krajowego.

W Ognisku młodzieży przemysłowej zabawiała się młodzież każdej niedzieli. Wygłaszano tam odczyty z różnych dziedzin, wypożyczano co tygo dzień książki do czytania. Gry, zabawy i śpiew dopełniały programu. W zimie brali wszyscy uczestnicy „Ogniska“ udział w ślizgawce. Pan nauczyciel Siwy wprowadził w „Ognisku“ naukę gry na skrzypcach i dąży do wyszkolenia własnej kapeli dla „Ogniska“. Pan nauczyciel Kotas prowadził reżyserję kółka amatorskiego, które w roku sprawozdawczym okazało się bardzo czynnem.

Należy zaznaczyć tu także, iż miejscowi rzemieślnicy odnoszą się do szkoły bardzo przychylnie i popierają ją na każdym kroku.

## INNE INSTYTUCYE WYCHOWAWCZE MACIERZY SZKOLNEJ.

### Kursa uzupełniające dla dziewcząt w Cieszynie.

W roku szkolnym 1910/11 zapisało się na kursa 43 uczennic, z tych 20 na kurs I. 23 na kurs II. Przed klasyfikacją wystąpiło 5 uczennic (wszystkie z k. I.), nie klasyfikowano 2, tak iż z końcem roku szkolnego otrzymało świadectwa 36 uczennic. Klasyfikacja dała wynik następujący: Stopień celujący otrzymało 22 uczennic, bardzo dobry 3, dobry 7, dostateczny 1, niedostateczny 3. W skład grona nauczycielskiego wchodził pp.: J. Galicz, profesor gimn. jako kierownik (uczył historii), Falkensteinówna Marya, nauczycielka pol. szk. lud. (uczyła robót ręcznych), Hłyń Walenty, dyrektor zim. szkoły roln. (uczył gospodarstwa domowego), Kermel Engelbert, naucz. gimn. (uczył języka polskiego), Jachymiak Andrzej, naucz. szk. wyd. (uczył języka polskiego), Eckert Ludwik, prof. sem. naucz. (uczył pedagogiki), Kotula Bernard, prof. sem. naucz. (uczył rysunków), Marek Wojciech, naucz. szkoły wyd. (uczył chemii, historii nat. i śpiewu), Smalec Ignacy, dyrektor pol. szkoły wydziałowej (uczył higieny i rachunków).

Z pomiędzy uczestniczek kursów 10 zgłosiło się do egzaminu na nauczycielki robót ręcznych; wszystkie zdały egzamin ten z wynikiem pomyślnym, jedna z odznaczeniem.

Według stanu rodziców było córek urzędników i nauczycieli 10, rolników 14, rzemieślników 7, robotników 3, innych 9.

Według wyznania było uczennic wyznania rzymsko-katolickiego 20, ewangelickiego 23.

Z istniejącej przy kursach biblioteki korzystały uczennice i przeczytały ogółem 468 dzieł w 540 tomach.

Na rok szkolny 1911/12 zapisało się na kursa 53 uczennic, 36 wyznań katolickiego, 17 wyznania ewangelickiego; według stanu rodziców jest 12 córek

urzędników i nauczycieli, rolników 17, rzemieślników 13, robotników 5, innych 6; według pochodzenia jest 29 z powiatu cieszyńskiego, 18 z fryszackiego, 6 z bielskiego. Z powodu rozszerzenia planu naukowego przez dodanie specjalnego kursu robót ręcznych, nauka odbywa się w tym roku 3 razy tygodniowo. W roku szkolnym 1912/13 zostaną kursa rozszerzone przez dodanie przedmiotów, któreby umożliwiły uczniom zdanie egzaminu z buchalteryi. Uwzględnienie potrzeb praktycznych niewątpliwie jeszcze w wyższym stopniu aniżeli dotąd przyczyni się do wzrostu frekwencji, czego najlepszym dowodem jest fakt, że po wprowadzeniu samego tylko kursu robót ręcznych liczba uczniów w ostatnich 2 latach tak znacznie się podniosła.

Skład grona nauczycielskiego w r. 1912/13 zmienił się o tyle, że p. A. Kozieł, naucz. szkoły wydziałowej, objął naukę rysunków w miejsce p. prof. Kotuli, a kierownik prof. Galicz w miejsce p. Kermla, który Cieszyn opuścił, naukę języka polskiego na kursie I.

### Bursa im. Adama Mickiewicza w Cieszynie.

W roku szkolnym 1911/12 miało w niej pomieszczenie 90 uczniów, wśród nich 30 wychowanków seminarium polskiego na Bobrku. Prócz tego pobierało w zakładzie (od 15. września) 24 uczniów obiady (o 5 więcej niż w roku 1910/11), 10 wieczerze (+13), 13 śniadania (+3). Z nich połowę należytości płaciło 4 uczniów, pobierało wikt bezpłatnie 3 uczniów. Opust przyznany tym uczniom wynosił za czas od 15/9.—31/12. 1911 roku 390 koron.

Opłata miesięczna za mieszkanie i utrzymanie wynosiła w roku szkolnym 1911/12 30 koron. Zniżki przyznano 38 uczniom, które wynosiły razem w roku administracyjnym 5103 K. Ponieważ jednak ceny środków żywności poszły znów w górę tak, że n. p. ta sama ilość mięsa pobierana dla bursy (= 13 kg dziennie) będzie kosztować w roku szkolnym przeszło 1000 K więcej, niż poprzednio (a również wzrosły ceny innych produktów), dlatego istnieje zamiar podwyższenia opłaty z nowym rokiem szkolnym dla starszych uczniów (pozwąwszy od trzeciej klasy), gdyż Zarząd Macierzy nie może obecnie dokładać znaczniejszych kwot do kosztów utrzymania bursy.

W bież. r. nastąpiła w porządku dom. bursy ta zmiana, że uczniowie jedzą wszyscy o jednym czasie, ci, którzy mieszkają we filii, w sali jadalnej, inni zaś w pokojach mieszk. Z tego powodu okazały się potrzebne pewne inwestycje, musiano powiększyć inwentarz, szczególnie w naczyniach stołowych i krzesłach, dla nakrycia stołów na czas jedzenia sprawiono ceraty, żeby uwolnić stoły od książek, które na nich leżały, postawiono półki. Nadto kazano zrobić wieszadła (na razie w zakładzie głównym), ponieważ uczniowie, tak mieszkający jak dochodzący na wikt, nie mieli gdzie powiesić swych ubrań i kapeluszy.

Dla polepszenia warunków higienicznych nie wiele można było zrobić. Pomieszczenie uczniów w dwóch domach, z których żaden nie był w tym celu budowany, okazuje się niekorzystne z wielu względów. Brak jakiegoś miejsca do zabaw, przy samym budynku tak, żeby uczniów można było zająć w chwilach wolnych, a przytem mieć ich zawsze pod okiem, daje się dotkliwie we znaki. Nieodpowiednie ulokowanie służby, jako też kuchni i jadalni są to następstwa umieszczenia bursy w lokalach które się do tego celu właściwie nie nadają, te zaś pociągają za sobą inne, nie dające się uniknąć niedogodności.

W takich warunkach też o zaspokojeniu wszelkich wymagań higieny nie może być mowy. W tym kierunku zrobiono tylko co następuje: 1) Podłogi we wszystkich pokojach zapuszczono olejem pochłaniającym pył; 2) podobnie, jak w latach poprzednich była obowiązana młodzież chodzić w niedzielę, par-

tyami, pod nadzorem starszych do łaźni miejskiej, gdzie wyrobiono dla niej tańsze opłaty; na każdego przypada kolej kąpać się najmniej raz na miesiąc; 3) zarządzo z początkiem roku szkolnego zbadania lekarskie wszystkich uczniów, którego dokonał dr. J. Schmidt, Polak, przebywający chwilowo w Cieszynie. Tych uczniów, u których skonstatowano możliwość choroby piersiowej, umieszczono razem w jednym pokoju na filii, który ma najlepsze warunki higieniczne, a przedsięwzięte ponownie ich zbadanie po upływie pół roku wykazało znaczne polepszenie ich stanu zdrowia. Poradę lekarską, podobnie jak i lekarstwa otrzymali uczniowie bezpłatnie, przyczem na podniesienie zaśługuje staranność i gorliwość, z jaką dr. Schmidt oddawał się opiece nad chorymi uczniami.

Dla nadzoru i pomocy kierownikowi w prowadzeniu bursy istniały dwa komitety: pedagogiczny, złożony z dyrektorów obu zakładów polskich, katechetów i kierowników, a drugi gospodarczy, w którego skład wchodzi osoby prywatne, mające pewne doświadczenie w prowadzeniu tego rodzaju gospodarstw. Te komitety schodziły się od czasu do czasu, albo każdy osobno, albo oba razem, jak n. p. dla przedyskutowania preliminarza. Komitet pedagogiczny zatwierdził między innymi regulamin wewnętrzny, ułożony przez kierownika, który ogłoszono w bursie i wywieszono w widocznym miejscu, ażeby uczniowie mogli się z nim zapoznać i przyzwyczaili się przestrzegać porządku w nim przepisanego.

Według regulaminu w każdym pokoju wyznaczony jeden z pomiędzy starszych uczniów ma nadzór nad chłopcami tam mieszkającymi, pilnuje porządku i o przekroczeniach donosi kierownikowi, ewentualnie jego zastępcy, którym jest uczeń z klasy najwyższej. Kierownik zgromadza ich od czasu do czasu w razie potrzeby, ażeby przyjąć od nich sprawozdania z zachowania się uczniów ich nadzorowi poddanych i udzielić im wskazówek.

Dla próby pozwolił kierownik, żeby starsi uczniowie taką naradę odbyli sami pod kierunkiem zastępcy, ponieważ w jego obecności zwykle nie mają śmiałości zabierać głosu. Po sprawozdaniu złożonem z niej kierownik niektóre wnioski uznał za słuszne i zatwierdził je, jak n. p. podjęcie się przepytywania młodszych uczniów, żeby ci nie szli do szkoły nieprzygotowani, inne oddał decyzyi komitetu pedagogicznego. Według tej próby sądząc wprowadzenie do bursy systemu samorządnej gminy szkolnej powinno by przynieść skutki dodatnie.

Kierownikiem bursy jest od roku szkolnego 1911/12 p. Franciszek Popiołek, prof. gimn. polskiego w Cieszynie, kierownikiem filii tak, jak dawniej, p. Ludwik Eckert, profesor seminarjum polskiego na Bobrku.

### **Bursa polska w Orłowej.**

W drugim roku istnienia polskiego gimnazjum realnego w Orłowej założyły wspólnemi siłami oba Towarzystwa oświatowe, Macierz Szkolna Ks. Cieszyńskiego i Towarzystwo Szkoły Ludowej bursę dla najbiedniejszych i najdalej mieszkających uczniów gimnazjalnych, chcąc im przez to umożliwić regularne uczęszczanie do szkoły i należyte korzystanie z nauki. Młodzież bowiem gimnazjum polskiego w Orłowej rekrutuje się z synów górników i robotników kopalnianych, mieszkających 2 i 3 godziny drogi od Orłowej.

Bursa, składająca się z 2 pokoi dużych, przeznaczonych na sypialnie i małego pokoiku kierownika, mogła pomieścić zaledwie 21 wychowanków, chociaż zgłaszających się do bursy było daleko więcej. Ponieważ z otwarciem III. klasy liczba rzeczywiście potrzebujących prawie się podwoiła, a brak miejsca w bur-



sie na ich pomieszczenie niewątpliwie wpłynąłby na frekwencję w gimnazyum, przeto Towarzystwa wspomniane wynajęły od września 1911 r. nowy piętrowy odpowiednio budowany dom za roczny czynsz 4950 K i pomieściły w nim bursę. Dom ten, składający się z 12 ładnych, słonecznych pokoi, z kuchni, mieszkania dla służby, osobnych umywalni, łaźni, garderoby wraz z dużym kawałkiem ogrodu i boiskiem na zabawy jest własnością obywatela orłowskiego, p. Józefa Firli, który zobowiązał się kontraktowo odsprzedać go Towarzystwom w każdej chwili w przeciągu 6 lat za sumę 52.000 koron.

Choć dziś nowa ta instytucja pięknie się rozwija i spełnia należycie swoje zadanie, to jednak byt jej będzie dopiero wtedy zapewniony, kiedy dom na bursę stanie się własnością Towarzystw oświatowych i nie trzeba będzie płacić tak wysokiego czynszu.

W bieżącym roku 1911/12 znalazło pomieszczenie w bursie 42 wychowanków. (Tu zaznaczyć wypada, że w tym roku 2 największe pokoje w bursie odstąpiono dla gimnazyum, jeden pokój na salę rysunkową, drugi na gabinet rysunkowy i na zbiór robót slajdowych).

Najwyższa opłata za utrzymanie miesięczne i mieszkanie wynosi 30 K Biedniejsi płacą po połowie, a najbiedniejsi po 10 lub 5 K, niektórzy zupełnie nie nie płacą. Za tę niewielką kwotę znajdują uczniowie w bursie nie tylko zdrowy i wystarczający posiłek, ciepłe mieszkanie i wygodne wygody, ale korzystają także bardzo wiele pod względem duchowym. Zarząd bursy zwraca bowiem ciągłą uwagę na rozwój wszelkich stron życia wychowanków i stara się zawsze o to, aby czas wolny od nauki i od przygotowania się do lekcji szkolnych wykorzystać jak najlepiej pod względem wychowawczym. Wolny czas poświęcają wychowankowie godziwym rozrywkom, jak muzyce, zabawom na wolnem powietrzu, przechadzkom; w zimie korzystają ze ślizgawki albo uprawiają sport saneczkowy; w jesieni i na wiosnę grają w piłkę nożną na boisku urządzonem na polu Macierzy, w dni zaś słotne czytanie książek lub zabawy towarzyskie zastępują przechadzkę. Z przyjemnością urządzają uczniowie przedstawienia amatorskie, na których grywają łatwe, przeważnie patryotyczne utwory sceniczne dla młodzieży, a grze ich przypatruje się i przysłuchuje całe grono nauczycielskie gimnazyum z rodzinami. Zarząd dba także bardzo pilnie o czystość ciała wychowanków. Co dzień kąpią się wszyscy wychowankowie w tuszu, a co dwa tygodnie w wannie.

Pod każdym więc względem ma ogromnie doniosłe znaczenie bursa polska w Orłowej dla wychowania młodzieży: pod względem narodowym, bo budzi i pielęgnuje troskliwie uczucia patryotyczne i wychowuje dla społeczeństwa fizycznie zdrowie jednostki; pod względem moralnym, bo chroni młodzież przed zepsuciem moralnem, na jakie jest narażona ze względu na brak należytego nadzoru pozaszkolnego ze strony nadzorców lub opiekunów, pracujących przeważnie w ciężkich warunkach na swe utrzymanie i nie mogących poświęcać wychowaniu dzieci zbyt wiele uwagi i czasu.

Z wydatną pomocą spieszy Towarzystwom utrzymującym bursę niedawno założone i pięknie rozwijające się „Towarzystwo polskiej Bursy w Orłowej”. Obecnie Towarzystwa oświatowe opłacają tylko czynsz za dom, inne wydatki na urządzenie wewnętrzne bursy i dopłatę miesięczną na utrzymanie wychowanków ponosi Towarzystwo polskiej Bursy.

Dlatego Zarząd Główny poczuwając się do miłego obowiązku, składa na tem miejscu temu Towarzystwu serdeczne podziękowanie.

Kierownikiem Bursy jest profesor gimnazyum orłowskiego p. Piotr Feliks.



### **Stypendya i zapomogi.**

Suma udzielonych uczniom w roku sprawozdawczym przez Macierz stypendyów i zapomóg wynosi 6209 K 18 h. Z sumy tej wypłacono uczniom w gotówce 1105 K 86 h, kwotę zaś 5103 K 32 h przelano do rachunku bursy z tytułu zniżek, udzielonych wychowankom bursy w Cieszynie na rok 1911. Gdy do wykazanej sumy doliczy się zapłacony przez Macierz czynsz za bursę w Orłowej w wysokości 1280 K 83 h, wypłaconą na herbaciarnię uczniów gimnazjum orłowskiego kwotę 110 K 84 h, tudzież pozostający z końcem roku do pokrycia niedobór bursy w Cieszynie w kwocie 1116 K 05 h, otrzymamy sumę 8716 K 19 h, którą Macierz wydała w roku sprawozdawczym na wsparcia dla młodzieży szkolnej. Ponieważ odsetki od funduszu stypendyjnego przyniosły tylko kwotę 2278'15 K, trzeba było pokryć z dochodów bieżących Towarzystwa 6438'04 K.

### **Park im. Adama Sikory.**

Roboty około urządzenia parku do gier i zabaw na 5-morgowym gruncie w Sibicy, ofiarowanym Macierzy na ten cel przez ś. p. Adama Sikorę, postąpiły w roku sprawozdawczym o ogromny krok naprzód. Dokończono sypania potężnego 354 m długiego wału, zabezpieczającego park przed wylewami Olzy, dokończono robót niwelacyjnych, przy których poziom parku podniesiono przeciętnie o 1 m i otoczono cały teren parkanem, urządzono boisko do gier, zadrzewiono większą część terenu, wybudowano pawilon restauracyjny, zaprowadzono oświetlenie elektryczne. Pozostała jeszcze do urządzenia część, przeznaczona na zabawy ludowe, wybudowanie bramy głównej, domku dla stróża, pawilonu dla muzyki i kręgielni.

Roboty te mogły postąpić tak dalece jedynie dzięki sprężystości komitetu parkowego i opiece, jaką ludność sama dzieło nieodżałowanej pamięci fundatora otoczyła: jedni składali ochoczo na ten cel ciężko zapracowany grosz, drudzy potrzebny do robót materiał, drzewka, krzewy i t. p., inni wreszcie nieśli w ofierze pracę rąk swoich.

Przy tak energicznej dalszej pracy komitetu i przy takim poparciu ze strony ludności reszta robót zostanie prawdopodobnie w ciągu roku 1912 ukończona, wobec czego z wiosną 1913 r. będzie mogło nastąpić uroczyste otwarcie parku i oddanie go do użytku.

# Statystyka szkół Macierzy Szkolnej w r. 1911.

Liczba porz.	Siedziba szkoły	Typ szkoły	Czynna od r.	Liczba klas		Liczba sił naucz.		Liczba dzieci			Liczba dzieci na początku roku szkolnego 1911/12															
				1910/11	1911/12	1910/11	1911/12	na pocz. r. szk. 1910/11	na końcu r. szk. 1910/11	na pocz. r. szk. 1911/12	według wyznania		według zamiesz. rodziców		według pochodzenia rodziców			według stanu rodziców								
											rz.-kat.	ewang.	z m. śle- dzib. szk.	z innych gmin	Śląsk	Galicya	Inne kraje	urzęd. i naucz.	rolnik.	rzem.	rolniar.	innych zawod.				
1	Cieszyn (pow. Cieszyn)	Wydziałowa męska pol. z 5 kl. miesz. szkołą ludową	1909	2	3	4	5	71	73	80	in. wyzn. 1		51	28	33	47	76	3	1	7	18	21	13	21		
2	Bogumin dworzec (pow. Frysztat)	4-kl. z prawem publiczności im. T. Kościuszki	1906	4	4	4	4	160	166	210	204	6	85	125	62	137	11	3	2	44	144	17				
3	Cieszyn (pow. Cieszyn)	5-klasowa mieszana z prawem publ. pol. z szk. wydz. męską	1900	10	5	11	6	449	486	298	in. wyzn. 1		229	68	96	202	278	15	5	14	29	69	130	56		
4	Dziemrowice (pow. Frysztat)	3-klasowa	1905	3	3	3	3	199	182	218	215	3	198	20	185	29	4	1	23	14	170	10				
5	Kończyce Małe (pow. Frydek)	3-klasowa im. Jul. Słowackiego	1909	3	3	3	3	121	117	124	124	—	116	8	—	124	—	—	—	3	121	—				
6	Ostrawa Polska I. (pow. Frydek)	5-klasowa im A. Osuchowskiego	1904	5	5	5	5	305	272	324	324	—	317	7	—	324	—	—	—	—	324	—				
7	Ostrawa Polska II. (pow. Frydek)	1-klasowa	1910	1	1	1	1	49	43	48	48	—	38	10	47	1	—	—	—	1	47	—				
8	Pietwałd (pow. Frysztat)	3-klasowa	1910	2	3	2	3	135	134	164	122	42	139	25	79	85	—	1	2	7	147	7				
9	Toszonowice G. (pow. Cieszyn)	1-klasowa	1909	1	1	1	1	50	43	56	28	28	26	30	56	—	—	—	48	1	7	—				
	R a z e m			31	28	34	31	1539	1516	1522	1345	175	in. wyzn. 2				783	718	21	25	122	160	1103	111		

# Statystyka ochronek Macierzy Szkolnej w r. 1911.

Liczba porz.	Siedziba ochronki	Czynna od roku	Liczba dzieci			Liczba dzieci na początku roku szk. 1911/12												
			Na pocz. r. szkolnego 1910/11	Na końcu roku szkol. 1910/11	Na pocz. r. szkolnego 1911/12	według wyznania			wedł. poch. rodz.			wedł. zam. rodz.		według stanu rodziców				
						rz.-kat.	ewang.	Innych	Śląsk	Galicya	Inne kraje	z siedziby ochronki	z innych gmin	urzęd. i naucz.	rolników	rzemieśl.	robotn.	innych zawodów
1	Bogumin dworzec (pow. Frysztat)	1908	33	40	39	38	1	—	30	9	—	39	—	1	—	10	28	—
2	Cieszyn (pow. Cieszyn)	1908	23	30	30	22	6	2	18	12	—	30	—	—	—	14	6	10
3	Gruszów (pow. Frydek)	1909	61	78	84	83	1	—	—	84	—	84	—	—	—	9	73	2
4	Kończyce Małe (pow. Frydek)	1910	61	39	47	47	—	—	—	47	—	46	1	—	—	3	44	—
5	Lutynia Niem. (pow. Frysztat)	1910	30	40	36	33	—	3	33	3	—	36	—	4	—	9	18	5
6	Łazy (pow. Frysztat)	1911	—	—	51	42	7	2	50	1	—	51	—	—	—	—	49	2
7	Michałkowice (pow. Frydek)	1904	95	124	114	114	—	—	1	113	—	112	2	1	—	3	110	—
8	Ostrawa P. Hładnów (pow. Frydek)	1908	32	25	30	30	—	—	29	1	—	25	5	—	—	3	27	—
9	Ostrawa P. Zarubek (pow. Frydek)	1907	70	52	67	67	—	—	—	67	—	67	—	1	—	—	66	—
	R a z e m		405	428	498	476	15	7	161	337	—	490	8	7	—	51	421	19



### III. DZIAŁALNOŚĆ KÓŁ MACIERZY SZKOLNEJ.

Na końcu roku 1910 istniało 45 Kół Macierzy Szkolnej; w ciągu roku sprawozdawczego przybyło 11, ubyło 1 (Koło II. Pań w Cieszynie połączyło się z Kołem I.), było ich więc z końcem roku sprawozdawczego 55.

Z pomiędzy istniejących w roku sprawozdawczym Kół były 2 nieczynne, wszystkie zaś inne pracowały na ogół normalnie.

Staraniem Kół utrzymywanych było 48 czytelni i bibliotek (w roku poprzednim 35), w których znajdowało się 10.445 dzieł (w roku poprzednim 8241). Liczba korzystających z tych bibliotek wynosiła 1578, wzrosła więc w porównaniu z rokiem poprzednim o 273 czytelników. Wszystkim czytelnikom wydano 12.008 dzieł, zatem o 3163 dzieł więcej, niż w roku poprzednim. Zebrań i odczytów urządziły Koła w roku sprawozdawczym 200 (o 47 więcej, niż w roku poprzednim), wieczorków i zebrań towarzyskich 173 (o 16 więcej, niż w roku poprzednim).

Pokaźna ilość Kół obracała w roku sprawozdawczym, podobnie jak i w latach poprzednich, znaczną część swych funduszy na wsparcia dla ubogiej diatwy szkolnej, zaopatrując ją w książki i przybory szkolne, sprawiając podarki gwiazdkowe, lub utrzymując zakłady żupne, jak Koła w Orłowej i w Wiśle. To ostatnie wyłożyło również pokaźną kwotę (1210 K) na stypendya dla uczniów szkół średnich i zawodowych. Koła w Boguminie-Dworcu i w Lutyni Niemieckiej ponoszą część kosztów utrzymywania ochronek w tych miejscowościach, a Koła w Łazach założyły w roku sprawozdawczym i utrzymują własnym wyłącznie kosztem ochronkę w Łazach.

Zarząd Główny Towarzystwa wspomagał pracę Kół przez udzielanie im pomocy w kompletowaniu bibliotek, przez wysyłanie na każde żądanie prelegentów, utrzymywanie składnicy kostyumów dla teatrów amatorskich przy Kołach istniejących, przez udzielanie rad i wskazówek we wszelkich sprawach, z jakimi tylko Koła odnosiły się do Zarządu Głównego. Nie bez znaczenia dla Kół jest także kontrola ich roboty ze strony Zarządu Głównego. Rozumieją to zresztą same Koła, na każdym bowiem walnem zgromadzeniu Towarzystwa domagają się możliwie najczęstszych lustracyi. W roku sprawozdawczym zlustrowano 13 Kół, a mianowicie: 1. w Błędowicach Dolnych, 2. w Boguminie-Dworcu, 3. w Czechowicach I., 4. w Czechowicach II., 5. w Datyniach Dolnych, 6. w Frysztacie, 7. w Gruszowie, 8. w Karwinie-Solcy, 9. w Jasienicy, 10. w Ropicy, 11. w Szonowie, 12. w Wierzbicy, 13. w Wiśle.

Obrót kasowy Kół przedstawiał się w roku sprawozdawczym w następujący sposób:

Pozostałość kasowa z roku 1910 . . . . .	K	5208'98
Dochody w roku 1911 . . . . .	„	27097'67
Suma dochodów . . . . .	K	32306'65
Suma wydatków . . . . .	„	24691'41
Pozostałość kasowa . . . . .	„	7615'24



Stan czynny majątku Kół wynosił na końcu roku sprawozdawczego 19.081 K 71 h, a składają się nań:

Pozostałość kasowa . . . . .	K	7615'24
Wartość nieruchomości . . . . .	„	1200'—
Wartość ruchomości . . . . .	„	10266'47
Razem	K	19081'71

Ponieważ jednak Koła były dłużne z końcem roku różnym wierzycielom . . . . . „ 9516'80  
czysty majątek wynosił . . . . . „ 9564'91

Wierzycielem Kół jest przede wszystkim Zarząd Główny Towarzystwa, któremu Koła winny z tytułu należytości statutowej i innych zobowiązań 9177 K 80 h. Wobec wykazanej przez Koła na końcu roku gotówki kasowej w sumie 7615 K 24 h i wobec znanego położenia finansowego Zarządu Głównego Towarzystwa niespełnianie ze strony Kół statutowych zobowiązań wobec Zarządu Głównego nie da się niczem usprawiedliwić. Zarządy Kół winny jak najprędzej zrozumieć, że pierwszym obowiązkiem Kół jest wspomaganie Zarządu Głównego w wypełnianiu zobowiązań, podjętych przez Zarząd Główny w imieniu całego Towarzystwa, że przed miejscowymi celami i sprawami musi stać wzgląd na dobro całości.

Liczba członków Macierzy, wynosząca z końcem 1910 r. 10 członków honorowych, 394 założycieli, 7 wieczystych, 3 wspierających i 3558 zwyczajnych, wynosiła na końcu 1911 roku 10 członków honorowych, 415 założycieli, 22 wieczystych, 70 wspierających i 4372 zwyczajnych. Przybyło więc w ciągu roku sprawozdawczego 21 członków założycieli, 15 wieczystych, 67 wspierających i 814 członków zwyczajnych. Wśród członków zwyczajnych było okragło 1000 członków z poza Śląska, reszta zaś, t. j. około 3372 ze Śląska. Nie jest to jeszcze cyfra duża w stosunku do celów Macierzy i zadań spełnianych przez nią, jak niemniej w stosunku do liczby ludności, jeżeli atoli zważymy, iż niezbyt dawno, gdyż z końcem roku 1907 liczba wszystkich członków zwyczajnych wynosiła zaledwie 1263, musimy przyznać, iż postęp jest bardzo znaczny. Przy ocenianiu tej sprawy trzeba mieć również na względzie i to, że podczas gdy członkowie stowarzyszeń oświatowych w innych dzielnicach ziem polskich działających rekrutują się prawie wyłącznie ze sfer inteligencji, to członkowie Macierzy Szkolnej i pracownicy w jej Kołach rekrutują się na Śląsku z pośród włościaństwa i robotników, inteligencja bowiem polska, stanowiąca na Śląsku bardzo nieznaczny odsetek ludności, stanowi i wśród członków Macierzy znaczną mniejszość, mimo, iż prawie cała na liście członków się znajduje.

Stąd praca oświatowa Kół Macierzy, chociaż nie przedstawia się na zewnątrz efektownie, żłobi głębokie bruzdy na uprawianej roli, bo jest to praca ludu samego dla samego siebie. Rezultat tej pracy uwidocznia się najlepiej może w rosnącej ofiarności ludu na cele publiczne wogóle, a na Macierz Szkolną w szczególności. I tak gdy ludność Śląska złożyła na rzecz Zarządu Głównego Macierzy i jej Kół w 1907 roku zaledwie 18.656 K 10 h (po potrąceniu subwencji), a w 1908 roku 24.493 K 33 h, to w 1909 roku ofiarność ta wyraża się w cyfrze 58.201 K 04 h, w roku 1910 w cyfrze 55.074 K 17 h a w r. 1911 w cyfrze 59.538 K 91 h, przyczem nadmienić trzeba, że ani w roku 1910, ani też w roku 1911 nie wpłynął żaden znaczniejszy dar, podczas gdy w r. 1909 sam ś. p. Adam Sikora złożył 15.636 K 99 h.

# Statystyka Kół Macierzy Szkolnej.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	1	2	3	4	5	6	7	8	9		10		11
		Liczba czyteln. i książnic	Liczba dzieł w książnicy	Liczba czytelników	Liczba wypożyczonych książek	Liczba urzędzonych zgrom. i odczytów	Liczba przedślawień, wieczorków i zebrań towarzyskich	Liczba członków z końcem r. 1910	Liczba członków z końcem r. 1911	Dochody Koła		Wydatki Koła		U w a g i
										K	h	K	h	
1	Błędowice Dolne . . . .	1	562	24	50	4	1	19	20	101	—	101	—	{ Koło przyczynia się do kosztów utrzymania miejscowej szkoły przem. uzupełniającej. Utrzymuje tylko bibliotekę. Koło powstało w październiku 1911 roku. Koło założone w marcu 1911. Biblioteka otwarta z końcem roku Koło ponosi ponosi część kosztów utrzymania ochronki.
2	Bobrek . . . . .	1	60	15	38	2	—	—	40	98	06	98	06	
3	Boconowice . . . . .	1	86	—	—	2	2	—	31	438	52	324	75	
4	Bogumlin-dworzec . . .	1	450	39	569	2	9	98	102	3115	—	2961	85	
5	Bukowiec . . . . .	1	241	29	215	1	2	35	43	146	16	59	08	
6	Bystrzyca . . . . .	—	—	—	—	4	—	27	25	126	43	30	60	
7	Cieszyn . . . . .	3	907	170	3033	15	7	1113	1351	2612	89	2129	06	
8	Czechowice I . . . . .	—	—	—	—	4	5	56	64	609	25	181	63	{ Do koła należą wszyscy członkowie zwyczajni z poza Śląska i ze Śląska z tych miejscowości, w których nie ma jeszcze Kół. Koło urządza dla dzieci uczęszczających do miejscowej szkoły Macierzy Gwiazdkę i wycieczkę. Utrzymuje dwie biblioteki w Cieszynie, jedną w Toszonowicach G. Jedną z bibliotek w Cieszynie utworzyła p. Filasiewiczowa, w Toszonowicach ś.p. Bittner Koło udziela wsparcia niezamożnym uczniom miejscowej szkoły wydziałowej T. S. L.
9	Czechowice II . . . . .	1	150	36	140	3	4	71	69	452	50	400	—	
10	Datynię Dolne . . . . .	1	92	21	91	3	1	—	26	58	40	49	60	
11	Dąbrowa . . . . .	1	849	41	317	3	3	87	87	725	48	325	45	
12	Dzleńmorowice . . . . .	1	—	—	—	13	7	47	66	574	38	551	—	
13	Frysztat . . . . .	1	700	48	384	3	4	84	76	610	01	238	03	
14	Gruszów . . . . .	1	161	53	415	5	11	186	56	1173	21	1026	61	
15	Istebna . . . . .	1	300	—	—	2	—	63	63	—	—	—	—	{ Koło urządziło wycieczkę i Gwiazdkę dla dzieci miejsc. szkoły. Koło wspiera ubogie dzieci uczęszczające do szkół miejscowych i do gimnazjum realnego w Orlowej. Koło utrzymuje tylko czytelnię gazet. Książek do czytania dostarcza biblioteka szkolna. Koło urządziło Gwiazdkę dla dzieci. Koło wspiera ubogie dzieci uczęszczające do szkoły miejscowej i do szkoły wydziałowej T. S. L. w Ostrawie Morawskiej. Koła w Istebnej i Jasienicy mimo przeprowadzonej reorganizacji były i w roku sprawozdawczym z przyczyn lokalnych nieczynne Koło powstało w ciągu roku 1911.
16	Jasienica . . . . .	1	136	—	—	—	—	28	28	—	—	—	—	
17	Karwina-Solca . . . . .	1	33	18	47	2	2	—	37	159	55	131	37	
18	Końska . . . . .	1	150	16	78	2	1	32	27	207	—	101	35	
19	Kończyce Małe (koło Ostrawy) . . . . .	1	120	65	228	6	10	62	71	1172	04	1163	48	
20	Lutynia Niemiecka I . .	1	216	10	92	4	5	30	28	425	89	414	67	
21	Lutynia Niemiecka II . .	—	—	—	—	5	5	40	65	716	63	576	57	
22	Ligota k. Bielska . . .	1	67	28	250	2	5	35	35	517	04	412	16	

23	Łazy I . . . . .	1	376	198	1775	3	3	80	76	653	72	508	57	Koło utrzymuje wraz z Kołem II. ochronkę w Łazach.
24	Łazy II. . . . .	—	—	—	—	2	6	—	56	1013	38	999	49	Koło utrzymuje wraz z Kołem I. ochronkę w Łazach.
25	Marklowice . . . . .	1	56	—	—	—	—	23	27	834	52	393	—	Istniała tylko czytelnia gazet. Część dochodów swoich obraca
26	Michałkowice . . . . .	1	—	—	—	4	7	91	128	2302	23	2194	—	Koło na zakupno przyborów szkolnych dla dzieci miejscowej
27	Milików . . . . .	1	160	39	150	2	1	28	24	66	19	57	44	szkoły, urządzenie Gwiazdki i wycieczek dla dzieci uczęszczających do szkoły i ochronki.
28	Mosty (koło Jabłonkowa) . . . . .	1	191	13	35	—	1	36	20	43	03	13	58	Koło przyczynia się do utrzymania miejscowej szkoły przem. uzupełniającej, pokrywa niedohory „Ogniska” terminatorów, utworzyło w r. 1911 wspólnie z Tow. Pomocy Naukowej zakład żupny, w którym 40 dzieci uczęszczających z daleka do szkół miejscowych otrzymuje obiady przeważnie bezpłatnie.
29	Nawsie . . . . .	—	—	—	—	2	1	30	30	116	17	44	80	
30	Orłowa . . . . .	1	481	63	1001	11	9	117	193	1144	56	1059	07	
31	Ostrawa Polska . . . . .	—	—	—	—	9	5	81	61	264	11	152	95	Koło wspiera ubogie dzieci uczęszczające do miejsc. szkoły
32	Pietwałd . . . . .	1	22	14	24	4	10	110	104	563	72	466	09	
33	Pogwizdów . . . . .	1	189	19	289	2	2	41	34	127	18	93	59	
34	Poręba . . . . .	1	210	28	386	8	3	65	57	288	75	250	01	Koło urządza Gwiazdkę dla dzieci uczęszcz. do miejsc. szkoły.
35	Pudłów . . . . .	1	190	12	62	1	2	33	33	691	20	473	12	
36	Radwanice . . . . .	—	—	—	—	7	2	—	35	24	—	6	58	
37	Ropica . . . . .	1	336	25	368	3	3	34	32	83	94	80	25	Koło utrzymuje tylko bibliotekę.
38	Rychwałd I. . . . .	1	155	37	90	2	4	77	71	1183	52	1163	31	
39	Rychwałd II. . . . .	1	156	50	297	2	2	—	50	267	30	206	52	
40	Śkrzeczów . . . . .	1	200	25	60	4	6	18	35	351	65	171	27	Biblioteka była nieczynna po części z powodu niezasilania jej nowymi książkami, po części z powodu zastoju w pracy Koła.
41	Smilowice . . . . .	1	201	29	286	5	1	71	84	245	54	180	69	
42	Sowiniec . . . . .	1	170	—	—	1	1	106	119	580	57	467	90	
43	Stonawa . . . . .	1	314	65	613	1	4	80	100	385	83	382	40	Koło powstało w ciągu roku 1911.
44	Sucha Dolna . . . . .	1	181	42	134	4	1	—	64	118	39	97	80	
45	Sucha Średnia . . . . .	1	142	25	185	4	3	—	79	293	01	207	30	
46	Szonów . . . . .	1	115	25	222	4	1	28	34	197	20	164	63	Koło powstało w ciągu roku 1911.
47	Szumbark . . . . .	2	165	35	163	7	4	—	40	659	56	592	49	
48	Świętoszówka-Biery . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	
49	Wierzbica . . . . .	1	101	26	54	6	2	32	39	93	13	29	36	Koło powstało na końcu roku 1911.
50	Wierzniowice . . . . .	—	—	—	—	1	—	—	40	—	—	—	—	
51	Wiśła . . . . .	1	655	110	550	2	—	72	111	4058	83	1789	59	
52	Wędrynia . . . . .	—	—	—	—	2	—	30	26	99	11	25	—	Koło udzieliło 6 stypendyów uczniom szkół średnich względnie zawodowych w łącznej sumie 1210 K, utrzymuje w czasie zimy zakład żupny dla dzieci szkolnych.
53	Zabłocie (k. Bogumina) . . . . .	1	154	19	63	2	2	32	36	918	85	672	22	
54	Zabrzeg . . . . .	1	67	40	505	5	2	32	45	356	04	289	26	
55	Żuków Dolny . . . . .	1	178	26	524	3	1	48	55	241	98	180	79	Koło urządza Gwiazdkę i wycieczki dla dzieci uczęszczających do miejscowej szkoły.



#### IV. SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU GŁÓWNEGO.

Bilans Towarzystwa zamknięty został z końcem roku sprawozdawczego w stanie biernym sumą 833.123 K 28 h (w 1910 roku sumą 802.384 K 72 h), a w stanie czynnym sumą 776.932 K 31 h (w 1910 roku sumą 743.584 K 80 h). wobec czego niedobór bilansowy z końcem roku 1911 wynosi 56.190 K 97 h, podczas gdy niedobór ten z końcem roku 1910 wynosił 58.799 K 92 h. Innymi mówiąc słowy, rachunek zysków i strat Towarzystwa zamknięty został z końcem roku sprawozdawczego nadwyżką w kwocie 2608 K 95 h, podczas gdy rachunek ten z końcem roku 1910 wykazuje niedobór w kwocie 69.405 K 27 h, który — jak wspomnieliśmy w sprawozdaniu za rok 1910 — miał w części pokrycie w nadwyżkach bilansowych z lat poprzednich w kwocie 10.605 K 35 h, a reszta w kwocie 58.799 K 92 h pozostała bez pokrycia.

Ze wspomnianej nadwyżki nie należy jednak wnosić, iż Zarząd Główny nie tylko pokrył z dochodów bieżących wszystkie wydatki roku sprawozdawczego, ale nawet i część niedoboru z roku poprzedniego, gdyż nadwyżka ta odnosi się do stanu majątkowego całego Towarzystwa, a nie do dochodów i wydatków bieżących Zarządu Głównego. Dochody i wydatki bieżące Zarządu Głównego przedstawia poniższa tabelka.

##### Rzeczywiste dochody i wydatki Zarządu Głównego w r. 1911.

	Dochody	Rozchody
	K h	K h
Lokacje . . . . .	37568 85	
Nieruchomości . . . . .	11729 26	39248 35
Ruchomości . . . . .		11768 70
Wkładki członków . . . . .	2462 86	
Dary, subwencye i opłaty . . . . .	195915 37	4728 75
Adm. nieruchomości . . . . .	13198 93	6195 50
Przedsiębiorstwa . . . . .	19525 99	5627 94
Utrzymanie zakład. wych. . . . .		201080 08
Koszta zawiadowcze . . . . .	100 63	11645 94
Odsetki . . . . .	7062 84	17529 70
Koła „Macierzy Szkolnej“ . . . . .	3304 90	
Dłużnicy . . . . .	48692 24	56144 59
Rachunek przenośny . . . . .	9570 75	10904 64
Wierzyciele . . . . .	34701 94	8223 38
Razem	383834 56	373097 57
Z e s t a w i e n i e:		
Dochody . . . . .	383834 56	
Rozchody . . . . .		373097 57
Pozostałość kasowa . . . . .		10736 99

Dochody bieżące doszły więc w roku sprawozdawczym po potrąceniu zaciągniętej pożyczki w kwocie 34.701 K 94 h do sumy 349.132 K 62 h, wydatki zaś do sumy 373.097 K 57 h, wobec czego rok 1911 zamknięty został niedoborem w kwocie **23.964 K 95 h**.

Fundusze stałe Towarzystwa zmniejszyły się w roku sprawozdawczym o 4546 K 56 h, a to wskutek odpisania funduszu ochronki w Cieszynie w kwocie 1032 K 46 h, narosłych z biegiem czasu odsetek w funduszu im. A. Mickiewicza w kwocie 424 K 80 h i fundacyi parku im. A. Sikory w kwocie 15.000 K tudzież zużycia reszty funduszu sierot po ś. p. Ostrowskim w kwocie 14 K 54 h na zapomogi. Fundusz ochronki zużyty został w myśl swego pierwotnego przeznaczenia na potrzeby istniejącej w Cieszynie ochronki Macierzy, narosłe odsetki w funduszu im. A. Mickiewicza obrócone zostały w myśl przeznaczenia na biblioteki szkolne, a fundacya parku im. A. Sikory odpisana została dlatego, że nie przedstawiała realnej wartości, lecz tylko przyjęty przez „Macierz Szkolną“ i spełniany faktycznie, jak widać z załącznika rachunkowego A) obowiązek restytuowania złożonej przez ś. p. Adama Sikorę sumy na park do wysokości 15.000 K i utworzenia z niej funduszu stypendyjnego im. A. Sikory.

Odpisano więc w roku sprawozdawczym z funduszy stałych ogółem 16.471 K 80 h i o tę sumę byłby się zmniejszył stan funduszy w porównaniu z rokiem poprzednim, gdyby nie było w ciągu roku 1911 żadnych dopływów do nich. Ponieważ atoli fundusze zyskały w ciągu roku sprawozdawczego 11.925 K 24 h, więc różnica wynosi tylko 4546 K 56 h. W rezultacie zmniejszył się i majątek funduszowy Towarzystwa o 1937 K 61 h. Mianowicie wynosił on z końcem roku 1910:

	K	h
W funduszach stałych . . . . .	248373	17
Niedobór bilansowy . . . . .	58799	92
Pozostaje . . . . .	189573	25
Na końcu roku 1911:		
W funduszach stałych . . . . .	243826	61
Niedobór bilansowy . . . . .	56190	97
Pozostaje . . . . .	187635	64

Dołączone zestawienie datków na Macierz Szkolną daje obraz ofiarności poszczególnych krajów na rzecz Macierzy Szkolnej w roku sprawozdawczym. Na pierwsze miejsce wybija się ofiarność Galicyi z imponującą cyfrą 94.250 K 61 h, drugie zaś miejsce zajmuje Śląsk z cyfrą 63.256 K 89 h, względnie 87.049 K 66 h po uwzględnieniu dochodów Kół, trzecie miejsce zajmuje Królestwo Polskie i kraje zabrane z cyfrą 34.592 K 34 h.

Znaczną pozycję w dochodach Macierzy w roku sprawozdawczym stanowią zrealizowane zapisy, w szczególności zaś z zapisu ś. p. Piotra Błażucha, z Ostrawy Polskiej w kwocie 50 K otrzymała Macierz w gotówce 45 K, z zapisu ś. p. Jana Domańskiego z Królestwa Polskiego w kwocie 11.500 rb. otrzymała Macierz 25.685 K 25 h.

Pozostają do zrealizowania w przeszłości 3 zapisy, otrzymane w roku sprawozdawczym, a mianowicie zapis ś. p. Jana Głajcara z Sibicy w kwocie 4000 K, zapis ś. p. Romana Plewkiewicza z Warszawy w kwocie 10.000 rb. i ś. p. Kazimierza Wydrychiewicza z Krakowa w kwocie 1000 K. Z zapisów dawniejszych pozostaje do zrealizowania zapis ś. p. Andrzeja z Poznania w kwocie 29.250 K i zapis ś. p. Maryi Głajcarowej z Sibicy w kwocie 400 K.

# Zestawienie datków na Macierz Szk.

Tytuł dochodu	Śląsk				Galicya				Król. Polskie i kraje zabr.				Inne kraje			
	1910		1911		1910		1911		1910		1911		1910		1911	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Wkładki człon- ków zw. i wspie- rających złożone w Z. Gł.	377	20	1000	09	801	15	1232	85	47	72	278	02	75	—	19	60
Wpłaty statuto- we Kół M. S.	3030	63	3304	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<sup>1</sup> Subwencye <sup>2</sup> Składki okolicznościowe	—		<sup>1</sup> 27510	75			<sup>1</sup> 31279	57								
	29144	55	<sup>2</sup> 17166	03	31388	65	<sup>2</sup> 45948	18	40602	10	32873	34	474	44	771	50
			44676	78			77227	57								
Dar 3. maja	3227	58	3907	28	147	67	442	84	—	—	14	53	58	50	65	19
Datki na fun- dusze stałe	7764	29	5006	77	1368	—	1410	—	49155	—	711	60	156	01	500	—
Przed- siębiorstwa	3641	29	5361	17	6973	34	13937	17	—	—	714	85	42	—	233	50
Suma	47185	54	63256	89	40678	81	94250	61	89804	82	34592	34	705	95	1589	79
Dochody Kół. M. S. po po- trąceniu kwoty nadesłanej do Z. Gł. i salda z roku poprze- dniego	19188	63	23792	77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	66374	17	87049	66	40678	81	94250	61	89804	82	34592	34	705	95	1589	79



# Bilans i zamknięcie rachunków

## Macierzy Szkolnej księstwa cieszyńskiego w Cieszynie za r. 1911.

	Bilans za rok 1910				Rach. obrotowy za rok 1910				Bilans za rok 1911				Zamknięcie rach. za r. 1911 (Zyski i straty)			
	bierny		czynny		dochody		rozchody		bierny		czynny		dochody		rozchody	
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
Fundusze (zał. A) . . . . .	248.373	17			11.925	24	1.471	80	243.826	61			15.000	—		
Wierzyciele . . . . .	554.011	55			34.701	94	8.223	38	580.490	11						
Lokacje (zał. B) . . . . .			305.109	73	108.134	71	81.019	30			277.994	32				
Nieruchomości (zał. C) . . . .			373.936	50	11.729	26	39.248	35			406.858	29	5.402	70		
Ruchomości (zał. D) . . . . .			36 450	89			11.768	70			41.228	19			6.991	40
Dłużnicy . . . . .			13.919	46	48.692	24	56.144	59			21.371	81				
Koła Macierzy Szkolnej (zał. E)			16.494	52	30.402	57	27.097	67			18.742	71	5.553	09		
Wkładki członków . . . . .					2.462	86							2.462	86		
Dary, składki i opłaty . . . .					195.915	37	4.728	75					191.186	62		
Administracja Nieruchom. . . .					13.198	93	6.195	50					7.003	43		
Przedsiębiorstwa . . . . .	720	70			19.525	99	5.627	94	8 534	85			6.083	90		
Utrzymanie zakł. wych. (zał. F)							201.080	08							201.080	08
Adm. Towarzystwa (zał. G) . .					100	63	11.645	94							11.545	31
Odsetki . . . . .					7.062	84	17.529	70							10.466	86
Rk Przenośny . . . . .	1.605	60			9.570	75	10.904	64	271	71						
Kasa: Dochód . . . . .							301.528	14			10.736	99				
Rozchód . . . . .					290,791	15										
Niedobory i nadwyżki . . . .			58.799	92							56.190	97			2.608	95
	804.711	02	804 711	02	784.214	48	784.214	48	833.123	28	833.123	28	232.692	60	232.692	60

## 1. Rk. Funduszków.

Nazwa funduszu	Stan 31/12 1910		Wpłynęło w roku 1911		Odsetki za rok 1911		Razem		Podjęto do obrotu w 1911 r.				Stan 31/12 1911		
									z kapitału		z odsetek				
Żelazny . . . . .	41.730	81	2.787	—	1.772	17	46.289	98	—	—	1.772	17	44.517	81	
Stypendyjny stały . . . .	46.046	82	4	94	1.778	14	47.829	90			1.778	14	46.051	76	
Ad. Mickiewicza . . . . .	1.424	80	—	—	51	50	1.476	30	424	80	51	50	1.000	—	
Sierot po śp. Ostrowskich	14	54	—	—	—	—	14	54	14	54			—	—	
Stypend. Wróblewskich . .	1.917	45	1	—	82	33	2.000	78					2.000	78	
H. Krótkiego . . . . .	622	16	153	28	26	92	802	36					802	36	
Ochronki w Cieszynie . . .	1.032	46	—	—	21	92	1.054	38	1.032	46	21	92	—	—	
Dra Emila Łukasza z Dębicza															
Wolniewicza Poznańczyka	563	68	—	—	24	17	587	85					587	85	
Bursy w Cieszynie . . . .	88.495	54	263	54	3.827	63	92.586	71					92.586	71	
Stypendyjny Szybińskiego .	454	59	—	—	19	50	474	09					474	09	
Parku A. Sikory . . . . .	15.000	—	—	—	—	—	15.000	—					15.000	—	
Stypendyjny A. Sikory . . .	1.568	69	620	—	67	46	2.256	15					2.256	15	
Grunwaldzki . . . . .	49.501	63	4.047	47	2.158	11	55.707	21			2.158	11	53.549	10	
	248.373	17	7.877	23	9.829	85	266.080	25	1.471	80	5.781	84	258.826	61	
Fundusz Parku A. Sikory odpisano (patrz objaśnienie na str. 27)														15.000	—
														243.826	61

Fundusz Parku A. Sikory odpisano (patrz objaśnienie na str. 27)

## Załącznik B)

## LOKACYE.

	K	h
1. Papiery:		
2 losy czerwonego krzyża . . . . .	40	—
1 los serbski . . . . .	18	50
33 akcyj Banku ziemskiego w Poznaniu . . . . .	39600	—
1 obligacja państwowa (dar Dra Hassewicza) . . . . .	20000	—
1 — 4% renta majowa . . . . .	100	—
2 — 4% listy zastawne galicyjskiego Banku krajowego . . . . .	2000	—
2. Udziały:		
Tow. wyrobów i sprzedaży szat liturgicznych w Krośnie . . . . .	200	—
20 udziałów Sanatorium dla piersiowo chorych w Zakopanem . . . . .	20000	—
Towarzystwo oszczędności i zaliczek w Cieszynie . . . . .	1000	—
Syndykat rolniczy w Krakowie . . . . .	1100	—
Spółka handlowa w Zakopanem . . . . .	200	—
3. Legaty:		
Andrzejewskiego M. 25000 . . . . .	29250	—
Cesya ś. p. A. Sikory (Recmanik) . . . . .	2500	—
4. Pocztowa kasa oszczędności . . . . .	99	21
5. Książeczki oszczędnościowe w Tow. oszcz. i zal. w Cieszynie:		
L. 3262 . . . . .	51	76
„ 2195 . . . . .	8577	81
„ 1035 . . . . .	1000	—
„ 2290 i 1925 . . . . .	92586	71
„ 2604 . . . . .	2000	78
„ 3234 . . . . .	802	36
„ 3437 . . . . .	53549	10
„ 3255 . . . . .	587	85
„ 3336 . . . . .	474	09
„ 3417 . . . . .	2256	15
Razem do bilansu . . . . .	277994	32

## Załącznik C)

## NIERUCHOMOŚCI.

Plac budowlany w Cieszynie . . . . .	41071	28
Budynek szkolny w Cieszynie . . . . .	80715	40
„ bursy w Cieszynie . . . . .	39951	—
„ szkolny w Dzieńmorowicach I. . . . .	21374	93
„ szkolny w Dzieńmorowicach II. . . . .	25453	39
„ szkolny w Kończycach Małych . . . . .	28888	74
„ szkolny w Boguminie I. . . . .	55852	04
„ ochronki w Michałkowicach . . . . .	18998	11
Park im. A. Sikory . . . . .	27917	88
Willa w Cieszynie . . . . .	20000	—
Budynek gimnazjum i parcele w Orłowej ½ wartości . . . . .	46635	52
Do bilansu . . . . .	406858	29



## Załącznik D)

RUCHOMOŚCI.						
Szkoly:	Stan 31/XII 1910		Kupno w r.	Stan 31/XII		
	K	h	1911	1911		
	K	h	K	h		
Cieszyn . . . . .	14106	39	2226	65	16333	04
Bogumin . . . . .	3317	44	206	25	3523	69
Dziećmorowice . . . . .	1898	82	98	02	1996	84
Ostrawa Polska . . . . .	5936	70	438	12	6374	82
Gruszów . . . . .	1807	84	—	—	1807	84
Toszonowice . . . . .	766	72	18	34	785	06
Kończyce Małe . . . . .	757	28	210	32	967	60
Pietwałd . . . . .	124	19	1069	20	1193	39
Ochronki:						
Cieszyn . . . . .	467	67	—	—	467	67
Bogumin . . . . .	675	85	—	—	675	85
Michałkowice . . . . .	418	39	—	—	418	39
Ostrawa Polska Zarubek . . . . .	161	41	—	—	161	41
„ „ Hładnów . . . . .	254	40	—	—	254	40
Rychwałd . . . . .	407	41	—	—	407	41
Gruszów . . . . .	159	31	95	—	254	31
Kończyce Małe . . . . .	199	20	6	—	205	20
Niem. Lutynia . . . . .	—	—	57	10	57	10
Bursa w Cieszynie . . . . .	7483	36	—	—	7483	36
Kursa uzup. dla dziewcz. w Cieszynie	430	39	88	13	518	52
Park im. A. Sikory . . . . .	182	70	—	—	182	70
Willa w Cieszynie . . . . .	—	—	25	40	25	40
Biuro Zarządu Głównego . . . . .	690	24	493	57	1183	81
Gimn. realne w Orłowej ½ wartości	7446	45	3954	13	11400	58
Szkoła przemysłowa w Cieszynie . . . . .	69	30	455	76	525	06
Szkoła przemysłowa w Orłowej . . . . .	—	—	2326	71	2326	71
Razem . . . . .	47761	46	11768	70	59530	16
Odpisano na umorzenie w r. 1907—1910 . . . . .	11310	57				
„ „ „ „ 1911 . . . . .	4776	15	16086	72		
Odpisano ruchomości szkoły w Gruszowie . . . . .	1807	84				
„ „ ochronki w Rychwałdzie . . . . .	407	41	2215	25	18301	97
Pozostaje . . . . .					41228	19

Załącznik E.

## Zamknięcie rachunkowe Kół M. Sz. za rok 1911.

Siedziba koła		Obrót kasowy				Bilans								Stan majątkowy			
						Stan czynny				Stan bierny							
		Dochód		Rozchód		Kasa		Ruchom. i dłużnicy		Należ. Z. Gł.		Należy- tości inne		Nad- wyżka		Nie- dobór	
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	Bogumin I.	3115	—	2961	85	153	15	389	90	2124	62					1581	57
2	Bystrzyca	126	43	30	60	95	83			72	23			23	60		
3	Włodowice dolne	101		101	—			226	—	86	40			139	60		
4	Boconowice	438	52	324	75	113	77	75		32	22			156	55		
5	Bobrek	98	06	98	06			140	—	58	73			81	27		
6	Bukowiec	146	16	59	08	87	08	123	28	148	14			62	22		
7	Cieszyn	2612	89	2129	06	483	83	960	—	390	09			1053	74		
8	Czechowice I.	609	25	181	63	427	62			177	06			250	56		
9	Czechowice II.	452	50	402	02	50	48	330	—	169	32			211	16		
10	Dąbrowa	725	48	325	45	400	03			86	01			314	2		
11	Dieńmorowice	574	38	551	—	23	38	25	—	110	07					61	69
12	Datynie Dolne	58	40	49	60	8	80	110	—	29	70			89	10		
13	Frysztat	610	01	238	03	371	98	823	65	558	88			636	75		
14	Gruszków	1173	21	1026	61	146	60	579	60	1477	44					751	24
15	Karwina Sowiniec	580	57	467	90	11	67	120	—					232	67		
16	Karwina Solca	159	55	131	37	28	18	35	—	84	84					21	66
17	Końska	207		101	35	105	65	80	—	10	56			175	09		
18	Kończyce Małe	1172	04	1163	48	8	56	95	—	11	95			91	61		
19	Lutynia Niem. I.	425	89	414	67	11	22	425	—	30	24	125	—	280	98		
20	Lutynia Niem. II.	716	63	576	57	140	06			195	47					55	41
21	Ligota	517	04	412	16	104	88	9	—	56	94			56	94		
22	Łazy I.	653	72	508	57	145	15	1020	—	114	21	150	—	900	94		
23	Łazy II.	1013	38	999	49	13	89			237	72					223	83
24	Milików	66	19	57	44	8	75	75	—	39	77			43	98		
25	Mosty	43	03	13	58	29	4	60	—	33	98			55	47		
26	Michałkowice	2303	23	2194		108	3	150	—	393	99					135	76
27	Markłowice	834	52	393	—	441	52	260	—	99	21			602	31		
28	Nawsie	116	17	44	80	71	37							71	37		
29	Ostrawa P.	264	11	152	95	111	16	37	20	307	81					159	45
30	Orłowa	1144	56	1059	07	85	49	620	—	342	29			363	20		
31	Pudłów	691	20	473	12	218	08	20	—	129	88			108	20		
32	Pogwizdów	127	18	93	59	33	59	160	—	174	55			19	04		
33	Pietwałd	563	72	466	09	97	63	85	—	204	08					21	45
34	Poręba	288	75	250	01	38	74	350	—			12	—	376	74		
35	Ropica	83	94	80	25	3	69	175	—	25	—			153	69		
36	Rychwałd	1183	52	1163	31	20	21	800	—	212	62			607	9		
37	Rychwałd Podlasie.	267	30	206	52	60	78	35	—	43	97			51	81		
38	Radwanice	24	—	6	58	17	42			25	60					8	18
39	Smiłowice	245	54	180	69	64	85	150	—	81	03			133	08		
40	Skrzeczoń	351	65	171	27	180	38	85	—	92	77			173	35		
41	Stonawa	385	83	382	40	3	43	400	—	125	17			278	26		
42	Szonów	197	20	164	63	32	57	45	—	19	74			57	83		
43	Sucha Dolna	118	39	97	80	20	59			35	80					15	21
44	Sucha Średnia	293	01	207	30	85	71	337	—	77	60	52	—	293	11		
45	Szumbark	659	56	592	49	67	07	90	—	107	46			49	61		
46	Wędrynia	99	11	25	—	74	11			11	73			62	38		
47	Wiśła	4058	83	1789	59	2269	24	1570	—					3839	24		
48	Wierzbica	93	13	29	36	63	77	130	—	114	32			79	45		
49	Zabłocie	918	85	672	22	246	63	43	20	138	41			151	42		
50	Zabrzeg	356	04	289	26	66	78	139	14	78	18			127	74		
51	Żukow Dolny	241	98	180	79	61	19	83	50					144	69		
		32366	65	24691	41	7615	24	11466	47	9177	80	339	—	12600	36	3035	45

Według umieszczonej powyżej tabelki, majątek Kół po potrąceniu należności statutowej Zarządu Głównego przedstawia się:

Stan czynny . . . . .	K 12600'36
Stan bierny . . . . .	3035'45
przeto czysty stan majątkowy . K	9564'91

Gdyby jednak należność Zarządu Głównego w kwocie K 9177'80 nie była strącona z ogólnego majątku Kół to majątek powiększyłby się o . . . . . K 9177'80  
i wynosiłby . . . . . K 18742'71

Do bilansu Macierzy Szkolnej ustawiono tę ostatnią cyfrę do stanu czynnego; bowiem tak Saldo majątkowe Kół jako też należność Zarządu Głównego K 9177'80 jest własnością Macierzy Szkolnej. Cyfra wstawiona w zamknięciu rachunków w rubryce dochodów powstaje z kwoty K 3304'90, która wpłynęła w r. 1911 do kasy Zarządu Głównego i z kwoty K 2248'19 jako różnicy majątkowej między rokiem 1910 który wynosił K 16494'52 i rokiem 1911 K 18752'71.

#### Załącznik F)

### UTRZYMANIE ZAKŁADÓW WYCHOWAWCZYCH.

	Place		Czynsz		Opła i usługa		Przyb. szk. i l.		Razem
	K	h	K	h	K	h	K	h	
1. Szkoły:									
Bogumin I. . . . .	10374	54	1710	—	931	60	681	70	13697 84
Cieszyn (lud. i wydz.)	39895	50	3200	—	1752	13	1525	68	46373 31
Dziećmorowice . . . . .	8296	17	1530	—	603	70	459	44	10889 31
Kończyce Małe . . . . .	5589	39	220	—	342	04	609	70	6761 13
Ostrawa Polska I. . . . .	14330	26	2884	—	1850	09	711	22	19775 57
Ostrawa Polska II. . . . .	3187	90	480	—	260	—	294	18	4222 08
Pietwałd . . . . .	7999	99	1348	85	396	28	878	96	10624 08
Toszonowice Górne . . . . .	3054	39	406	—	140	—	180	24	3780 63
	92728	14	11778	85	6275	84	5341	12	116123 95
2. Ochronki:									
Bogumin I. . . . .	1274	96	400	—	390	—	145	29	2210 25
Cieszyn . . . . .	1344	—	624	—	380	80	162	92	2511 72
Gruszów . . . . .	1250	—	398	—	313	98	132	04	2094 02
Kończyce Małe . . . . .	1380	—	100	—	160	—	149	20	1789 20
Michałkowice . . . . .	2518	—	260	—	374	—	374	60	3526 60
Niemiecka Lutynia . . . . .	1299	96	—	—	—	—	159	95	1459 91
Ostrawa P. Zarubek . . . . .	1310	—	600	—	266	—	153	35	2329 35
„ „ Hładnów . . . . .	1400	—	480	—	260	—	128	59	2268 59
	11776	92	2862	—	2144	78	1405	94	18189 64



## 3. Gimnazjum realne, Orłowa:

Ogólny wydatek .	30601 47	2989 05	2060 37	3087 46	38738 35
potrąca się na rach.					

T. S. L. w Krako-

wie ½ wydatków .	15300 73	1494 53	1930 19	1543 73	19369 18
------------------	----------	---------	---------	---------	----------

Wydatek „Macierzy“	15300 74	1494 52	1030 18	1543 73	19369 17
--------------------	----------	---------	---------	---------	----------

## 4. Szkoły uzupełniające przemysłowe:

Cieszyn . . . . .	1619 42	— —	— —	193 02	1812 44
-------------------	---------	-----	-----	--------	---------

Orłowa . . . . .	2178 60	— —	82 48	2097 31	4358 29
------------------	---------	-----	-------	---------	---------

	3798 02	— —	82 48	2290 23	6170 73
--	---------	-----	-------	---------	---------

## 5. Inne:

Kursa uzupełniające dla dziewcząt w Cieszynie . . . . .					2299 55
---	--	--	--	--	---------

Szkoła ćwiczeń w Cieszynie . . . . .					750 —
--------------------------------------	--	--	--	--	-------

Emerytury . . . . .					1000 —
---------------------	--	--	--	--	--------

Stypendya . . . . .					6209 18
---------------------	--	--	--	--	---------

Biblioteka Kraszewskiego . . . . .					1115 —
------------------------------------	--	--	--	--	--------

Inne . . . . .					<del>1141 12</del>
----------------	--	--	--	--	--------------------

					12514 86
--	--	--	--	--	----------

## 6. Bursa w Cieszynie:

Dochody: Dary . . . . .					84 40
-------------------------	--	--	--	--	-------

Oplaty uiszczone przez uczniów 21394 K 60 h, po-					
kryte przez „Macierz“ 5103 K 32 h . . . . .					26497 92

Inne . . . . .					125 68
----------------	--	--	--	--	--------

Zaległości (dodatek do roku 1910) . . . . .					<del>887 68</del>
---	--	--	--	--	-------------------

					27595 68
--	--	--	--	--	----------

Rozchody: Czynnysz . . . . .					4381 60
------------------------------	--	--	--	--	---------

Żywność i służba . . . . .					20803 02
----------------------------	--	--	--	--	----------

Honorarium . . . . .					500 —
----------------------	--	--	--	--	-------

Inwentarz i reparatury . . . . .					825 67
----------------------------------	--	--	--	--	--------

Opał i światło . . . . .					1479 84
--------------------------	--	--	--	--	---------

Inne . . . . .					721 60
----------------	--	--	--	--	--------

					28711 73
--	--	--	--	--	----------

## Załącznik G)

## ADMINISTRACJA TOWARZYSTWA.

Płace urzędników biura . . . . .					7379 92
----------------------------------	--	--	--	--	---------

Oplaty pocztowe . . . . .					1190 55
---------------------------	--	--	--	--	---------

Wyjazdy . . . . .					989 94
-------------------	--	--	--	--	--------

Druki . . . . .					1389 66
-----------------	--	--	--	--	---------

Usługa . . . . .					60 —
------------------	--	--	--	--	------

Światło . . . . .					42 38
-------------------	--	--	--	--	-------

Ubezpieczenie emerytalne . . . . .					369 —
------------------------------------	--	--	--	--	-------

Inne . . . . .					224 49
----------------	--	--	--	--	--------

					11645 94
--	--	--	--	--	----------

Zwroty . . . . .					100 63
------------------	--	--	--	--	--------

Wydatek netto . . . . .					11545 31
-------------------------	--	--	--	--	----------

**ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA UTRZYMANIE ZAKŁADÓW  
WYCHOWAWCZYCH.**

Szkoły . . . . .	116123 95
Ochronki . . . . .	18189 64
Gimnazjum realne w Orłowej . . . . .	19369 17
Szkoły uzupełniające przemysłowe . . . . .	6170 73
Inne . . . . .	12514 86
Bursa w Cieszynie . . . . .	28711 73
	<hr/>
Razem	201080 08

## WYKAZ DATKÓW ZE ŚLĄSKA.

### a) Wkładki członków wspierających.

Ciemala Jan w Wędryni 25 K; dr. Diehl Józef w Cieszynie na poczet wkładki 12 K 50 h; Dyrna Ferdynand w Cieszynie 25 K; Feliks Piotr w Orłowej 25 K; Górniak Jan w Sibicy 50 K; Górniakowa Helena w Sibicy 25 K; dr. Grodyński Andrzej w Cieszynie na poczet wkładki 6 K; Heczko Bogusław w Cieszynie 25 K; Haydukiewicz Józef w Orłowej 25 K; H. T. w Cieszynie na poczet wkładki 8 K; Jarosz Jan w Orłowej 50 K; Kretschmann Fryderyk w Dąbrowie na poczet wkładki 12 K 50 h; Koźdoń Paweł w Boguminie I. 25 K; Kiedroniowa Zofia w Dąbrowie 25 K; Lazar Paweł w Bobrku 25 K; Masztalerzówna Marya w Michałkowicach na poczet wkładki 8 K; Mitrega Paweł w Cieszynie 25 K; Nadwodzka Lechowa w Cieszynie 25 K; Schmidt Wiktor w Cieszynie 25 K; dr. Schenker Maryan w Skoczowie na poczet wkładki 12 K 50 h; Świba Leonard w Brennej 25 K; Smalec Ignacy w Cieszynie na poczet wkładki 6 K 26 h; Szefer Leopold w Dąbrowie 25 K; Wałach Andrzej w Bystrzycy na poczet wkładki 3 K 47 h; Wałach Józef w Cieszynie 25 K; Węgrzynek Alojzy w Cieszynie 24 K; „Znicz“, Towarzystwo młodzieży akademickiej w Cieszynie 25 K; Zabawski Wład. w Cieszynie 25 K; Zabawska Anna w Cieszynie 25 K.

### b) Wkładki członków zwyczajnych, złożone w Zarządzie Głównym Macierzy Szkolnej.

**Bobrek:** Czapek Jan 2 K 50 h; Jodłowski Stan. 2 K; Jodłowska Helena st. 2 K; Jodłowska Helena mł. 2 K; Jodłowska Anna 2 K; Lazar Paweł 2 K 50 h; Tomiczek Jan 2 K.

**Brenna:** Ks. Sznurowacki Jan 2 K.

**Cierlicko Dolne:** Chmiel Józef 2 K; Kaleta Jan 3 K.

**Cieszyn:** Bogocz Fr. 3 K; Bury Wincenty 2 K 50 h; Chorążanka Bronisława 2 K; Chambers Bronisława 2 K; Chrapek F. 3 K; Diehl Józef 2 K; ks. Ferfecki Józef 3 K; Gibiec Jan 2 K 50 h; Handzel Jan 2 K 50 h; dr. Kisiała J. 2 K 50 h; Kruczyński Antoni 2 K 50 h; Krzok Ignacy 2 K; Kunc Fr. 2 K; Macura Andrzej 2 K; Macurowa Katarzyna 2 K; Macura Stan. 2 K; Mikołajczyk Henryk 2 K 50 h; Pawlita Antoni 2 K 50 h; Słowiacek Jan 2 K 50 h; Zadora Bartłomiej 2 K 50 h; Żabka Rudolf 2 K 50 h.

**Dębowiec:** Rucki Jan 2 K; Wiglasz Paweł 2 K; Wróbel Fr. 4 K.

**Drogomyśl:** N. N. 7 K.

**Dziedzice:** Kłaptocz Maciej 4 K; Machalica Józef 2 K 50 h; Stryczek Jan 15 K.

**Dzięcielów:** Hławiczka Jan 5 K.

**Einsiedel:** Ks. Tomanek Leopold 2 K.

**Frysztat:** Ks. Wrzoł Józef 2 K 50 h.

**Górki Wielkie:** Skrzypek Jan 2 K; Żagan Ludwik 2 K.

**Gródek:** Nikodem Adam 4 K.

**Gruszów:** Storch J. 2 K.

**Jabłonków:** Cyhan Fr. 2 K; Czudek Andrzej 2 K; Hanak Alojzy 2 K; Klimek Ryszard 4 K; Kunz Jan 2 K; Lipowski Józef 2 K; Malinowski Józef 4 K; Mamica Paweł 4 K; Mokisz Fr. 2 K; Motyka Fr. 2 K; ks. Panek Wal. 3 K.  
**Karwina:** Mrowczyk Karol 2 K; Mrowczykowa Marya 2 K.  
**Kisielów:** Sztwiertnia J. 2 K 50 h.  
**Kocobędz:** Kubisz Jerzy 5 K; Stęchły J. 2 K.  
**Kojkowice:** Kajzar Paweł st. 5 K.  
**Koniaków (koło Jabłonkowa):** Śliwka Jerzy 2 K.  
**Kozakowice:** Rymorz Paweł 2 K 50 h.  
**Lipowiec:** Ks. Jirzik J. 2 K; Kozieł J. 5 K.  
**Lutynia Polska:** Wojtek Jan 2 K.  
**Łazy:** Ks. Gałuszka Alojzy 3 K.  
**Mazańcowice:** Kopaczek J. 2 K; Pollak J. 2 K.  
**Międzyrzecze Górne:** Mokrysz Fr. 2 K.  
**Mosty (koło Cieszyna):** Recmanik J. 2 K.  
**Ogrodzona:** Ks. Trawniczek Mateusz 2 K.  
**Olbrachcice:** Głombek Fr. 5 K; Michejda Paweł 2 K; Michejdzianka Ewa 2 K.  
**Oldrzychowice:** Stonawski Jerzy 7 K 50 h; Stonawska Ewa 2 K 50 h.  
**Orłowa:** Chrapek Feliks 2 K 50 h.  
**Ostrawa Mor.:** Dr. Seidl Wacł. 2 K; Seidlowa Zofia 2 K; Zajchowska M. 12 K.  
**Piosek:** Heczko Jan 3 K.  
**Pruchna:** Ks. Schubert Ferd. 2 K.  
**Puńców:** Głajcar Jerzy 2 K; ks. Linzer Edward 4 K.  
**Skoczów:** Macura Jerzy 5 K.  
**Sibica:** Branny Jan 5 K; Filipek J. 2 K.  
**Stare Hamry:** Ks. Boruta Jan 2 K.  
**Sucha Dolna:** Prowdzik P. 4 K; Prowdzik K. 4 K.  
**Sucha Górna:** Kukucz Jerzy 2 K; Siwek Fr. 2 K.  
**Szumbarz:** Błahut J. 5 K; Błahutowa H. 5 K.  
**Trzyniec:** Biedrawa Jan 5 K; Biedrawowa Marya 5 K; Marek P. 2 K.  
**Ustroń:** Matula Paweł 2 K; Matulowa Anna 2 K; ks. Nikodem Paweł 4 K; Szczepański Andrzej 5 K; Wańtuła Jan 5 K.  
**Wierzniewice:** Szymiczek Rudolf 2 K.  
**Zarzecze:** Przewoźnik Jan 5 K; ks. Skotnica J. 2 K.  
**Żuków Górny:** Ciosk Jan 2 K.

### c) Dary okolicznościowe i subwencje.

Adamecki B. w Markłowicach 10 K; Adamczyk J. w Łomnej Dolnej 3 K; Adaś i Staś w Cieszynie 10 K; A. B. 22 K; A. P. 7 K; Antl A. w Skoczowie 2 K; Badura J. w Nawsiu 2 K; Bara J. w Suchej Górnej, zebrane 10 K 40 h; Bartosik J. w Cieszynie 14 K; Babilonowa E. w Cieszynie 3 K 60 h; Babilon P. w Cieszynie 1 K; Bazar ludowy we Fryszacie 50 K; Inż. Barzykowski W. w Dąbrowie 5 K; Bagiński Ignacy w Jabłonkowie 2 K; Bagińska M. w Jabłonkowie 3 K; Bagiński Fr. w Kończycach W., zebrane 20 K; Batorówna M. w Dąbrowie 6 K; Bączek J. w Stonawie 6 K; Bąkowski J. w Cieszynie, zebrane 3 K 20 h; Bielawski A. w Hermanicach, zebrane 5 K 49 h; Bieleś J. we Fryszacie 3 K; Biedrawa J. w Trzyńcu 30 K; Biłko J. w Rychwałdzie, zebrane 14 K 10 h; Biuro Macierzy Szkolnej ze skarbonki 33 K 74 h; Boruta ks. J. w Starych Hamrach 3 K; Branny J. w Żukowie Dolnym 10 K; Branny P. w Żukowie Dolnym 6 K; Branny P. w Żukowie Dolnym, zebrane 10 K 44 h; Branny A. w Sibicy 5 K; dr. Bartoszewicz St. we Fryszacie 10 K 62 h;



Buchta J. w Pogwizdowie 4 K; Buzek J. w Boguminie 1 2 K; dr. Buzek J. w Dąbrowie 5 K; Buzek K. w Końskiej 1 K; Buchwałdek Fr. w Suchej Górnej 4 K; Bura w Karwinej, zebrane 500 K; Bolek J. w Dębowcu 5 K; Bystrzyczanin 2 K; Byczański Karol w Jabłonkowie 1 K.

Chodura E. w Karwinie 10 K; Chorażanka Br. w Cieszynie 1 K; Chorażanka Br. w Cieszynie ze skarbonki 86 h; Chromikowie A. w Dąbrowie 10 K; Chmiel w Rychwałdzie 1 K; Chobot A. w Łazach 5 K; Ciemałówna A. w Wędryni, zebrane 5 K 65 h; Ciemała J. w Wędryni 5 K; Cieńciała J. w Błędowicach, zebrane 27 K; Cieńciała J. w Karwinie 1 K; Cieńciała J. w Rychwałdzie 1 K; Cieńciała J. w Błędowicach Dolnych, zebrane 47 K; Cieńciała P. w Mistrzowicach 5 K; Cichy P. w Kojkowicach 2 K; Ciosk J. w Żukowie Górnym 5 K; Członkowie Zarządu Sp. Kasy oszcz. w Cierlicku 10 K; Czudek A. w Jabłonkowie 2 K; Czytelnia ludowa w Cieszynie 1 K.

Daniel i Feliks w Cieszynie 1 K; Dębniak Filomena w Lutyni Niem. 4 K; Dochód z wieczorku Kasprowicza w Wiśle 121 K 30 h; Domagalski Ig. w Cieszynie 21 K; Dorda K. w Łyżbicach 1 K; dr. Dyboski A. w Cieszynie 23 K; dr. Dyboski St. w Cieszynie 2 K; Dyboski T. w Cieszynie 40 h; Dyndowicz W. w Karwinie 18 K 52 h; Dziewoński w Karwinie 5 K; Dzik Fr. mł. w Łyżbicach 2 K 20 h; Dom Polski w Ostrawie Mor. 2 K 50h.

Faber A. w Lutyni Niem. 15 K 60 h; Farna G. w Nawsiu, zebrane 12 K; Ferfecki A. w Cieszynie 1 K; Filasiewiczowie H. w Cieszynie 3 K; Filasiewicz H. w Cieszynie 50 K; Filasiewicz H. w Cieszynie ze skarbonki 6 K 28 h; Filasiewicz H. w Cieszynie zebrane 26 K 2 h; Filasiewiczowa Br. w Cieszynie 20 K; Filasiewiczówna Br. w Cieszynie 4 K; Filasiewiczówna Br. w Cieszynie ze skarbonki 10 K 90 h; Filia Tow. Oszcz. i Zaliczek we Frysztacie ze skarbonki 16 K; Filipek J. w Sibicy 2 K; Firla N. w Sowińcu 54 K 32 h; Firla P. w Łazach 55 K; Folwarczny J. w Pietwałdzie 10 K; Franek N. w Cierlicku 2 K; Franek T. w Toszonowicach Dolnych zebrane 25 K 10 h; Frankówna E. w Cieszynie 1 K.

Gabzdyl J. w Zamarskach 5 K; Gajdaczek J. w Lesznej Dolnej 2 K; Gabrys P. w Łyżbicach 5 K; Galicz J. w Cieszynie 1 K; Gara St. w Czechowicach, zebrane 30 K 20 h; Gawlas L. w Ligotce Kamer. 1 K; Gembala Fr. w Bobrku 2 K; Gibiec J. w Cieszynie 10 K; Gimnazjum realne w Orłowej ze skarbonki 30 K 63 h; Glajcar J. st. w Puńcowie 20 K; Glajcar J. w Ustroniu 4 K; Glajcar J. w Sibicy 54 K; 52 h; Glesinger J. Ph. w Cieszynie 112 K 74 h;

Gminy: składki w „Dzień Macierzy” — Bobrek 80 K 30 h; Boconowice 52 K 20 h; Bogumin-Dworzec 100 K; Bronów 37 K 72 h; Brenna 14 K; Brzezówka 1 K 20 h; Cierlicko 25 K; Cieszyn 336 K 76 h; Czechowice 101 K 28 h; Dąbrowa 173 K 45 h; Darków 12 K 80 h; Datynie Dolne 18 K 61 h; Dzieńmorowice 86 K 2 h; Górki Małe 3 K; Górki Wielkie 18 K 22 h; Gruszów 90 K 68 h; Gumna 14 K; Hermanice 14 K 14 h; Jabłonków 25 K; Karwina-Sowiniec 130 K 54 h; Kończyce M. koło Ostrawy 34 K 19 h; Końska 48 K 86 h; Lutynia Niem. 100 K; Lutynia N. Zbytki 25 K 40 h; Lutynia Polska 50 K; Łazy 179 K 29h; Łomna Dolna 45 K; Łomna Górna 5 K; Markłowice 32 K 20 h; Michałkowice 171 K 43 h; Mosty p. Ciesz. 8 K 50 h; Mosty p. Jabl. 30 K 50 h; Nawsie 73 K 57 h; Orłowa 351 K 82 h; Piasek 122 K 56 h; Pietwałd 45 K 7 h; Piotrowice 10 K; Pogwizdów 2 K 40 h; Poręba 87 K 37 h; Raj 8 K 2 h; Ropica 56 K 30 h; Rychwałd 151 K 84 h; Rychwałd-Podlesie 104 K 86 h; Rzeka 11 K 40 h; Skrzeczów 101 K 65 h; Śmiłowice 44 K; Stonawa 78 K; Sucha Górna 73 K 74 h; Szonów 20 K; Szumbark 56 K; Toszonowice 83 K 80 h; Ustron 10 K; Wierzbica 13 K 4 h; Wierzniewice 38 K 66 h; Zabłocie 139 K 10 h; Zawada

40 K 70 h; Zabrzeg 42 K 68 h; Zarzeczce 25 K 93 h; Żuków Dolny 60 K 44 h.  
Gminy: subwencye —Brzezówka 5 K; Cierlicko G. 15 K; Darków 20 K; Gródek 70 K; Hażlach 50 K 06 h; Mnisztwo 10 K; Ogrodzona 10 K; Ostrawa Polska 1800 K; Pogwizdów 10 K; Sibica 50 K; Sucha Górna 25 K; Trzanowice 25 K; Zebrzydowice 100 K; Żuków Dolny 20 K.

Goglerowa Br. w Jabłonkowie 1 K; Goryl J. w Bystrzycy 1 K; Góra P. w Bystrzycy 5 K; G. J. w Sibicy 416 K 50 h; Gospoda w Rychwałdzie ze skarbonki 20 K 28 h; Giliński S. w Bobrku 5 K; Goszykowa E. w Wiśle 6 K; Gonsiorek K. w Dąbrowie 3 K; Grono nauczycielskie w Bystrzycy 4 K; Grono naucz. w Orłowej 36 K; Grono naucz. w Karwinie 21 K; Grono naucz. w Rychwałdzie 20 K; Grono naucz. w Szumbarku 3 K; Greger W. w Dąbrowie 1 K; Greger W. w Dąbrowie zebrane 10 K; dr. Grodyński A. w Cieszynie 12 K; Grodyńska A. w Cieszynie 3 K; Grono osób w Cieszynie 10 K 90 h; Grupa niewiaŝt katolickich w Jabłonkowie 3 K 50 h; Greń J. w Porębie 4 K; Gniza J. w Olszówce 4 K 20 h; Gryczowie w Łyżbicach 5 K; Gryczówna P. w Łyżbicach zebrane 12 K 16 h; Gryczowie J. w Ropicy 17 K; Grycz J. st. w Ropicy 10 K; Grycz J. w Śmiłowicach 15 K 60 h; Guziur T. w Karwinie 55 K; Guziur J. w Dąbrowie 5 K; Gwoździewicz Fr. i Hławiczka w Cieszynie 10 K; Gwoździewicz Fr. w Cieszynie 30 K; Gwoździewicz Fr. w Cieszynie zebrane 50 K; Gwoździewicz Fr. mł. w Cieszynie 12 K 13 h; Ś. p. J. Głajcar w Sibicy 1460 K.

Hanak Filip w Jabłonkowie 1 K; Halama J. w Żukowie Dolnym 1 K; Haydukiewicz J. w Orłowej 5 K; Heczko B. w Cieszynie 15 K; Heczko J. w Bystrzycy 1 K; Heczko P. w Gródku 2 K; Heczko P. w Rychwałdzie 7 K; Hellstein L. w Szumbarku zebrane 19 K 40 h; Hess A. w Ligocie 7 K; Hess A. w Ligocie zebrane 17 K 50 h; Hess J. w Ligocie 1 K; Hławiczka A. w Cieszynie 16 K; Holczak W. w Cieszynie 2 K.

Jadamusowa M. w Oldrzychowicach 2 K; Jadamusowa M. w Cieszynie 2; Jachymiak A. w Cieszynie zebrane 8 K; Jagiełło J. w Wierzniowicach zebrane 8 K 20 h; Janik Antoni w Boguminie 2 K; Janotówna A. w Cieszynie 1 K; Janotówna A. w Cieszynie ze skarbonki 3 K 31 h; Janiczek Paweł w Jabłonkowie 1 K; Jasiowie J. w Lesznej Dolnej 5 K; Januszowski J. 1 K; Jaś K. w Wielopolu 1 K; Jarosz J. w Orłowej zebrane 291 K 52 h; Jaworek E. w Golezowie 1 K; Jedynek J. w Michałkowicach 25 K; Jeżowicz Fr. w Stonawie 2 K; Joniec J. w Rzece 3 K; Josiek P. w Sibicy 2 K; Januszewski J. w Boguminie 10 K; Juraszek J. w Cieszynie 1 K; Juraszek J. w Cieszynie zebrane 21 K 10 h; Juraszkowa St. w Cieszynie zebrane 10 K 50 h; Jurczyk F. w Ligocie 1 K.

K. K. z P. 2 K 1 h; Ks. Kaczmarski A. w Cieszynie 20 K; Kania A. w Pietwałdzie 43 K 20 h; Kania A. w Pietwałdzie zebrane 3 K 80 h; Kantor P. w Nydku 5 K; Kajzar P. st. w Kojkowicach 5 K; Kapacz A. 2 K; Kajzar J. w Lesznej 20 K; Kawulok P. w Jabłonkowie 1 K; inż. Kiedroń J. w Dąbrowie 5 K; inż. Kiedroń J. w Dąbrowie ze skarbonki 7 K 25 h; Kiedroniowa Z. w Dąbrowie 40 K; Kiedroń Fr. w Suchej Dolnej 10 K; Klimosz P. w Końskiej 2 K; Klimoszowa E. w Olbrachcicach 50 K; Klimoszowa M. w Końskiej 2 K; Kluz Fr. w Jabłonkowie 1 K; Kłoda J. w Cieszynie 3 K; Kłoda P. w Puńcowie zebrane 14 K; Kocoń M. w Cieszynie 2 K; Kocurzykowa A. w Boguminie 2 K; Kokotek K. w Szumbarku 5 K; Kocur F. w Mnichu zebrane 3 K 18 h; Kojzar P. w Dąbrowie 3 K; Kółko pedagogiczne w Błędowicach 100 K; Kółko pedagogiczne w Cieszynie 20 K; Kółko rolnicze w Koniakowie 4 K; Kółko kreglarzy w Cieszynie 17 K 65 h; Koło Macierzy Szkolnej ze skarbonki 3 K 79 h; Koło Macierzy Szkolnej w Cieszynie 134 K 1 h; Koło Macierzy Szkolnej w Orłowej

11 K 55 h; Koło Macierzy Szkolnej w Boconowicach ze skarbonki 2 K 77 h; Koło Macierzy Szkolnej w Pogwizdowie ze skarbonki 11 K 80 h; Koło Macierzy Szkolnej w Żukowie ze skarbonki 3 K 99 h; Koło T. S. L. w Suchej Górnej 2 K 77h; Kolaczek R. w Zebrzydowicach zebrane 60 K; Kołodziejczyk A. w Cieszynie 10 K; Komitet szkolny P. P. S. D. 250 K; Komitet balowy w Dzieńmorowicach 13 K; Komitet balowy w Suchej Górnej 2 K; Kotas J. w Jaworzu 6 K 77 h; Kotas J. w Oldrzychowicach 1 K; Kotas Fr. w Orłowej 3 K; Kozieł J. w Lipowcu zebrane 18 K 22 h; Kozieł P. w Piosku 1 K; Kotulski H. w Cieszynie 2 K; Koźdoń P. w Puńcowie zebrane 4 K; Koźdoniowa E. w Zabłociu 6 K; Kożusznik P. w Cieszynie 1 K; Knapczyk A. w Boguminie 13 K; inżynier Kołek w Karwinie zebrane 12 K; Kopecki J. w Jabłonkowie 1 K; Koźdoń P. w Boguminie 5 K; Koźdoń A. w Wędryni zebrane 4 K; Kostelnoszek Jan w Jabłonkowie 1 K; Krakowski W. w Dąbrowie 4 K; Kretschmann F. w Dąbrowie zebrane 5 K 40 h; Krężelok F. w Bukowcu 5 K; Kruczyński A. w Cieszynie 3 K; Krzystek S. w Lutyni Niem. 1 K 5 h; Krzysztoforski L. w Dzieńmorowicach 65 K; Kubeczka Fr. w Skoczowie 2 K; Kubisz Fr. w Kocobędzu 3 K; Kubisz J. w Kocobędzu 5 K; Kubiszowie J. w Gnojniku 1 K; Kubiszówna H. w Gnojniku 2 K; Kubiś M. w Cieszynie 2 K; Ks. Kubaczka J. w Cieszynie 10 K; Kubok J. w Końskiej 2 K; Kukucz J. w Wędryni zebrane 14 K; Kübel K. w Cieszynie 1 K; Kunz J. w Jabłonkowie 2 K; Kunz J. w Jabłonkowie zebrane 4 K 54 h; Kunz Fr. w Cieszynie 2 K.

Lacheta K. w Lutyni Niem. 20 K; ks. Lasota J. w Jaworzu 4 K; Lasota J. w Trzanowicach 1 K; Lazar P. w Bobrku 7 K 33 h; Legierski M. w Jaworzynce 21 K; Legierski M. w Jaworzynce zebrane 5 K 83 h; Legierski T. w Cieszynie 3 K 17 h; inż. Lebiech J. w Dzieńmorowicach 20 K; Legin M. w Cieszynie 12 K; Ledóchowski H. w Cieszynie 25 K; Liberda J. w Oldrzychowicach 13 K 20 h; Ligocki w Pietwałdzie 5 K; Lipka P. w Solcy 25 K; Londzinowa K. w Zabrzegu 4 K; Lubojacki J. w Jabłonkowie 1 K.

Lysek J. w Suchej Górnej 3 K.

M. i G. 5 K; Machalica J. w Dzieńmorowicach zebrane 4 K 50 h; Macura Ad. w Cieszynie 10 K; Macura And. w Cieszynie 27 K 45 h; Macurowie And. w Cieszynie 10 K; Macura J. w Skoczowie 4 K; Macura J. w Rychwałdzie 1 K; Maj M. w Zabrzegu zebrane 7 K 80 h; Mamica P. w Jabłonkowie 3 K; Małysz Fr. we Fryszacie zebrane 7 K; Marcinek St. w Cieszynie 1 K; Marcinkowa J. w Cieszynie 2 K 60 h; Marek W. w Cieszynie 1 K; Martinek J. w Ogródzonej zebrane 28 K 50 h; Martvnek J. w Jabłonkowie 1 K; Marosz K. w Kończycach Małych 1 K; Maryniok Fr. w Końskiej 20 K; Matusiak Kl. w Trzanowicach 5 K 50 h; Matula P. w Ustroniu 2 K; dr. Michalik K. w Rychwałdzie 50 K; ks. Michejda Fr. w Nawsiu 25 K; ks. Michejda K. w Bystrzycy 4 K; ks. Michejda O. w Bystrzycy 2 K; dr. Michejda K. w Bystrzycy 32 K 50 h; dr. Michejda St. w Cieszynie 2 K; Michejda J. w Ustroniu 6 K; Michejda J. w Wędryni 2 K; dr. Michejda J. w Cieszynie 10 K; dr. Michejda T. w Suchej Górnej 5 K; Michejdzianka E. w Olbrachcicach ze skarbonki 3 K 85 h; Michna J. we Fryszacie 4 K; Mikołajczyk H. w Cieszynie 6 K; Milata A. w Cieszynie 1 K; Mitrega P. w Cieszynie 13 K 17 h; Mirocha J. w Zarzeczcu 14 K; Młodzież ewang. w Ciesownicy 15 K 72 h; Młodzież ewang. w Ustroniu 21 K 10 h; Młodzież Koszarzycka 25 K; Morcinek J. w Błędowicach 1 K; Morcinek P. w Cieszynie 5 K; Mokrosz A. w Karwinie 50 K; Motyka Fr. w Jabłonkowie 9 K 14 h; Motykowie Fr. w Jabłonkowie 2 K; Mrózek J. w Pudłowie 8 K; Mola J. w Czechowicach 18 K 29 h.

Nardelli Alojzy w Cieszynie 1 K; Nowak K. w Błędowicach 80 h; N. N.



w Cieszynie 50 K; N. W. w Cieszynie 27 K; N. X. w Cieszynie 10 K; N. Y. w Cieszynie 100 K; N. Z. w Cieszynie 10 K; N. N. w Dąbrowie 100 K; N. Y. w Dąbrowie 50 K; N. X. w Dąbrowie 50 K; N. A. w Cieszynie 10 K; N. N. w Bobrku 1 K; N. X. w Bobrku 1 K; N. N. w Karwinie 50 K; N. N. w Końskiej 1 K; N. N. w Ostrawie Mor. 200 K; N. N. w Porębie 150 K; N. N. w Trzyńcu 2 K; N. N. w X. 10 K; N. N. w X. 10 K; N. N. w Y. 10 K; N. Y. w Y. 10 K; N. N. ze Śląska 14 K 90 h; N. N. w Cieszynie 77 K 36 h; N. N. w Witkowicach 100 K; Niesłanik J. w Jabłonkowie 1 K.

Obracaj J. w Dziegiełowie 4 K; Ofiokowa w Kojkowicach 1 K; Ofiok J. w Kojkowicach 1 K; „Ognisko Polskie“ w Orłowej 30 K 29 h; Ojak A. w Boguminie 16 K 65 h; dr. Olszak W. w Karwinie 100 K; Ostafin J. w Karwinie 1 K;

P. L. w O. 120 K; Paduchowa M. w Jabłonkowie 1 K; Pagięło Fr. w Dąrkowie 2 K; Palarczyk F. w Karwinie 2 K; Pawlas J. w Żywocicach 2 K; Pawiński A. w Sibicy zebrane 11 K 67 h; Pawlicówna P. w Nieborach 5 K; Ks. Paździora A. w Dzieńmorowicach zebrane 8 K; ten sam 6 K; ks. Paździora K. w Zabrzegu 10 K; Paździora A. w Michałkowicach 3 K; Paździora A. w Karwinie 1 K; Petrykiewiczowie W. w Gruszowie 1 K; Piechaczek J. w Sowińcu zebrane 20 K 01 h; ten sam 21 K; ten sam 9 K; Pilch J. w Czechowicach 1 K; Pilchówna H. w Karwinie 1 K; Pindur J. w Jabłonkowie 10 K 20 h; dr. Pinert I. w Cieszynie 10 K; ks. Płoszek R. w Zarzeczcu 5 K; Pniok K. w Gródku 1 K; Płonka J. w Łąkach 3 K 64 h; Polskie Towarzystwa w Karwinie 60 K 46 h; Podola P. w Koszarzyskach 7 K; Pollak Franciszek w Mazańcowicach 2 K; Podzórscy A. w Cisownicy 6 K; Polackówna Z. w Cieszynie 20 K; Ponczowa M. w Mistrzowicach 10 K; Poncza J. w Pogwizdowie 3 K; Popiołek Franciszek w Cieszynie 65 K; Prażmowski J. w Kończycach Małych 3 K 30 h; ten sam zebrane 5 K 26 h; Pszczółka P. w Orłowej 2 K; Ptak J. w Wierzbicy 2 K 80 h; Pucek A. w Cieszynie 2 K; Pytel K. w Mostach 2 K.

R. W. w Dąbrowie 8 K; Rabin J. w Cieszynie 1 K; Rajska A. w Michałkowicach 5 K; Rakowski J. w Sibicy 4 K 08 h; Rakus J. w Rychwałdzie 1 K; Raszka J. w Nydku 1 K; Recmanik J. w Mostach 2 K; Redakcja „Dziennika Cieszyńskiego“ w Cieszynie 1 K 20 h; Redakcja „Tygodnika Ostrawskiego“ w Ostrawie 19 K 50 h; Restauracja Domu Narodowego w Cieszynie ze skarbonki 109 K 48 h; Romik J. w Bobrku 21 K 30 h; Rucki A. w Rzece 7 K; Rucki J. w Karwinie 14 K; Rucki J. w Jabłonkowie 1 K; Ryba K. w Łazach 4 K 56 h.

Santarius Fr. w Jabłonkowie 1 K; Satara W. w Cieszynie 2 K 31 h; Santaryusz A. w Orłowej 7 K; Szafranec w Boconowicach zebrane 7 K 48 h; Sejm śląski subwencya 23.150 K; Sedlaczek J. w Karwinie 34 K 07 h; Serog Z. w Cieszynie 12 K; inż. Szefer L. w Dąbrowie 5 K; dr. Schenker A. M. w Skoczowie 10 K; Schmidt W. w Cieszynie 3 K; Sikora P. w Końskiej 2 K; ks. msgr. Sikora J. w Cieszynie 20 K; Sikora J. w Bystrzycy 2 K; Sikora A. w Puńcowie 2 K; Siwy J. w Grodziszczu 1 K; Sikora A. w Nawsiu 5 K; Sikora Szcz. w Jabłonkowie 1 K; Siostrzonek J. w Mistrzowicach 2 K; Skrzyszewska J. w Cieszynie 14 K; składka po wyborze dra Michejdy w Cieszynie 62 K 20 h; składka kurstestek 11 K 60 h; składka na kręgielni p. Dziędziela w Cieszynie 1 K 06 h; składka na walnem zgromadzeniu „Macierzy Szkolnej“ 24 K 20 h; składka na prymicyach ks. Juroszka w Istebnej 26 K 37 h; składka nauczycieli-Polaków 39 K 50 h; składka u p. Gwoździewiczza w Cieszynie 6 K; składka u p. Kolaczka w Zebrzydowicach 15 K; składka u p. Marcinka w Cieszynie 11 K; składka na polowaniu u J. Hławiczki w Dziegiełowie 18 K; składka zebrana przez „sprawcę“ i „gazdę“ na zakończeniu dożynek 30 K; składka na weselu p. J. Gočka 7 K 40 h; składka na weselu p. K. Grzybka w Simoradzu 10 K 80 h; składka na



weselu p. P. Raszki w Iskrzyczynie 8 K 66 h; składka na weselu p. P. Szkan-dery w Łomnej Dolnej 4 K; składka na weselu p. K. Jasia w Wielopolu 42 K 52 h; składka na weselu p. Koniecznego w Orłowej 7 K; składka na weselu p. Sikory w Istebnej 12 K; składka na weselu p. dra Króla 23 K 23 h; składka na weselu p. E. Chambersa w Cieszynie 35 K 60 h; składka na weselu p. Fójcika w Ogrodzonej 31 K 22 h; składka na weselu p. Stonawskiego 40 K; składka na weselu p. Lisztwana w Suchej Górnej 7 K 10 h; składka na weselu p. Szajtera w Brzeźowce 6 K 60 h; składka na weselu p. Pacuły 26 K 20 h; Słazacy X. X. 40 K; Sliwa A. w Cieszynie zebrane 38 h; Skudrzyk w Cieszynie 3 K; Stanek W. w Boguminie zebrane 6 K 10 h; Stokłosa J. w Boguminie 2 K; Stonawscy J. w Lesznej D. 30 K; Stonawski P. w Błogocicach 10 K; Sznapka E. w Cieszynie zebrane 34 K 10 h; Sznapka E. w Rychwałdzie 1 K; Smalec Ignacy w Cieszynie 1 K; Stow. Domu robotniczego w Dąbrowie 16 K; Sławiński w Rychwałdzie 1 K; Ślezińska w Bobrku 1 K; Smolik M. w Michałkowicach 6 K; Stęchły J. w Kocobędzu 2 K; Staszko P. w Golezowie 2 K; Szczaniecki M. w Cieszynie zebrane 4 K 04 h; Szkoła ludowa w Cieszynie ze skarbonki 17 K 85 h; szkoła ludowa w Dzieńmorowicach ze skarbonki 10 K 07 h; szkoła ludowa w Gruszowie ze skarbonki 4 K 68 h; Szturc J. w Cieszynie zebrane 37 K; Szuścikowie J. w Łazach 1 K; Szuścik J. w Łazach zebrane 45 K 44 h; Szczurek J. w Lesznej Dolnej zebrane 16 K 50 h; Szczuka J. w Dziegielowie 2 K; Szyraki A. w Dziedzicach 17 K 20 h; Suchanek K. 1 K; Świbowie L. w Brennej 1 K; Szotkowski K. w Mnisztwie 1 K; ks. Szurowacki J. w Rudzicy 2 K; Suchanek P. w Gnojniku 6 K 12 h; Syska St. w Witkowicach 12 K.

Teper A. w Żukowie zebrane 11 K 76 h; ten sam 5 K; Terlik P. w Trzanoszowicach 25 K; Teschner F. w Jabłonkowie 2 K; T. J. w Cieszynie 1 K; Tomanek J. w Grodźcu 6 K; Tomczyk J. w Dziedzicach 2 K; Tomiczek Fr. w Bobrku 61 K 60 h; Tokarz L. we Fryszacie 16 K; Towarzystwo Oszczędności i Zalicz. w Cieszynie 105 K; to samo ze skarbonki 38 K 71 h; Tow. gimn. „Sokół“ w Gruszowie 6 K 37 h; Tow. gimn. „Sokół“ w Trzyńcu 7 K 74 h; Tow. nauczycieli szkół wyższych Koło Cieszyn-Orłowa 11 K; Trattnig M. w Ostrawie Polskiej 5 K; Tropp A. w Dziedzicach 5 K 10 h; Tymoczko Fr. w Cieszynie zebrane 7 K 13 h.

„Umielcy“ ze Śmiłowic 5 K 64 h; Unucka J. w Cieszynie 40 K.

Waszek A. w Koniakowie 20 K; Walek J. w Łomnej Dolnej 4 K; Walek Fr. w Darkowie 2 K; Waleczko J. w Rychwałdzie 1 K; Wantuła J. w Ustroniu 6 K; Wałach J. w Cieszynie 13 K 40 h; Wałach A. w Bystrzycy 2 K; Wałaski J. w Bystrzycy 4 K; Węgrzynek A. w Cieszynie 3 K; ten sam ze skarbonki 40 K 55 h; Weis H. w Cieszynie 6 K; Wieczorek T. w Gruszowie 20 K; Wieliczka Fr. w Strumieniu 2 K; Wiśniewska H. w Wiśle ze skarbonki 54 K 47 h; Wiszczorz Jerzy w Jabłonkowie 1 K; Włodek B. w Ostrawie Polskiej 4 K; Wiszczorz Józef w Jabłonkowie 40 h; Wojciechowski Cz. w Czechowicach 20 K 45 h; Wojnar A. w Łyżbicach 4 K; Wojnar A. w Żukowie Górnym 10 K; Wojnar Fr. w Cieszynie 2 K; Wojnar J. w Dąbrowie 5 K; Wojnar J. w Michałkowicach 3 K; Wojnar P. w Sibicy zebrane 6 K 30 h; Wöllersdorfer R. w Mostach 10 K; Wrona J. 2 K; Wzajemna Pomoc P. T. P. w Cieszynie 80 K.

X. X. 5 K; X. Y. 1 K.

Zabdyr M. w Nawsiu 1 K; Zadora P. w Cieszynie 1 K; Zak J. w Karwinie 1 K; Zając J. w Cieszynie 1 K 40 h; ten sam zebrane 3 K; Zając J. w Ogrodzonej 2 K; Zajączkówna A. w Orłowej 26 K 10 h; zapis ś. p. P. Błachuta w Ostrawie Polskiej 45 K; inż. Zaremba B. w Ostrawie ze skarbonki 15 K 76 h; Zarycki A. w Boguminie 12 K; Zawadzki F. w Boguszowicach 5 K; Żabka R.

w Cieszynie 2 K; z wieczorku urządnego w Łyżbicach 37 K 51 h; z wieczorku urządnego w Mnisztwie 21 K 30 h; z wieczorku urządnego u p. Halamy w Wiśle 42 K 12; Żebrok J. w Dąbrowie 5 K; Zielina G. w Karwinie 2 K 75 h; Ziętek A. w Nawsiu 2 K; Ziętek A. w Karwinie 1 K; Zosia z Edmundem w Cieszynie 1 K; Zubek J. w Hażlachu 11 K; Zajchowska W. w Ostrawie Mor. 20 K.

#### d) Dar 3. maja.

Adamus J. w Ropicy 1 K; Adamus P. w Gnojniku 1 K; A. B. 5 K; A. P. 5 K. Bartosik J. w Cieszynie 1 K; Barzykowski Wł. w Dąbrowie 8 K; Baran J. w Suchej G. 4 K 50 h; Batorówna M. w Dąbrowie 2 K; Barczyński W. w Krakowie 3 K 80 h; Bajtek J. w Nydku 3 K 50 h; ks. Barabasz J. w Czechowicach 5 K; Bajtkówna A. w Lesznej D. 14 K; Babilonówna H. w Cieszynie 16 K 40 h; Bagiński Fr. w Kończycach M. 40 K; Berger J. w Orłowej 11 K 20 h; ś. p. Bittner L. w Toszonowicach 5 K 78 h; Biel K. w Cieszynie 2 K; Błahut J. w Szumbarku 4 K 50 h; Bozewicz J. w Jaworzu 2 K 50 h; Bonczek J. w Stonawie 10 K 50 h; Bolek P. w Piosku 16 K 70 h; ks. Boruta J. w Starych Hamrach 2 K; Bobek P. w Datyniach D. 7 K 60 h; Bogocz Fr. w Cieszynie 3 K; Brauner N. w Lesznej D. 9 K 50 h; Brzezowski L. w Bernie 18 K 40 h; Brzezowski R. w Mor. Ostrawie 19 K; ks. Brzuska E. w Cieszynie 15 K 70 h; bracia Chobotowie w Łazach 20 h; Buchwałdek Fr. w Suchej D. 16 K; ks. Budny J. w Międzyrzeczu G. 4 K; Bukowski Wł. w Rychwałdzie 4 K 30 h; Budnik R. w Łazach 16 K 10 h; Buchwald W. w Markłowicach 2 K; Budniok L. w Dziedzicach 5 K; dr. Buzek J. w Dąbrowie 5 K; Bylok K. w Świętoszówce 1 K.

Cachel J. w Karwinie 2 K 50 h; Chmiel K. w Starem Mieście 10 K; Chmiel J. w Cierlicku D. 2 K; Chorażanka Br. w Cieszynie 9 K 60 h; Cholewik J. w Kojkowicach 2 K; Chrycek J. w Koszarzyskach 5 K 30 h; Chodura E. w Karwinie 3 K; Chromik J. w Dąbrowie 5 K; Cienciąła P. w Mistrzowicach 4 K; Cienciąła J. w Sibicy 5 K; Cienciąła J. w Błędowicach 5 K; Cienciąła J. w Rychwałdzie 4 K 80 h; Cienciąła J. w Lesznej D. 8 K; Cienciąła J. w Trzyńcu 20 K; Cienciąła J. w Bystrzycy 5 K; Cienciąła P. w Bystrzycy 5 K; Ciosk J. w Żułowie G. 11 K 90 h; Ciemałówna A. w Wędryni 37 K 40 h; Cielepa J. w Markłowicach 7 K 30 h; Cieślowski Wł. w aKwinie 5 K 40 h; Cichy P. w Kozakowicach D. 2 K; Ćwiekałówna M. w Cieszynie 10 K; Cwikowa M. w Zarubku 5 K 50 h; Cymorek J. w Oldrzychowicach 5 K; Czajówna Z. w Michałkowicach 13 K; Czytelnia Polska w Leoben 20 K; Czytelnia Polska w Przybramie 4 K 70 h; Czapek J. w Dąbrowie 14 K 20 h; Czudek A. w Jabłonkowie 11 K 50 h; Czakon J. w Hażlachu 5 K 06 h; Czaja Fr. w Dziegielowie 2 K; Czernik J. w Mnisztwie 6 K; Czakonowie w Dąbrowie 2 K 20 h.

Darocho J. w Strumieniu 2 K; Dadok W. w Pietwałdzie 6 K; Domagalski I. w Cieszynie 10 K; Domagalska K. w Cieszynie 11 K; Donocik Fr. w Ligocie 6 K; Dorda J. w Suchej G. 7 K 40 h; Dorda K. w Łyżbicach 19 K; dr. Duda J. w Bielsku 10 K; Durczok F. w Żebrzydowicach 5 K 40 h; dr. Dyboski A. w Cieszynie 15 K; Dynowska M. w Wiśle 15 K; Dyrna F. w Cieszynie 14 K; Dzik Fr. w Orłowej 4 K; ks. Dziekan H. w Lutyni N. 2 K; Dziewoński W. w Karwinie 2 K 50 h.

Farny J. w Nawsiu 2 K; Faber A. w Lutyni N. 5 K 50 h; Falkenstein M. w Cieszynie 15 K; Fielek J. w Michałkowicach 6 K 80 h; Firla St. w Suchej G. 2 K; Filasiewicz H. w Cieszynie 181 K; Filasiewicz B. w Cieszynie 2 K 20 h; Folwarczny J. w Pietwałdzie 29 K; Friedłówna W. w Cieszynie 5 K. ks. Gałuszka A. w Łazach 6 K; Galicz J. w Cieszynie 2 K; Galiczowa M. w Trzyńcu 6 K 10 h; Gawłowski N. w Iskrzyczynie 10 K; Gajdziok W. w Pio-

trowicach 2 K; Gattnar K. w aKrwini 6 K 23 h; Gazur J. w Piosku 16 K; Gallocz D. w Karwinie 3 K; Golec A. w Gruszowie 18 K 60 h; Gembala J. w Gumnej 8 K; Glajcar J. w Sibicy 5 K; Glajcar J. w Puńcowie 3 K 10 h; Goryl P. w Wędryni 4 K; Gonsiorek K. w Dąbrowie 2 K; Górniak J. w Sibicy 54 K 38 h; Górniak P. w Cieszynie 3 K; Góra P. w Bystrzycy 1 K; Gromada J. w Reihwiesen 1 K; Greń P. w Porębie 26 K 01 h; Greger K. w Orłowej 2 K; Grycz J. w Ropicy 5 K; Grycz J. w Ropicy 5 K; Grzybek J. w Lubonii 4 K 69 h; Guzikówna W. w Piotrowicach 2 K; Guziur w Karwinie 4 K; Guzowski F. w Karwinie 3 K 30 h; Gwoździwicz F. w Cieszynie 14 K 80 h; Gwóźdek J. w Rychwałdzie 8 K 50 h.

Haratyk J. w Witkowicach 2 K; Haydukiewicz J. w Orłowej 7 K 50 h; Heczko J. w Koszarzyskach 25 K; Heczko J. we Frydku 2 K; Heczko P. w Gródku 1 K; Hernik A. w Gumnach 4 K 80 h; Hess A. w Ligocie 18 K 50 h; Hławiczka A. w Cieszynie 4 K 10 h; Hławiczka J. w Dziegielowie 5 K; Holczak W. w Pietwałdzie 27 K 60 h; Holczak M. w Karwinie 2 K.

J. K. w Orłowej 11 K; Jachymiak A. w Cieszynie 2 K; Jagiełło J. w Wierzniowicach 2 K; Janik J. w Mnichu 16 K 50 h; Janik J. w Żylinie 1 K; Janeczko G. w Rychwałdzie 3 K; Jarosz J. w Orłowej 5 K; Janotówna A. w Cieszynie 11 K 02 h; Januszewski J. w Boguminie 7 K; Jeżowicz Fr. w Stonawie 8 K; Jeżyszek J. w Cierlicku G. 9 K; Jodłowscy St. w Bobrku 8 K; Joniec J. w Rzece 13 K 20 h; Juraszek J. w Cieszynie 1 K 70 h.

Karas J. w Hrynawie 22 K; Kaszper J. w Michałkowicach 7 K 50 h; Kantor A. w Popradzie 5 K; Kantor P. w Lesznej D. 4 K; Kaleta J. w Suchej G. 16 K 70 h; Kałuża J. w Bobrku 5 K 40 h; Kajzar J. w Lesznej D. 20 K 60 h; Kisa R. w Dziedzicach 4 K; Kielczewska H. w Wiśle 5 K; Kiedroń J. w Dąbrowie 20 K 50 h; Kisiel J. w Karwinie-Solcy 1 K; Kisa J. w Karwinie-Solcy 1 K; Kluz K. w Stonawie 7 K 35 h; dr. Knapczyk A. w Boguminie 5 K; Knappikówna M. w Ostrawie Polskiej 12 K; Knobloch J. w Lesznej D. 4 K; Kokotek K. w Szumbarku 3 K; Korzec J. w Mnisztwie 4 K 30 h; Kopel J. w Chybiu 10 K 80 h; Koźdoń A. w Zabłociu 12 K 70 h; Komitet obchodu uroczystości 3. maja w zagłębiu ostrawskim 106 K 30 h; Koło „Macierzy Szkolnej“ w Cieszynie 36 K 11 h; Kożusznik Franciszek w Łazach 21 K 50 h; Kożusznik R. w Suchej G. 7 K 24 h; Kotula K. w Suchej Średniej 7 K 40 h; Kotula B. w Cieszynie 2 K 40 h; Kohut Al. w Dąbrowie 21 K 48 h; Koło kreglarzy w Cieszynie 31 K 78 h; Konieczny A. w Orłowej 7 K 20 h; Konieczny J. w Karwinie 9 K 60 h; Kocurzykówna A. w Boguminie 1 K; Kopeć J. w Dziedzicach 2 K; Kopeć J. w Dziedzicach 2 K; Kozieł A. w Cieszynie 17 K 30 h; Kozieł J. w Lipowcu 2 K; Kółaczek R. w Zebrzydowicach 9 K; Koźdoniówna A. w Łazach 5 K; Koźdoń P. w Boguminie 23 K; Kopel A. w Zebrzydowicach 11 K; Kojzar P. w Dąbrowie 15 K 90 h; Kotula J. w Cierlicku 2 K; dr. Kreisel J. we Frysztacie 2 K; Krzysztoforski A. w Dziedzicach 40 K; Krzywoń P. w Łazach 9 K 80 h; Krzak J. w Cieszynie 10 K; Krakowski A. w Dąbrowie 11 K 80 h; Krężółkówna A. w Rudowie 5 K; Krzistek J. w Suchej G. 5 K; Kraina A. w Łazach 8 K; Kretschmann Fr. w Dąbrowie 3 K; Kupiec J. w Ostrawie P. 27 K 90 h; Kuczek A. w Markłowicach 6 K; Kubok J. w Końskiej 11 K; Kukucz J. w Suchej G. 5 K; Kukuczówna A. w Suchej G. 6 K 50 h; Kunz J. w Jabłonkowie 20 K 80 h.

L. 1112 w Zebrzydowicach 5 K; Lazar P. w Gnojniku 12 K; Legierski M. w Jaworzynce 7 K; Lipowczan K. w Cieszynie 1 K; ks. Londzin J. w Cieszynie 10 K; Lumbee A. w Baguminie 3 K.

Łaboj J. w Nawsiu 6 K 40 h.

Malejka A. w Boguminie 3 K; Marcinek J. w Piotrowicach 6 K; Marcinek



St. w Cieszynie 3 K; Marcinkowa J. w Cieszynie 1 K; ks. Marzol J. w Ostrawie Polskiej 7 K 50 h; Matuszyński J. w Wiślicy 5 K 80 h; Machalica J. w Ligocie 5 K; Machalica J. w Dziedzicach 3 K; Marek W. w Cieszynie 4 K; Mazur J. w Jabłonkowie 6 K 50 h; Maj K. w Goleszowie 1 K; Maj M. w Zabrzegu 5 K; Masztalerzówna M. w Ostrawie P. 12 K 70 h; Mamica P. w Jabłonkowie 5 K; Matros H. w aKrwinie-Solcy 13 K 50 h; Mazurkiewicz W. w Pietwałdzie 6 K 80 h; Majewski J. w Rychwałdzie 9 K 20 h; Marusarzowa A. w Dziedzicach 7 K; Malinowski J. w Jabłonkowie 10 K; Malinowski M. w Cieszynie 5 K 20 h; Macura P. w Lesznej G. 3 K; Macura Ad. w Cieszynie 4 K; Martinek J. w Ogrodzonej 7 K; Madej J. w Maryańskich Górach 6 K; Mamica J. w Trzyńcu 9 K; Majówna M. w Cieszynie 6 K 08 h; Merta K. w Dąbrowie 5 K 80 h; Miękinowa M. w Ostrawie P. 20 K; dr. Michejda J. w Cieszynie 13 K; ks. Michejda Fr. w Nawsiu 7 K; Mirocha J. w Zarzeczcu 2 K 70 h; Michalski w Zebrzydowicach 32 K 80 h; Mikołajek C. w Szonychlu 5 K 90 h; dr. Michalik K. w Rychwałdzie 2 K; Michalik J. w Boguminie 2 K; Morcinek J. w Błędowicach 11 K 60 h; Momoł A. w Gruszowie 7 K; Mola J. w Czechowicach 16 K; Molówna W. w Michałkowicach 17 K; Molówna St. w Gruszowie 17 K; Moryś J. w Puńcowie 11 K 50 h; Mokrosz A. w Karwinie 31 K 20 h; Möhwald G. w Porębie 10 K; Mroziak P. w Rudzicy 3 K; Mrowczyk K. w Karwinie 5 K; Mrózek J. w Boguminie 10 K 40 h; Mrózek J. w Pudłowie 3 K; Müller A. w Strumieniu 10 K; Mżyk W. w Boguminie 17 K 90 h.

N. N. w Zebrzydowicach 10 K; Nawarecki W. w Ostrawie P. 21 K 20 h; Nawratowa A. w Bobrku 8 K; Niemczyk K. w Strumieniu 7 K; ks. Niemiec Fr. w Rychwałdzie 4 K; Niemiec J. w Wiśle 2 K; Niebroj T. w Lutyni P. 5 K; ks. Nikodem P. w Ustroniu 5 K; Nowak K. w Karwinie 2 K; Nowak Fr. w Orłowej 48 K 90 h; Nowak J. w Michałkowicach 2 K; Nowak P. w Żukowie G. 1 K; Nowoczek P. w Węgierskiej Górze 4 K.

Osádca M. w Witkowicach 5 K; Ogrodzki G. we Frysztacie 4 K 32 h; dr. Olszak W. w Karwinie 5 K; Ostruszka P. w Wędryni 3 K; Ozaist J. w Zabrzegu 8 K 10 h; Ożana J. w Cisownicy 10 K 80 h.

Ks. Paździora A. w Dzieńmorowicach 11 K 20 h; ks. Paździora K. w Dziedzicach 2 K; Paździora H. w Suchej G. 7 K 50 h; Pawlas J. w Suchej G. 5 K; Palowski Fr. w Olbrachcicach 2 K; Pawlik L. w Końskiej 3 K; Pachol A. w Markłowicach 6 K; Pagięło Fr. w Darkowie 10 K; Paluch St. w Orłowej 4 K 20 h; Piščak F. w Ostrawie P. 5 K; Piechaczek J. we Frysztacie 12 K 40 h; Pindelski N. w Cieszynie 1 K; Pindur J. w Jabłonkowie 20 K; dr. Pinert I. w Cieszynie 5 K; Piperek J. w Lutyni N. 2 K; Polak F. w Dąbrowie 14 K; Poncza J. w Boguminie 6 K; Poncza J. w Pogwizdowie 2 K; Podola P. w Kozarzyskach 6 K; Popiołek Fr. w Cieszynie 10 K; Polok J. w Darkowie 3 K; Polok F. w Boguszowicach 3 K; dr. Pogrzebacz J. w Skoczowie 20 K; Prażmowski Fr. w Cieszynie 30 h; Prażmowski J. w Kończycach M. 25 K 36 h; Pszczółka P. w Orłowej 7 K; Pytlik A. w Orłowej 6 K 70 h; Przewoźnikówna w Zarzeczcu 2 K.

Raszka J. w Cieszynie 10 K; Raszka J. w Zaolziu 5 K 20 h; Rakus P. w Bystrzycy 4 K 50 h; Rakowski J. w Bystrzycy 7 K 90 h; Radocki K. w Cieszynie 3 K 80 h; Redakcja „Dziennika Cieszyńskiego“ 15 K; Recmanik J. w Mostach 6 K 60 h; Romanowski Wł. w Dąbrowie 4 K; Roman J. w Cieszynie 2 K; Roman J. w Suchej G. 4 K; dr. Rosławski L. w Piotrowicach 10 K; dr. Rogoyski St. w Witkowicach 4 K; Rucki A. w Rzece 23 K 20 h; Russek D. w Wierznowicach 4 K 30 h; Rusek St. w Karwinie 10 K; Ryba K. w Łazach 11 K 70 h; Rymorz P. w Kozakowicach 1 K; Rykała J. w Wędryni 4 K 50 h; Rządek St. w Nydku 5 K 80 h.



Santaryusz J. w Łazach 5 K; Santaryusz J. w Orłowej 2 K; Santaryusz K. w Orłowej 3 K 50 h; Santaryusz J. w Orłowej 4 K; Santaryusz R. w Orłowej 34 K 60 h; Sedlaczek J. w Karwinie 15 K 30 h; dr. Seidl W. w Ostrawie Mor. 4 K; Schmidt W. w Cieszynie 5 K; Sikora J. w Bystrzycy 7 K 50 h; Sikora P. w Końskiej 7 K; Sikora J. w Wędryni 3 K; Sikora J. w Gutach 4 K 60 h; Sikora A. w Puńcowie 1 K; Sikora J. w Cieszynie 3 K; Siwek Fr. w Suchej G. 3 K; Siwy J. w Grodziszczu 4 K 40 h; Skrzypek J. w Górkach W. 2 K; Skrzypek J. w Górkach W. 4 K 50 h; Skrzypek J. w Górkach W. 2 K; ks. Skotnica J. w Zarzeczcu 5 K; Skupień A. w Błędowicach 80 h; Sliwka J. w Koniakowie 2 K; Smalec J. w Cieszynie 3 K; Sosna Fr. w Dąbrowie 28 K 34 h; Spandłowa J. w Cieszynie 3 K; Stec P. we Frysztacie 5 K; Stuliłowa M. w Koniakowie 2 K; Strach J. w Górkach M. 4 K 20 h; Staś R. w Szumbarku 7 K; Stęchły J. w Kocobędzu 2 K; Staszówna H. w Ropicy 4 K; Starzyk J. w Wędryni 6 K 30 h; Stefański J. w Toszonowicach 2 K 90 h; Staniczek K. w Pogwizdowie 5 K 32 h; Suszka J. w Pradze 12 K 40 h; Świba L. w Brennej 1 K; Świbówna W. w Boguminie 12 K; Sykała Julian w Porębie 5 K; Sykałowa Wł. w Porębie 5 K; Sznappa E. w Cieszynie 13 K 46 h; Szarowski Fr. w Orłowej 20 K 40 h; Szafranec E. w Piotrowicach 13 K 70 h; ks. Szymeczek J. w Jabłonkowie 6 K; Szymeczek J. w Piotrowicach 8 K; Szczypka J. w Strumieniu 2 K; Szczyrba W. w Cieszynie 2 K; Szymiczek R. w Wierzniowicach 3 K 36 h; Sztwiertnia A. w Pudłowie 19 K 50 h; Sztwiertniowa E. w Skoczowie 4 K 50 h; Szczuka J. w Dziegielowie 6 K; Szczuka J. w Gutach 6 K 60 h; Szulc Wł. w Dzieńmoro-  
wiczach 39 K; Szotkowski st. w Mnisztwie 5 K; Szturc J. w Cieszynie 5 K; Szewczyk T. w Michałkowicach 2 K 40 h; Szmid w Karwinie 4 K 60 h.

Taliszewska w Gruszowie 2 K 5 h; Tesarczyk Fr. w Karwinie 4 K; Tomiczek Fr. w Bobrku 3 K; Tomanek Fr. w Ropicy 2 K; T. J. w Cieszynie 50 K; Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń Urzędników Prywatnych we Lwowie 18 K 40 h; Tratnig M. w Cieszynie 4 K 28 h; Trzaskalik J. w Dąbrowie 4 K; Tymoczko Fr. w Dzieńmoro-  
wiczach 1 K 20 h.

Urząd gminny w Lesznej D. 10 K.

Wałaski J. w Bystrzycy 3 K 10 h; Wałach J. w Śmiłowicach 11 K 40 h; Walek Fr. w Darkowie 2 K; Walica Fr. w Boguszowicach 2 K; Wajdowicz St. w Cieszynie 3 K; ks. Waleczek J. w Łomnej G. 2 K; Wawrzacz J. w Istebnej 3 K; ks. Weissmann St. w Dębowcu 5 K; Weiss St. w Cieszynie 2 K; Wilczek J. w Boguminie 10 K; Wierzbicki E. w Cieszynie 1 K; Widenka J. w Pastwiskach 7 K 20 h; Windholz J. w Lesznej D. 9 K 15 h; Wiśniewski W. w Wiśle 6 K; Włosok A. w Zawadowicach 4 K; Włodyżanka J. w Dziedzicach 2 K; Wojnar J. w Orłowej 4 K 60 h; Wojnar A. w Łyżbicach 4 K; Wojnar A. w Łyżbicach 12 K 20 h; Wojtal J. w Pietwałdzie 6 K 40 h; Wojciechowski Cz. w Czechowicach 6 K 40 h; Wójcik Wł. w Orłowej 10 K 10 h; Wojtyła T. w Gruszowie 12 K 20 h; Wrątny L. w Dąbrowie 5 K; Wrątny J. w Dąbrowie 10 K.

Zarzycki A. w Boguminie 35 K 80 h; ks. Zabrzęski M. w Cieszynie 14 K; Zajchowski A. w Ostrawie M. 5 K; Zak E. J. w Karwinie 24 K 60 h; Zawada J. w Przywozie 12 K 50 h; Zawiszówna St. w Karwinie 4 K 50 h; Zaremba B. w Ostrawie M. 5 K; Zając J. w Cieszynie 25 K 40 h; Zieliński St. w Cieszynie 3 K 60 h; Zielina G. w Karwinie 8 K; Zientek J. w Nawsiu 2 K; Zientek A. w Karwinie 2 K; Zuk E. w Bielsku 13 K 70 h; Zyder P. w Bobrku 10 K 80 h; Zych w Cieszynie 2 K.

Żebrok J. w Olbrachcicach 5 K 30 h; Żebrok J. w Dąbrowie 2 K; Żertka Fr. w Bobrku 5 K; ks. Zurek K. w Lesznej G. 2 K; Żychlewicz L. w Karwinie 2 K.

### e) Datki na rzecz funduszków stałych.

Wkładki członków wieczystych: Holczakowa Marya w Cieszynie, Krygiel Jan w Cierlicku Dolnem, Mamica Jan w Trzyńcu, ks. Michejda Oskar w Bystrzycy, N. N. w Opawie, Zielina Paweł w Żukowie D., Zientek Andrzej w Karwinie — wszyscy po 50 K.

Na fundusz stypendyjny im. Wróblewskich: Filasiewicz Hilary 1 K.

Na fundusz stypendyjny im. Krótkiego: Dynowski J. zebrane w Wiśle 43 K 80 h; Towarzystwo Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie 50 K.

Na fundusz styp. im. A. Sikory: Ks. Michejda Fr. w Nawsiu 20 K; Tow. Oszczędności i Zaliczek w Cieszynie 600 K.

Na fundusz grunwaldzki: Brzezowski Roman w Ostrawie M. 200 K; dr. Buzek Jan w Dąbrowie 100 K; Bozewicz Jan w Jaworzu 20 K; ks. Czyż J. w Błędowicach D. 20 K; Chmiel J. w Cierlicku D. 20 K; Dorda Jerzy w Suchej G. 10 K; Filasiewicz Hilary w Cieszynie 360 K; Grono nauczycielskie szkoły w Sowińcu 71 K; Grono nauczycielskie szkoły w Dąbrowie 212 K; Grono nauczycielskie szkoły w Rychwałdzie 15 K; Grono naucz. szkoły pol. w Cieszynie 357 K 16 h; Grono naucz. gimnazjum pol. w Cieszynie 828 K 21 h; Grono kształcącej się młodzieży w Ostrawie M. 42 K 50 h; Górniak Jan w Lutyni N. 4 K; Kermel E. w Cieszynie (na dekl. ś. p. O. Koźdonia) 30 K; Kożusznik Robert w Suchej 20 K; Kółko pedagogiczne w Jabłonkowie 150 K; Macura Andrzej w Cieszynie 20 K; Mistał Antoni w Ostrawie P. 25 K; ks. Marzol J. w Ostrawie P. 30 K; N. N. w Porębie 200 K; N. N. w Ostrawie M. 400 K; N. N. w Dąbrowie 100 K; Rakus Józef w Lutyni N. 6 K; ks. Rduch Edward w Błędowicach D. 18 K 10 h; Ścieszka Fr. w Błędowicach D. 10 K; Sikora Jan w Cieszynie 10 K; Tomala Jan w Cieszynie 15 K; Towarzystwo Oszczęd. i Zaliczek w Cieszynie 600 K; Wojnar Jan w Orłowej 48 K.

## WYKAZ DATKÓW Z GALICYI.

### a) Wkładki członków wspierających.

Bujnowski Tytus w Tarnowie 25 K; dr. Cyga Leszek w Stanisławowie 25 K; dr. Dobrowolski Józef w Dolinie 25 K; dr. Finkel Ludwik we Lwowie 25 K; Godek Aleksander w Krakowie na poczet wkł. 15 K; Höflinger Tadeusz we Lwowie 6 K 25 h; dr. Hyżycki Stanisław w Przemyślanach 50 K; Jonczy Władysław w Dąbrowie na poczet wkł. 8 K; Królikowska Kazimiera we Lwowie 25 K; Maurer Henryk w Krakowie 25 K; Münnichowa Marya we Lwowie 25 K; dr. Podsoński Władysław w Gródku Jagiellońskim 25 K; Staniewicz Miłosław w Przeworsku 25 K; Sawicki Fr. w Cewkowie na poczet wkł. 15 K; dr. Tarłowski Wincenty w Krakowie 25 K; Tow. Zaliczek w Limonowej 25 K; Tichy Franciszek w Rzeszowie 25 K; Warchałowska Helena w Krakowie 25 K; Zaykowska Helena w Stróżach 25 K.

### b) Wkładki członków zwyczajnych, złożone w Zarządzie Głównym Macierzy bezpośrednio.

**Andrychów:** Horak Fr. 4 K; Horakowa Wł. 2 K; dr. Malec Jan 9 K 50 h.

**Biała:** Kubaczka J. 5 K; Podgórski Zygm. 2 K 50 h; dr. Truskolaski Ernest 2 K.

**Biecz:** Karasiński Leon 5 K.

**Bochnia:** Hanusz Antoni 2 K 50 h; Michnik J. 5 K.

**Brzeżany:** Wydział powiatowy 5 K.

**Chrzanów:** Deszcz St. 6 K.

**Chyrów:** Misiąg Antoni 5 K.

**Czarny Dunajec:** Reimschüssel Wiktor 5 K.

**Czudec:** ks. Parysz Wojciech 2 K.

**Dębniaki:** Daniec St. 2 K.

**Dębica:** Delegat Macierzy prof. Wyrobek Józef od 18 członków 36 K.

**Drohobycz:** Przybyłowicz Przemysław 2 K; Staromiejski Józef 2 K; Wierzbicki Ign. 6 K.

**Gorlice:** Weimer Zygmunt 2 K.

**Gródek Jagielloński:** Kossowski August 2 K.

**Hałcnów:** ks. Rączka J. 4 K.

**Jarosław:** Dobrzańska M. 2 K; ks. Ziemiański Jan 2 K.

**Jaworzno:** Broniowski W. 4 K.

**Kałusz:** dr. Wurst J. 2 K.

**Kęty:** Bahr A. 2 K.

**Kłodno:** Fijałkowski Jan 4 K; Fijałkowska Wanda 4 K.

**Kołomyja:** Gogela Z. 2 K; Klimoszewski Aleksander 2 K; Skupień J. 5 K.

**Kraków:** Brzeski Roman 4 K; Daszyński Ignacy 4 K; Flasza H. 2 K; Godek Aleksander 10 K; Grosse Juliusz 12 K; Heczko Jan 4 K; Katerla Eugeniusz 2 K; Kluger Bolesław 4 K; Magiera Michał 4 K; Miłaszewski J. 2 K; Pado Antoni 10 K; dr. Pożniak St. 2 K; Przybylski Wacław 5 K; dr. Wasung Władysław 10 K; Wesołowicz J. 2 K; Wieluchowa Jadwiga 2 K; dr. Wilkosz Ferdynand 3 K; Witkowski Kazimierz 10 K; dr. Wyżykowska Zofia 2 K.

**Kuty:** Góral Józef 7 K.

**Leszczyny:** Pieluszczak Władysław 2 K;

**Lwów:** Anc Włodzimierz 5 K; Biesiadzki W. 2 K; dr. Buzek Józef 4 K; ks. dr. Ciemniowski Jan 10 K 50 h; Filasiewicz Bolesław 2 K; Filasiewicz Stanisław 2 K 50 h; Germanowa Emilia 5 K; Jaś Józef 2 K; dr. Janik Michał 2 K; Jaworski Aleksander 2 K; Kasa pożyczkowa Tow. pens. 10 K; Kozłowski Rudolf 2 K; Królikowska Kazimiera 2 K; Królikowski St. 2 K; Kurowski Mateusz 5 K; dr. Łyskowski Ign. 6 K; Łyskowska Stefania 6 K; Nogaj Józef 5 K; Pajor Maryan 2 K; Parylak Piotr 9 K 96 h; Pożniok Zygm. 2 K; dr. Reiter Maryan 7 K 50 h; Ruebenbauerowa Wirginia 4 K; Schneider St. 2 K; dr. Smolka Franciszek 7 K 50 h; Tarnawska Marya 2 K; Wasilewski Zygmunt 10 K; Wasilkowski Wł. 8 K; Włoszyński Ferd. 10 K; dr. Wojciechowski Konstanty 2 K; hr. Zamojski Franciszek 20 K; dr. Zgórski Alfred 10 K; Zuberowa 5 K.

**Michalewice:** dr. Rayski Albin 7 K 50 h.

**Myślenice:** ks. Kościółek Andrzej 3 K.

**Nowy Sącz:** Małecki Ludwik 2 K; Rzepiński Stan. 2 K.

**Oświęcim:** dr. Gąsiorowski Ludwik 2 K.

**Przemysł:** Markowski Kazimierz, Majerski Tadeusz, Martynowicz Jan, dr. Palch Józef, Parylak Tadeusz, dr. Rawicz Józef, wszyscy po 2 K.

**Rzeszów:** Dobrzański Stefan 5 K; Goyski Kazimierz 5 K; Krawczyk Jan 2 K.

**Rudki:** Misiąg Antoni 5 K.

**Sambor:** dr. Aleksandrowicz Juliusz, Adolf Maryan, Adamski Robert, Antosz Jan, Berger Edward, Biegelmayer Alfred, Barański Michał, Biliński Karol, Cybulski Stefan, dr. Chrzaszczewski Wojciech, Dębicki Jan, Daniłuk Paweł, Donicht Władysław, Dominikowski Antoni, dr. Finsterbusch Joachim, Guttäter Antoni, Gebułowski J., Hückel J., Howarth Alojzy, Jarski Władysław, Jarski Władysław, Kaczmarek Stefan, Kasprzycki Stanisław, Kasprzycki Felicyan, Kossnoga Eustachy, Kołczykiewicz Juliusz, Kropiń-



ski Jan Kanty, Krpeński Jan, Kühnel Artur, ks. Kulisch Herman, Kostuś Wojciech, Krotochwila Karol, dr. Glauber Adolf, Kobierzyński Jan, dr. Kamiński Jan, Lambor Michał, Lebiezki Jan, Lepiankiewicz Jan, Łobaziewicz N., Medlingerowa Salomea, Mekler Eleonora, Michałowski Stanisław, Müller Wanda, dr. Merunowicz Feliks, Mohr Antoni, Niezabitoski Jan, Popiel Władysław, Ptaszyk Michał, Rainer Karol, dr. Reises Oskar, dr. Rybicki N., Szafran Józef, Stefanowski Stanisław, Szrajner Rudolf, Ślaczka Franciszek, Słodfiński Feliks, Szlagor Władysław, Streit Karol, dr. Syrob Samuel, Slerzanowski Józef, dr. Sobolewski Franciszek, Sekura Ignacy, Suska Zofia, Tyrka Jan — wszyscy po 2 K.

**Sanok:** Pytel Adam 11 K 50 h; dr. Ślaczka Wojciech 5 K; dr. Zaleski Karol 5 K.

**Stanisławów:** Pelczarski Tadeusz 5 K.

**Stebnik:** dr. Węclewski Tadeusz 4 K.

**Stryszów:** Rzeszódko Aleksander 2 K 10 h.

**Stryj:** Basslerówna Marya, Bischofowa Władysława, Bischofówna Marya, Bernfeld Izidor, Bobin Juliusz, Boczarska Eugenia, Ciorochówna Kamila, Dienstłowa Anna, Frankowska Julia, Gerstmanówna Helena, Giżejewska Michalina, Horodyńska Emilia, Huthówna Marya, Kaleta Michał, Kaślińska Stefania, Kucharska Stanisława, Liszka Helena, Pawlikiewiczówna Wanda, Sobotowa Celina, ks. Śliwak Mieczysław, Toczyska Marya, Wolańska Aniela, Wróblewski P., wszyscy po 2 K.

**Śleszowice:** Kielkowska Elżbieta 2 K, Krzywańska Stanisława 3 K.

**Tarnów:** Delegat „Macierzy“ p. Władysław Robaczewski od 18 członków 39 K.

**Tarnopol:** Ks. Lehmann Józef 2 K, Solecki Aleksander 2 K, Zamorski Jan 10 K.

**Tenczynek:** Białobrzeski L. 2 K.

**Wieliczka:** Dietze Julian 3 K, Müller Aleksander 2 K.

**Wiśnicz:** Dr. Ligęza Józef, Ligęzina Zofia, Nowicki Władysław, Nowicka Wanda, Warmuski Eugeniusz, Wiśnicka Antonina, wszyscy po 2 K.

**Zakopane:** Szymborski Wincenty 10 K.

**Zaborów:** Koło T. S. L. 2 K.

**Zembrzyce:** Cyankiewicz Paweł 2 K, Cyankiewicz Jan 2 K, N. N. 2 K, Pieprzak Kazimierz 2 K, Ryszkówna Henryka 2 K, Skalicka Karolina 2 K, Winnicki Jan 2 K, Winnicki Eugeniusz 2 K, Wnękówna Helena 2 K, ks. Włodyga Władysław 4 K.

**Złoczów:** Polakowski Zygmunt 2 K.

**Żywiec:** Cyroń Wilhelm 2 K, Królikowski Czesław 4 K.

### c) Dary okolicznościowe i subwencje.

Administracja „Czasu“ w Krakowie zebrane 771 K 57 h; Administracja „Słowa Polskiego“ we Lwowie zebrane 8210 K; Administracja „Wieku Nowego“ we Lwowie zebrane 442 K; Akcyjny Bank Związkowy we Lwowie 400 K; Akad. Komitet zabawowy w Truskawcu 15 K 25 h; Albigowski A. w Albigowej 5 K; Albrecht w Tarnowie 2 K 06 h; Arkuszewska zebrane 30 K 10 h.

Bal St. we Lwowie zebrane 40 K 37 h; Balcar K. w Grodkowicach 5 K; Bałon J. w Wadowicach 14 K; Bank zaliczkowy we Lwowie 1000 K; Barczyński W. w Krakowie 40 K; Bednarski St. w Krakowie 3 K 30 h; Bętkowski W. w Słotwinie 6 K; JE. ks. arcyb. Bilczewski we Lwowie 910 K; Bischofowa Wł. w Stryju zebrane 40 K; Bobińska N. w Krakowie 10 K; Bojarski Wł. we Lwowie 4 K; Branny P. i J. we Lwowie 4 K; Bromilski H. w Gródku Jagiellońskim 9 K; ks. Bystrzycki K. w Złoczowie 10 K.



Chromicz M. w Hucie gog. 4 K; dr. ks. Ciemniewski J. we Lwowie zebrane 143 K 37 h; Ciepiela J. w Warzycach 5 K 84 h; Ciompa P. we Lwowie 2 K.

Dar ślubny p. Kulizanki w Korbielowie 34 K 20 h; dar ślubny pp. Polów 49 K 60 h; dar ślubny pp. Wołowiczów w Mielcu 325 K 30 h; Dębowski J. w Tustanowicach 10 K; JE. Minister Długosz Wł. we Wiedniu 900 K; Dobrzański St. w Rzeszowie 36 K; dochód z wieczorku listopadowego w Brzeszczach 44 K 40 h; Drewnowski w Zakopanem 20 K; Drabek Wł. 8 K; Drohojowska St. w Sułkowicach 5 K; Drużyna Bartoszowa w Wiązownicy 5 K; Drozd B. w Przemyśle 44 K 67 h; dr. Duda F. w Krakowie 10 K; dr. Dulęba Bronisław we Lwowie, zebrane na zgromadzeniu Kółek rolniczych w Przemyśle 370 K; Dworski w Kosowie 1 K; Dyrekcyja gimnazjum w Bochni 100 K; Dyrekcyja jarmarku wyrobów krajowych we Lwowie 227 K 39 h; dzień „Macierzy“ w Jarosławiu 691 K 11 h, w Brzeszczach 200 K, w Krakowie 4000 K, w Rozdole 105 K 44 h, w Stanisławowie 950 K, w Stryju 800 K, w Rzeszowie 341 K 73 h, w Tarnowie 2316 K 22 h, w Trzcianie 145 K 25 h, w Zakopanem 3430 K, w Wadowicach 550 K.

Fabryka zapalek w Żywcu 22 K 68 h; inż. Filasiewicz St. w Białej 6 K; Filipek J. w Brzeszczach 4 K 50 h; Filipek J. w Krzeszowicach 7 K; Finkowski T. w Jarosławiu 1 K 90 h; Frydel A. w Leszczynach 17 K; Frydrychowa T. we Lwowie 7 K 14 h.

Gabrysiów J. w Tarnowie 5 K; Galic. Towarzystwo Magazynowe we Lwowie 300 K; Galic. Towarzystwo Kredytowe ziemskie we Lwowie 85 K; Gardulski A. w Czortkowie 30 K; Godek A. w Krakowie 10 K; Gonet St. w Korczynie 113 K 26 h; Góral J. w Gródku Jagiellońskim 8 K; Golewscy E. w Krakowie 10 K; Gincel w Krakowie zebrane 6 K; Grochowicz E. i A. w Przemyśle 10 K; gmina Krynica 5 K; gmina Stary Sącz 100 K.

Habura Fr. w Tarnowie 23 K; Haydukiewicz N. w Limanowej zebrane 15 K 66 h; Heldenburg J. we Lwowie 5 K; Huzarek K. w Podgórzu 8 K.

Janusz A. w Rzeszowie 10 K; Jaś J. we Lwowie zebrane 280 K; ten sam 5 K; Jarzyna T. w Kętach 14 K; Jurkiewicz St. we Lwowie zebrane 3 K 30 h.

Kasa miejska miasta Stryja 30 K; kasa miejska miasta Jarosławia 200 K; kasa miejska miasta Drohobycza 100 K; kasa zaliczkowa w Samborze 75 K; kasa zaliczkowa w Nowym Sączu 25 K; kasa oszcz. i zaliczek w Łańcucie 50 K; kasa oszcz. miasta Stanisławowa 100 K; kasa oszcz. miasta Żywca 20 K; kasa oszcz. miasta Drohobycza 50 K; kasa oszcz. miasta Stryja 30 K; kasa oszcz. miasta Przemyśla 200 K; Karasiński L. w Bieczu 19 K 69 h; inż. Kasprzycki P. we Lwowie 10 K; Kawiarnia Bizanca w Krakowie 7 K; Kantor M. w Pstrągówce zebrane 15 K 06 h; Kiedroniowa Z. w Rabce 907 K 29 h; Kluger P. w Krakowie 6 K; Klimek St. w Stanisławowie 2 K; Klisiecki A. w Złoczowie 20 K; Koło T. S. L. w Brzeszczach 60 K; Koło T. S. L. w Radymnie 350 K; Koło T. S. L. w Janowie 13 K 52 h; Koło T. S. L. w Szczakowej 20 K; Koło T. S. L. w Brzeżanach 70 K; Koło T. S. L. w Zagórzu 30 K; Koło T. S. L. i Tow. gimn. „Sokół“ w Turce 100 K; Koło T. S. L. w Dąbrowie 25 K 60 h; Koło T. S. L. w Kałuszu 154 K 59 h; Koło T. S. L. w Przeworsku 4 K 95 h; Koło Pań T. S. L. w Przemyśle 800 K; Komitet zabawy akademickiej w Sanoku 55 K 89 h; dr. Keller R. w Brzeszczach zebrane 16 K; dr. Korn J. w Wadowicach 4 K; Kozłowski W. w Skawinie 1 K; Kożusznik A. w Trzebinii 2 K; „Klub“ w Krzeszowicach 5 K; Krakowskie Tow. zaliczkowe urzęd. w Krakowie 5 K; Krajczanka J. w Samborze 1 K; Kruczyński A. w Żywcu i Krynicy zebrane 10 K; Korytowska w Załęszychach M. 5 K; Kroczewski w Węgierskiej Górze 5 K; Krużolek A. w

Trzebinii 4 K; Kruczek w Krakowie 1 K; Kühnel A. w Samborze 2 K; Kurowski M. we Lwowie 5 K; Krużolek J. w Trzebinii 12 K; Kryński A. we Lwowie 10 K; ś. p. Krzyżanowskiego Leopolda legat (reszta) 67 K 56 h.

Lubas S. w Hucie Komorowskiej 4 K.

Łoboś J. we Lwowie 5 K; ś. p. Łokietek Józef w Medyni głóg. 100 K; Łukasiewicz J. w Cieszanowie 8 K; Łużecki M. we Lwowie 10 K.

Machalska M. we Lwowie 2 K; dr. Malinowski G. w Czernichowie 51 K; Majewiczówna M. w Szczawnicy 18 K 50 h; Małek M. w Słotwinie zebrane 6 K 60 h; Maksymowicz J. w Żywcu 26 K 60 h; Małecki L. w Nowym Sączu 4 K 06 h; Maurer H. w Białej 10 K; Magistrat w Gródku Jagiellońskim 10 K; Magistrat w Bochni 50 K; Magistrat w Kętach 10 K; Magistrat w Kołomyi 20 K; Magistrat we Lwowie 499 K 30 h; Magistrat w Jarosławiu 200 K; Magistrat w Jasle 10 K; Magistrat w Przemyślu 100 K; Magistrat w Tarnowie 100 K; Magistrat w Wieliczce 15 K; Magistrat w Wadowicach 10 K; Magistrat w Stryju 30 K; Magistrat w Stanisławowie 50 K; Magistrat w Tarnobrzegu 20 K; Magistrat w Żywcu 30 K; dr. J. Michejda we Lwowie 10 K; dr. Michejda K. w Krakowie 1 K; ks. Michejda Fr. w Krakowie 13 K 77 h; Michejda Fr. w Żywcu 33 K 40 h; Młodzież w Buczaczu 102 K 04 h; Młodzież w Głogowie 44 K 50 h; Młodzież gimn. w Kołomyi 9 K 14 h; Młodzież gimn. w Jasle 72 K 33 h; Mohr A. w Samborze zebrane 7 K; Mucha J. w Limanowej 4 K; Muszyński G. we Lwowie 5 K 63 h; Motylowa M. we Lwowie 4 K 10 h.

Nieszczyński St. w Zakopanem 5 K; dr. Nowak w Węgierskiej Górze 5 K; N. N. 5 K; N. X. 2 K.

Ochotnicza Straż pożarna w Rzeszowie 21 K; dr. Osadnik J. w Birczy 54 K 53 h.

Pawłita T. w Krakowie zebrane 1 K 30 h; Pawulski M. we Lwowie 1874 K 10 h; ks. Padykuła K. w Lipnicy 3 K; Papara J. we Lwowie 50 K; Piątkiewicz W. w Staniątkach 15 K; Pieniążek St. w Trzcianie 33 K 63 h; dr. Potocki A. w Samborze zebrane 20 K; Powiatowa Kasa oszczędności w Myślenicach 50 K; Powiatowa Kasa oszczędności w Wadowicach 50 K; Przyborowski St. w Szczawnicy 3 K; Przewoźnikowa H. w Zakopanem 2 K.

Ralski L. we Lwowie 1 K; Riegerowa W. z dnia „Macierzy“ w Rymańowie 247 K 55 h; Robaczowski Wł. w Tarnowie 139 K 78 h; ks. Rutkowski W. w Rzezawej 2 K; Rybarska K. w Białej 3 K 20 h.

Sawicki Fr. w Cewkowie 14 K; Sawicki Fr. we Lwowie 10 K; dr. Samoliyk Wł. Żegiestów Zdrój 6 K 50 h; Schnell O. w Firlejówce 25 K; Seminarium męskie w Białej 12 K 50 h; Seidler Fr. w Krakowie 9065 K 23 h; składka w Białej 1 K 80 h; Smalcowa M. dochód z zabawy w Piwnicznej 60 K 91 h; Sozański F. w Samborze 200 K; Sobiński St. w Tarnobrzegu 226 K 50 h; Skupiewicz J. w Kołomyi 5 K; Spółka Raiffeisena w Jaćmierzu 33 K 22 h; Spółka kredytowa członków Tow. Wzaj. Ubezpieczeń w Krakowie 50 K; Steinsbergowa J. w Brodach 5 K; Staniewicz T. M. w Przeworsku 25 K; Szajnowa A. w Brodach 174 K; Suchanek J. i Heczko J. w Krakowie zebrane 26 K; Suchanek J. w Krakowie zebrane 25 K; ks. Szydelski we Lwowie 5 K; dr. Szmel w Kętach 2 K; Szwanitz-Szwantowski Bronisław w Krakowie 900 K.

Tarczyński we Lwowie 3 K; Tatka M. w Brzeszczach 6 K; Teisseyre St. w Tarnopolu 2 K; Tnitowski T. w Jarosławiu 1 K 90 h; Towarzystwo zaliczkowe w Chodorowie 50 K; Towarzystwo zaliczkowe w Czarnym Dunajcu 10 K; Towarzystwo zaliczkowe w Chrzanowie 100 K; Towarzystwo zaliczkowe w Jarosławiu 50 K; Towarzystwo zaliczkowe w Nowym Targu 25 K; Towarzystwo zaliczkowe w Przemyślanach 3 K; Towarzystwo zaliczkowe w Ry-

manowie 30 K; Towarzystwo zaliczkowe w Zatorze 30 K; Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia w Krakowie 5000 K; Towarzystwo gimnast. „Sokół“ w Haliczu 30 K; Tow. gimn. „Sokół“ w Tarnobrzegu 11 K; Tow. gimn. „Sokół“ w Żywcu 150 K; Tow. gimn. „Sokół“ w Jarosławiu 100 K; Tow. gimn. „Sokół“ w Buczaczu 64 K; Tow. gimn. „Sokół“ w Lisku 25 K; Tow. prawników we Lwowie 40 K; Tow. „Znicz“ w Samborze 500 K; Tow. Bratnia Pomoc Słuchaczy Politechniki we Lwowie 104 K 68 h; dr. Trusławski E. w Białej 48 K 42 h; dr. Twardowski K. we Lwowie 18 K.

Uczniowie IV. klasy B gimnazjum w Mielcu 2 K 37 h; Ulmer N. we Lwowie zebrane 75 K 28 h.

Warcholik St. w Krakowie 4 K; ks. Warmuz M. w Kętach 5 K; dr. Wielochoowski J. w Bóbrce 27 K 40 h; Wilczyńska we Lwowie 3 K; dr. Wilkosz F. w Krakowie 5 K; Wilk J. w Lipniku 10 K 30 h; Wężyk-Rudzki we Lwowie 100 K; W. K. we Lwowie 23.000 K; Wydział powiatowy w Brzozowie 5 K; Wydział powiatowy w Brodach 20 K; Wydział powiatowy w Bochni 100 K; Wydział powiatowy w Czortkowie 100 K; Wydział powiatowy w Drohobyczu 50 K; Wydział powiatowy w Dąbrowie 17 K 40 h; Wydział powiatowy w Grybowie 50 K; Wydział powiatowy w Horodence 25 K; Wydział powiatowy w Jarosławiu 200 K; Wydz. pow. w Kolbuszowej 20 K; Wydz. pow. w Krakowie 20 K; Wydz. pow. w Łańcucie 10 K; Wydz. pow. w Mościskach 50 K; Wydz. pow. w Nowym Sączu 50 K; Wydz. pow. w Przemyślanach 19 K 87 h; Wydz. pow. w Skalicie 30 K; Wydz. pow. w Samborze 50 K; Wydz. pow. w Stanisławowie 50 K; Wydz. pow. w Tarnobrzegu 20 K; Wydz. pow. w Tarnowie 50 K; Wydz. pow. w Złoczowie 10 K; Wydział lekarski Uniwers. we Lwowie 170 K; Wyka A. w Sanoku 20 K; Wyrobek J. w Dębicy zebrane 58 K.

Zagórska M. we Lwowie 68 K 22 h; Zakład gospodarczo-wychowawczy w Białym Kamieniu 11 K; dr. Zakrzewski St. we Lwowie 20 K; zebrane przy kartach 3 K 40 h; Zembatówna J. w Białej 1 K; dr. Ziemia W. w Krakowie 4 K 10 h; Zimler i Ska. w Krakowie 60 h; Związek ziemian we Lwowie 250 K; Związek okręgowy T. S. L. w Tarnowie 90 K.

### Dar 3. maja.

Bal St. we Lwowie 40 K 37 h; Brodacki Wł. w Białej 2 K 50 h; Bischofowa Wł. w Stryju 12 K 25 h; Biechońska K. w Truskawcu 23 K; Bułat St. w Brzeszczach 32 K.

Chobot G. w Wolance 29 K 60 h; Cholewa F. w Tarnowie 2 K 10 h; Ciompa P. we Lwowie 3 K 68 h; Czarnecki J. w Goszycach 14 K 53 h.

Drozd B. w Przemyślu 6 K; dr. Duda Fr. w Krakowie 2 K.

Filipek J. w Brzeszczach 2 K; Filasiewicz St. we Lwowie 40 K.

Godek A. w Krakowie 5 K; Grabowski St. w Sanoku 2 K.

Haydukiewicz Wł. w Radymnie 60 K.

Jaś J. we Lwowie 26 K 56 h.

Dr. Kisza w Krakowie 10 K; Kamocki Fr. we Lwowie 6 K; Kożusznik A. w Trzebinii 14 K.

Lincker A. we Lwowie 3 K.

Maurer A. w Białej 6 K 40 h; Mohr A. w Samborze 3 K; Mrozicki w Żywcu 5 K.

Dr. Niemiec J. we Lwowie 17 K 50 h.

Pawlita A. w Krakowie 8 K 30 h; Pawlita T. w Krakowie 1 K; Podgórski Z. w Białej 1 K.



Sankiewicz M. we Lwowie 5 K; ks. Sikora P. w Dornfeld 15 K 10 h; Skupnik T. w Podgórzu 5 K; Sobel W. w Miłowie 8 K; Sporysz P. w Krakowie 7 K; Sierakowski W. w Białej 2 K.

Tokarz A. w Łańcucie 14 K 90 h.

Wałach J. we Lwowie 4 K; Wójcik J. w Tarnopolu 6 K 30 h.

Żyłyński J. w Gródku 2 K.

#### **e) Datki na rzecz funduszków stałych.**

Wkładki członków założycieli: JE. ks. arcybiskup dr. Bilczewski Józef 100 K; JE. Długosz Władysław, minister dla Galicji 100 K; Koło T. S. L. w Tarnowie na poczet wkładki 20 K; śp. Łokietek J. w Medyni Gł. 100 K; Pawulski Michał we Lwowie 100 K; Seidler Fr. w Krakowie 100 K; Szczański Feliks w Samborze 100 K; Szwanitz-Szwantowski Br. w Krakowie 100 K; dr. Wicherkiwicz Bolesław w Krakowie 100 K; Wężyk-Rudzki Wł. we Lwowie 100 K; Związek Okręgowy T. S. L. w Tarnowie 100 K; Zieliński Bolesław w Krakowie 100 K.

Wkładki członków wieczystych: Kukucz Jan w Krakowie 50 K; Langner J. we Lwowie 80 K; Szura St. w Tęczynie 50 K; Tow. Zaliczkowe w Drohobyczu 50 K.

Na fundusz grunwaldzki: Dr. Michejda Władysław 40 K; Wilusz Kazimierz w Dębicy 20 K.

### **WYKAZ DATKÓW Z KRÓLESTWA POLSKIEGO, KRAJÓW ZABRANYCH I ROSJI.**

#### **a) Wkładki członków wspierających.**

Dynowska Marya w Warszawie 25 K; Durasewicz Maryan w Otolianie 25 K; Grabski Władysław w Borowie 25 K; Komar Władysław w Bejsagołej 25 K; Raczkowski Feliks w Werdulach 25 K; Romer Eugeniusz w Cytowianach 25 K; Sokołowski Maryan w Wiszenkach 25 K; Węclawowicz Zygmunt w Narunach 25 K.

#### **b) Wkładki członków zwyczajnych, złożone w Zarządzie Głównym „Macierzy” bezpośrednio.**

Andrzejkowiczówna Buttowt Magdalena w Poniewieżu 5 K; Bielska J. w Warszawie 5 K; bar. Brunnowowa J. w Brzostowicy Wielkiej 5 K; bar. Brunnowówna Marya w Brzostowicy Wielkiej 10 K 52 h; O'Brien de Lacy Julia w Poniewieżu 2 K 50 h; Chrapowicki Ignacy w gub. grodzieńskiej 2 K 50 h; Faleńska M. w Warszawie 2 K; Jakubowska Janina w Warszawie 5 K; Jermolowicz Wincenty w Siedlcach 2 K; Kolska Kazimiera w Kaliszu 2 K; Lempicki Zygmunt 2 K 50 h; Morawska Stanisława w Warszawie 2 K; Przestrzelski J. w Warszawie 5 K; Paszkowska Z. w Wilnie 2 K; hr. Soltanowa Ludwika w Brzostowicy Murowanej 5 K; Starzyńska Małgorzata w Warszawie 10 K; Strojcka J. w Warszawie 10 K.

#### **c) Dary okolicznościowe.**

Administracja „Tygodnika Ilustr.” w Warszawie 1431 K 36 h.

B. P., K. W., A. P., E. W., E. Ł., J. W., T. F. z Kijowa 140 K; Bank przemysłowy w Warszawie 4 K; Bielecki w Kijowie 50 K; Biliński W. w Lubieniu Wielkim 10 K; hr. Brunnowówna M. w Brzostowicy zebrane 33 K 02 h.



Chełchowski K. w Warszawie 20 K.

Delikowski w Warszawie 25 K 30 h; ś. p. Domański J. w Królestwie 25.685 K 25 h; Durasewicz M. w Otolanie 100 K; Dziewulski St. w Warszawie 1260 K.

Faryaszewski K. w Dąbrowie 100 K; Filasiewicz z fundacyi p. Iwańskiego na Ukrainie 20 K 40 h.

Gaszczyńska M. w Warszawie 5 K 08 h; Gordziałkowska O. w Warszawie 7 K 59 h; Gromadzki P. w Rosyi 10 K.

Komar Wł. w Bejsagole 100 K; Koskowski Br. w Warszawie 50 K 40 h; Krakowskie H. i K. w Wołyniu 20 K; dr. Kułski J. w Noworadomsku 2 K 59 h; Kurzyna A. w Sosnowcu 10 K; Kwiatkowska J. w Kamieńcu Podolsk. 63 K 37 h.

N. N. za pośrednictwem p. Kiedroniowej 25 K.

Osuchowski A. w Warszawie 5000 K.

Szcześniowski N. w Kole 5 K.

#### **d) Datki na rzecz funduszów stałych.**

Wkładki członków wieczystych: Charzyński Wincenty w Strzembowie 50 K; Smoleński Ad. w Petersburgu 50 K; Zawiszyna Marya w Goszycach 50 K.

Wkładki członków założycieli: Dziewulski Stefan w Warszawie 100 K; Faleńska Józefa w Warszawie 50 K; Iwański August z Ukrainy 100 K; dr. Majewski Feliks w Warszawie 84 K 60 h; Pełczyński J. w Warszawie 100 K; Śliwiński Daniel w Lublinie 127 K.

### **WYKAZ DATKÓW Z INNYCH KRAJÓW.**

#### **a) Wkładki członków zwyczajnych, złożone w Zarządzie Głównym „Macierzy“ bezpośrednio.**

Dr. Domnik Rybarzewski Fr. w Wiedniu 5 K; Domnik Rybarzewska Karolina w Wiedniu 2 K; Domnik-Rybarzewska Maryla w Wiedniu 2 K; Negrusz Kazimierz w Wiedniu 2 K; Suszka J. w Pradze 2 K 10 h; Sławnicki Wacław w Pradze 2 K; Tomala Alfred w Wiedniu 2 K 50 h; dr. Waygert Jan w Wiedniu 2 K.

#### **b) Dary okolicznościowe.**

Bawrowicz K. w Spitzu n. Dunajem 20 K 06 h; Brownsford K. w Poznaniu 10 K.

Chambers E. w Kanadzie 5 K; Czytelnia Polska w Leoben 60 K.

Dr. Domnik-Rybarzewski w Wiedniu 10 K.

Gaberle E. w Sarajewo 2 K; Gutherz H. w Kutnej Górze 2 K.

Inż. Heczko J. w Pradze 200 K.

Karas J. w Hryniewie 12 K 40 h; Kolat P. w Gdańsku 50 K.

Lazar A. w Vagzsambokret 5 K; Löwil M. w Hermanowie 5 K.

Macura St. w Wiedniu zebrane 9 K 50 h; Michejda Fr. w Malenovicach,

Morawa 5 K 20 h; Morgan Wilma z Danockich w Londynie 5 K.

Nikodem J. w Missouli, Ameryka 13 K 48 h.

„Ognisko Polskie“ w Pradze 20 K 70 h.

Papara J. w Gracu 100 K.

Dr. Rostek J. w Raciborzu 28 K.

Składka na obiedzie u JEksk. Min. Długosza w Wiedniu 327 K 02 h; Suszka J. w Pradze 11 K 10 h.

Tatka M. w Zabrzegu na Morawach 6 K; Teschner J. w Wiedniu zebrane 23 K 70 h.

Dr. Wilczek Fr. w Wiedniu 2 K; Wroński K. w Przybramie 12 K 50 h.  
Zabawski Wł. w Monachium 20 K; Zajonc Fr. w Tryeście 5 K. 1

**c) Datki na rzecz funduszków stałych.**

Na fundusz grunwaldzki: Gutherz Herman w Angern 50 K.

Wkładki członków założycieli: Geniusz Mieczysław w Port Said 100 K;  
Heczko Józef w Pradze 100 K; Kowarski Otton w Cannes 100 K; ś. p. Kowarski Ferdynand w Pekinie 100 K.

Wkładka członka wieczystego: Kołat P. w Gdańsku 50 K.

---

## LISTA CZŁONKÓW HONOROWYCH, ZAŁOŻYCIELI, WIECZYSTYCH I WSPIERAJĄCYCH MACIERZY SZKOLNEJ.

### I. Członkowie honorowi.

Ś. p. dr. Bucewicz Nestor (1898).  
Dr. Hassewicz Stanisław (1898).  
Ś. p. dr. Jordan Henryk (1898).  
Osuchowski Antoni (1898).  
Ks. Pittas Jan (1898).  
Pożniak Władysław (1898).  
Siedlecka Marya (1898).  
Sienkiewicz Henryk (1903).  
Ś. p. Sikora Adam (1909).  
Ś. p. Vetulani Roman (1898).

### II. Członkowie założyciele.

Ś. p. dr. Adamski Roman, adwokat w Jaśle.  
Anczyc Władysław, właściciel drukarni w Krakowie.  
Ś. p. Bagieński Ignacy, obywatel w Odessie.  
Bank rolniczy we Frysztacie.  
Ks. Barabasz Jan, proboszcz w Czechowicach.  
Dr. Baranowski Ignacy, profesor w Warszawie.  
Barberski Jakób w Wiedniu.  
Ś. p. Bartkowski Jan, profesor emer. w Paryżu.  
Hr. Baworowski Jerzy, poseł sejmowy w Galicyi.  
Barylski Henryk w Warszawie.  
Dr. Bączkiewicz Jan w Warszawie.  
Bełza Stanisław, adwokat przysięgły w Warszawie.  
Ks. Białas Jakób, proboszcz w Binarowej.  
Biesiekierski Włodzimierz w Warszawie.  
J. Ę. ks. dr. Józef Bilczewski, arcybiskup we Lwowie.  
Ks. Biłko Jan, proboszcz w Zebrzydowicach.  
Biskupski Wincenty w Warszawie.  
Ś. p. ks. Bitta Jan w Ostrawie Polskiej.  
Bociarski Dominik, adwokat przysięgły w Kownie.  
Ś. p. hr. Borkowski Dunin, marszałek powiatu Trembowelskiego.  
Firma L. J. Borkowski w Warszawie.  
Dr. Bortkiewicz Adam w Gajdaczu, w gub. Połtawskiej.  
Hr. Branicka Aleksandra.  
Bratnia Pomoc słuch. Akademii rolniczej w Dublanach.  
Bronikowski Mieczysław w Kamienskoje.  
Br. Brunnów Szymon, właściciel dóbr w Powermeniu na Żmudzi.



- Ś. p. Brzezowski Fr., nadinżynier w Morawskiej Ostrawie.  
 Bucewicz Marian, obywatel ziemski w Królestwie Polskiem  
 Ś. p dr. Bucewicz Nestor w Warszawie.  
 Ks. Budny Jan, proboszcz w Międzyrzeczu.  
 Buszczyński Konstanty, rejent w Warszawie.  
 Dr. Buzek Józef, prof. uniw. we Lwowie.  
 Ckocki Kajetan, rejent w Warszawie.  
 Chrapczyński Ludwik, budowniczy w Libercu.  
 Chrapowiecki Teofil w Kamienskoje.  
 Ś. p Cywińska Antonina, Moskwa.  
 Ciecierski Henryk na Litwie.  
 Cielecki Artur-Zaremba, właściciel dóbr, Hadyńkowce.  
 Cielecki Józef, rolnik w Więclowicach.  
 Ś. p dr. Cieńciała Andrzej, notaryusz w Cieszynie.  
 Cieńciała Jerzy, poseł sejmowy w Sibicy.  
 Cichocki Marcin w Mikulińcach.  
 Ciszewski Józef w Warszawie.  
 Czauderna Karol, Lwów.  
 Czaplińska Marya w Wodzianie, gub. Kijowska.  
 Caputa Michał w Skoczowie.  
 Ś. p książę Czartoryski Władysław w Paryżu.  
 Ś. p. Czerwenka Franciszek, nauczyciel w Pogwizdowie.  
 Czyrciel Józef, obywatel w Krakowie.  
 Czytelnia Polska w Białej.  
 Czytelnia ludowa w Cieszynie.  
 Czytelnia Towarzystwa Szkoły Ludowej w Karwinie.  
 Czytelnia ludowa Kółka rolniczego w Niemieckiej Lutyni.  
 Czytelnia w Zabrzegu.  
 Ks. Czyż Józef, proboszcz w Błędowicach Dolnych.  
 Dąbrowski Paulin w Warszawie.  
 Ś. p. ks. Deike Karol w Warszawie.  
 Ś. p. Domański Jan, obywatel ziemski w Królestwie Polskiem.  
 Dębowski Kazimierz w Petersburgu  
 J. E. Długosz Władysław, minister w Wiedniu.  
 Dłużewski Józef w Warszawie.  
 Dobrowolski Aleksander, obywatel z nad Dolnego Dniepru.  
 Ś. p. Dobrzański Feliks w Krakowie.  
 Dolański J. Ludwik, właściciel dóbr w Rakowej pod Wojutyczami.  
 Domagalski Ignacy, dyrektor Towarzystwa oszczęd. i zaliczek w Cieszynie.  
 Drobniak Franciszek, dyrektor kopalni w Brzeszczu w Galicyi  
 Dubiecki Tadeusz w Krakowie.  
 Ks. Dudek Tomasz, proboszcz w Boguminie.  
 Ś. p. Dura Michał w Tarnopolu.  
 Dr. Dwernicki Tadeusz, mecenas i radca miasta Lwowa.  
 Dr. Dyboski Antoni, c. k. notaryusz w Cieszynie.  
 Hr. Działyńska w Paryżu.  
 Dunin Józef, adwokat przysięgły w Kielcach.  
 Ks. Dziekan Henryk, proboszcz w Niemieckiej Lutyni.  
 Emeryk Gustaw w Warszawie.  
 Ks. Eisenberg Wiktor, profesor szkoły realnej w Cieszynie.  
 Eismont Fr. K. w Wielkiej Czerniówce, gub Wołyńska.

Faleńska Józefa w Warszawie.  
 Ks. J. Ferdecki, emerytowany proboszcz w Cieszynie.  
 Fiedorowicz Ignacy w Kamienskoje.  
 Filasiewiczowa Bronisława, żona dyrektora w Cieszynie.  
 Filasiewicz Hilary, dyrektor Towarzystwa oszczęd. i zaliczek w Cieszynie.  
 Ś. p. ks. Firla Józef były wikary w Niemieckiej Lutyni.  
 Fundacya rumuńska (Tow. biblioteki polskiej w Rumunii).  
 Galocz Dyzmas, górnik w Karwinie.  
 Gamski Franciszek w Przemyślu.  
 Garliński Józef, lekarz z nad Dolnego Dniepru.  
 Geniusz Mieczysław, inżynier w Port-Said.  
 Ś. p. Gawlas Andrzej, nauczyciel w Górnej Suchej.  
 Ś. p. Gąsiorowski Juliusz, lekarz kolejowy we Lwowie.  
 Ś. p. Głajcarowa Marya w Sibicy.  
 Geisler Edward w Warszawie.  
 Ks. Genserek Ignacy, emer. proboszcz we Freiberg.  
 Ś. p. Głajcar Jan, właściciel gruntu w Sibicy.  
 Glass Jakób, sędzia w Warszawie.  
 Gmina Boconowice.  
 Gmina Boguszowice-Kałembice-Pastwiska.  
 Gmina Bronów.  
 Gmina Darków.  
 Gmina Kaczyce.  
 Gmina Małe Kończyce (koło Frysztatu).  
 Gmina Wielkie Kończyce (koło Frysztatu).  
 Gmina Koszarzyska.  
 Gmina Łazy (koło Frysztatu).  
 Gmina Markłowice na Śląsku.  
 Gmina Mistrzowice-Koniaków.  
 Gmina Olbrachcice.  
 Gmina Piasek.  
 Gmina Rajsko (powiat Biała).  
 Gmina Ropica.  
 Gmina Górna Sucha.  
 Gmina miasta Tarnowa.  
 Gmina Zarzecze.  
 Gmina Zawada.  
 Gmina Zebrzydowice.  
 Godek Aleksander, emerytowany nadinżynier w Krakowie.  
 Godłowski Jan, były kierownik polskiej szkoły w Cieszynie.  
 Ś. p. Górniak Franciszek, właściciel cegielni w Sibicy.  
 Ś. p. ks. Górski Antoni, proboszcz w Dolinie.  
 Grodzki Antoni w Kielcach.  
 Grzędziński Edmund, komisarz sądowy w Warszawie.  
 Grzybowski Adam z Chersonu.  
 Grzybowski Karol, właściciel ziemski w Skrzyszewach.  
 Guthertz Herman, kupiec w Ustroniu.  
 Hąbura Franciszek, dyrektor seminarium nauczycielskiego w Tarnowie.  
 Heczko Jan, kierownik szkoły w Koszarzyskach.  
 Ś. p. ks. Heczko Jerzy, pastor ewangelicki w Ligotce Kameralnej.  
 Dr. Hassewicz Stanisław, lekarz w Warszawie.

Ks. Hawlas Franciszek, były administrator parafii w Cieszynie.  
 Henise Paweł w Kamienskoje.  
 Hoch August w Warszawie.  
 Ś. p. Ilnicka Marya w Warszawie.  
 Ś. p. Iskierka Franciszek w Cieszynie.  
 Iwański Władysław na Ukrainie.  
 Jankiewicz Kazimierz w Kokarcach.  
 Jankowski Adolf, kupiec w Warszawie.  
 Ś. p. Jaskłowski Karol we Lwowie.  
 Jasiukowicz Ignacy w Kamienskoje.  
 Ks. Jaworski Franciszek, proboszcz w Grybowie.  
 Ś. p. ks. Jachymiak Franciszek, proboszcz w Karnes w Texas.  
 Jachelski Władysław, inżynier w Łodzi.  
 „Jedność“ Oddział w Puławie.  
 Ś. p. Jerzmanowski Erazm w Nowym Jorku.  
 Jaroński Wiktor, adwokat przysięgły w Kielcach.  
 Joniec Jan, kierownik szkoły w Rzece.  
 Ks. dr. Jurgowski Ludwik, kanonik w Krakowie.  
 Jung Seweryn w Warszawie.  
 Jurski w Warszawie.  
 Juszyński Kazimierz Karol w Petersburgu.  
 Kamiński Jan Maurycy, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Ś. p. dr. Karłowicz Jan w Warszawie.  
 Ks. Karowski Józef, dziekan i proboszcz w Rudzicy.  
 Dr. Karowski Karol, lekarz w Łobzowie.  
 Kasa zaliczkowa w Nadwórnio.  
 Kasa zaliczkowa w Nowym Sączu.  
 Karpiński Franciszek w Warszawie.  
 Kasperek Józef w Paryżu.  
 Ks. Kasperlik Wilhelm, proboszcz w Dziedzicach.  
 Kasprzak Antoni, c. k. notaryusz w Cieszynie.  
 Kasprzakowa Anna, żona notaryusza w Cieszynie.  
 Kasyno miejskie we Lwowie.  
 Katyński Stanisław, obywatel w Grodowicach pod Felsztynem.  
 Ks. Kielar Jan, proboszcz w Sękowej.  
 Kierbedź Waleryan w Nowym Dworze na Żmudzi.  
 Kleniewski Jan, właściciel dóbr w Kluczkowicach w Lubelskiem.  
 Ks. Klusek Wiktor, proboszcz w Łąkach.  
 Ś. p. Kmita Konstanty, obywatel w gubernii Kowieńskiej.  
 Dr. Knapczyk Andrzej, lekarz w Boguminie.  
 Knapczykowa Karolina, żona lekarza w Boguminie.  
 Ks. Knyps Ludwik, administrator parafii we Frysztacie.  
 Ś. p. ks. Koczy Józef, proboszcz w Zabrzegu.  
 Kolbe Wacław w Krakowie.  
 Koło przemysko-jarosławskie nauczycieli szkół wyższych.  
 Koło T. S. L. w Dąbrowie.  
 Koło T. S. L. w Tarnowie.  
 Kołodziejczyk Adam, kupiec w Cieszynie.  
 Ś. p. Krótki Henryk, inżynier górniczy w Morawskiej Ostrawie.  
 Kółko rolnicze w Cierlicku.  
 Kółko rolnicze w Koszarzyskach.



Kółko rolnicze w Nawsiu.  
 Kółko rolnicze w Piasku.  
 Kółko rolnicze wraz z Czytelnią w Boguminie.  
 Kosikiewicz Józef, artysta-malarz w Warszawie.  
 Koskowski Bronisław w Warszawie.  
 Kossecki Cyprian w Petersburgu.  
 Hr. Kossakowski Stanisław w Wilkomierzu.  
 Ś. p. Kosiłowski Ildefons w Paryżu.  
 Ś. p. Kowarski Ferdynand, inżynier w Pekinie.  
 Kowarski Otton w Cannes.  
 Ś. p. ks. Koziar Franciszek, proboszcz w Trzyńcu.  
 Ś. p. Koziełło Aniela w Bykowszczyźnie, gub. Wileńska.  
 Kozierowski Antoni w Kamienskoje.  
 Ś. p. Kozłowski Aleksander w Petersburgu.  
 Ś. p. Kozłowski Konstanty w Petersburgu.  
 Ś. p. Krahelski Jan z Warszawy.  
 Ś. p. Krajewski Henryk, mecenas w Warszawie.  
 Krakowskie Towarzystwo techniczne.  
 Ś. p. hr. Krasicki w Baku.  
 Krasnodębski Kazimierz w Warszawie.  
 Kretkowski Mieczysław w Pokrzywnicy.  
 Ks. Krzystek Franciszek, proboszcz w Stonawie.  
 Ś. p. Krzyżanowski Leopold, kollektant lot. w Jarosławiu.  
 Kusionowicz Michał, profesor gimnazjalny w Kołomyi.  
 Ś. p. Kuczyński Leon Jan Kanty we Lwowie.  
 Ś. p. ks. Kufel Józef, proboszcz w Bierzanowie.  
 Kwasięborski Władysław, inżynier w Warszawie.  
 Kwiatkowski Aleksander, adwokat w Charkowie.  
 Ś. p. ks. Langer Antoni, dziekan i proboszcz w Pierścu.  
 Lacheta Wincenty, majster kamieniarski w Ligotce Kameralnej.  
 Langer w Warszawie.  
 Lewenfeld Bruno, właściciel dóbr w Krakowie.  
 Lebkowski Maksymilian, dyrektor cukrowni w Warszawie.  
 Londzin August, oficyał pocztowy w Wiedniu.  
 Ks. Londzin Józef, prof. gimn. pol. w Cieszynie, poseł do Rady państwa.  
 Książę Lubomirski Andrzej, ordynat przeworski, poseł sejm. i do parl., Lwów.  
 Księżna Lubomirska Marya, właścicielka dóbr, Myżyniec (Galicja).  
 Laniewski Mikołaj, obywatel gubernii chersońskiej.  
 Ś. p. Łopuszański Tadeusz we Lwowie.  
 Lętowski Eustachy w Warszawie.  
 Ś. p. Łokietek Józef, emeryt. prof. gimn. w Krakowie.  
 Ś. p. Łopaciński Henryk, właściciel dóbr w Wilnie.  
 Lychowski Ignacy, adwokat przysięgły w Kijowie.  
 Łukaszewicz Konstanty, Hopczyce.  
 Magistrat społecznego miasta Lwowa.  
 Magistrat miasta Przemyśla.  
 Dr. Majewski Feliks w Warszawie.  
 Hr. Mieroszewski Stanisław, radca rządowy w Preszburgu.  
 Dr. Mierzyński Antoni, były dziekan Szkoły głównej w Warszawie.  
 Ś. p. Montwiłł Józef, poseł gubernii wileńskiej do Dumy rosyjskiej.  
 Hrabia Milewski Ignacy Karol Korwin z Wilna.

Mirosławski Zygmunt w Warszawie.  
 Ś. p. Modrzejewska Helena, artystka dramat.  
 Ś. p. ks. Morawski Seweryn, arcybiskup we Lwowie.  
 Ks. Miroń Piotr, dziekan i proboszcz w Istebnej.  
 Mroczkowski Rodryg, obywatel miasta Warszawy.  
 Ś. p. ks. Muzyczka Franciszek, proboszcz w Czechowicach.  
 Ś. p. ks. Macoszek Antoni, proboszcz w Dziedzicach.  
 Madaliński Maksymilian w Paryżu.  
 Malhomme Henryk w Warszawie.  
 Ś. p. Majchrowski Jakób w Tarnowie.  
 Małecki Antoni, kancelista Wydziału powiatowego w Białej.  
 Marconi Władysław w Warszawie.  
 Ś. p. Marszałkiewicz Wiktor we Lwowie.  
 Matuszyński Jan w Cierlicku.  
 Ś. p. ks. prałat Matzke Henryk w Krakowie.  
 Meyet Leopold, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Miączyński Józef w Jaśniczach koło Brodów.  
 Dr. Michejda Jan, adwokat w Cieszynie.  
 Ks. Michejda Karol, pastor ewang. zboru w Bystrzycy.  
 Ks. Nogol Antoni, proboszcz w Starych Hamrach.  
 Ks. Nogol Franciszek, proboszcz w Siedliszczach.  
 „Ognisko“, akademickie stowarzyszenie w Wiedniu.  
 Dr. Obmiński Stanisław, adwokat krajowy, Lwów.  
 Obrąpalski Stanisław w Witebsku.  
 Ks. Olszak Karol, proboszcz w Wielkich Kończycach.  
 Ks. Olszak Antoni, dziekan i proboszcz w Strumieniu.  
 Dr. Olszak Waław, lekarz w Karwinie.  
 Ś. p. Olszewski T., inżynier w Petersburgu.  
 Hr. Ostrowski Julian w Warszawie.  
 Osuchowski Antoni, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Ś. p. Pałasek Jan, nadradca sądu krajowego w Cieszynie.  
 Papara Julian we Lwowie.  
 Paszkudzki Zadora Mieczysław, właściciel dóbr we Lwowie.  
 Pawulski Michał, emeryt. radca rachunkowy we Lwowie.  
 Ś. p. Pelar Jan, księgarz w Rzeszowie.  
 Poliszewski W. z Warszawy.  
 Peplowski Adolf z Warszawy.  
 Pełczyński J. w Warszawie.  
 Phull Eugeniusz w Warszawie.  
 Piechowski Teodor, mecenas z nad Dolnego Dniepru.  
 Pientkowski Kazimierz w Petersburgu.  
 Pilecki Zdzisław, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Ś. p. Piotrowski Wincenty Korwin, marszałek Lucki.  
 Ks. Pittas Jan, dziekan w Buffalo w Północnej Ameryce.  
 Poliszewski W. w Warszawie.  
 Polityczne Towarzystwo ludowe w Cieszynie.  
 Polczyński Józef, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Ś. p. hr. Potocki Andrzej w Krzeszowicach.  
 Dr. Potocki Bronisław w Samborze.  
 Rada powiatowa w Tarnopolu.  
 Książę Radziwiłł Konstanty w Paryżu.

Redakcja „Kuryera Rzeszowskiego“ w Rzeszowie.  
 Redakcja „Rolnika śląskiego“ i „Przyjaciela ludu“ w Nawsiu.  
 Dr. Rejchman Mikołaj w Warszawie.  
 Rembierz J. w Warszawie.  
 Rodkiewicz Filip w Warszawie.  
 Hr. Roniker Marya w Lublinie.  
 Ś. p. Rościszewski Franciszek, właśc. dóbr w Smykowcach pod Tarnopolem.  
 Rothert G., dyrektor Banku w Rydze.  
 Rothert Władysław, profesor w Krakowie.  
 Rybicki Stanisław, radca dworu i dyrektor kolei, Lwów.  
 Ks. Ryczek Jan, administrator w Ustroniu.  
 Rudkowscy Józef i Adela, Czartoria na Bukowinie.  
 Ś. p. Rustejko Józef w Paryżu.  
 Rządowie Antoni i Zofia w Łodzi.  
 Rzczkowski Bronisław w Ostrowcu, gubernia Radomska.  
 Ś. p. profesor Rypel Wojciech w Krakowie.  
 Sandecki Mieczysław w Warszawie.  
 Ś. p. książę Sapieha Adam w Krasiczynie.  
 Sawicki W. w Warszawie.  
 Schiller Marek, fabrykant w Kołomyi.  
 Schmidt A., właściciel fabryki w Warszawie.  
 Schwanitz-Szwantowski Bronisław w Krakowie.  
 Seidler Franciszek, emeryt. prof. gimn. w Krakowie.  
 Ś. p. dr. Schoen Buzara Henryk, adwokat w Krakowie.  
 Dr. Sieragowski Paweł w Warszawie.  
 Ś. p. Sikora Adam, członek Dyrekcyi Tow. oszczędności i zaliczek w Cieszynie.  
 Sikora Adam, właściciel gruntu w Puńcowie.  
 Ks. msgr. Sikora Jan, proboszcz w Cieszynie.  
 Ś. p. dr. Sikora Józef, lekarz miejski w Jabłonkowie.  
 Sikorska Jadwiga w Warszawie.  
 Ś. p. Skrla Fr., nauczyciel w Karwinie.  
 Ś. p. ks. Skrzyński Henryk w Krakowie.  
 Śliwicki Daniel, redaktor w Lublinie.  
 Ś. p. ks. Smoleński Maciej, proboszcz w Domasłowicach.  
 Smolikowski Seweryn w Warszawie.  
 Dr. Sokołowski Alfred, ordynator szpitala św. Ducha w Warszawie.  
 Sozański Feliks w Samborze.  
 Stabrowski Leon w Moskwie.  
 Stadtmüller Ludwik, przemysłowiec, Lwów.  
 Staliński Antoni, budowniczy w Warszawie.  
 Ś. p. hr. Starzeński Edmund w Kołomyi.  
 Stebelski A. W. w Moskwie.  
 Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna Pomoc“ w Makowie.  
 Dr. Serkowski Roman, lekarz powiatowy w Żywcu.  
 Stowarzyszenie oszczędności i pożyczek „Opatrzność“ w Milówce.  
 Stowarzyszenie polskich teologów austriackiej części dycezyi wrocławskiej „Ognisko“ w Ołomuńcu.  
 Stowarzyszenie zaliczkowe „Praca i oszczędność“ w Jordanowie.  
 Studencki Józef w Żywcu.  
 Straszewicz Aleksander, właściciel przedzalni w Guebriller w Alzacyi.  
 Strumiłło Maryan, adwokat przysięgły w Warszawie.

Dr. Strzelbicki Stanisław, notaryusz w Ropczycach.  
 Ś. p. Strzelecki Dyonizy w Żytomierzu.  
 Suchomel Wacław w Petersburgu.  
 Suligowski Adolf, adwokat przysięgły w Warszawie.  
 Śnieżek Jan, profesor gimnazjalny, Kraków.  
 Ś. p. ks. Ściskała Antoni, były proboszcz w Ropicy.  
 Świerczyński Erazm we Lwowie.  
 Ś. p. Świdorski Jan Wągl. inżynier z Wilna.  
 Ś. p. ks. msgr. Świeży Ignacy w Cieszynie.  
 Sykała Julian, kierownik szybu w Porębie.  
 Szajkiewicz Adam w Warszawie.  
 Szczepiło Platon z nad Dolnego Dniepru.  
 Ś. p. Szelong Karol, nauczyciel w Cierlicku.  
 Szewczyk Józef, rolnik w Skrzeczoniu.  
 Szlachta Jan, właściciel gruntu w Karwinie.  
 Ś. p. Szczerbowicz-Wieczór Ludomił w Warszawie.  
 Ś. p. Szelner Karol w Warszawie.  
 Ś. p. Szolajski Adam w Krakowie.  
 Szpak Stanisław w Warszawie.  
 Szymborski Apolinary w Warszawie.  
 Ś. p. Szwarz Justyn w Petersburgu.  
 Ks. Tagliaferro Jan, proboszcz w Michałkowicach.  
 Ś. p. Teleżyńska Kamila z Wołynia.  
 Teolodzy Polacy z roku szkolnego 1901/2 we Widnawie.  
 Dr. Tertil Tadeusz, adwokat w Tarnowie.  
 Ks. Tomanek Rudolf, profesor sem. naucz. w Bobrku.  
 Towarzystwo nauczycieli szkół wyższych we Lwowie.  
 Towarzystwo oszczędności i zaliczek w Cieszynie.  
 Towarzystwo pedagogiczne w Samborze.  
 Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.  
 Towarzystwo zaliczkowe w Białej.  
 Towarzystwo) zaliczkowe w Gorlicach.  
 Towarzystwo zaliczkowe w Jarosławiu.  
 Towarzystwo zaliczkowe w Zbarażu.  
 Twardzik Jan, kierownik szkoły w Suchej Średniej.  
 Twarowski Zygmunt w Warszawie.  
 Ś. p. Vayhinger Adolf, notaryusz w Tarnowie.  
 Wilga Jan w Charkowie.  
 Ś. p. Wolniewicz Emil, dr., adwokat w Gorlicach.  
 Waniorski Stanisław w Petersburgu.  
 Wadowice, Reprezentacya miasta.  
 Wasutyński Zygmunt w Warszawie.  
 Wicherkiewicz Aleksander, właściciel domu w Częstochowie.  
 Węzyk-Rudzki Władysław we Lwowie.  
 Ś. p. Wieman Julia w Warszawie.  
 Wieniawski Julian, dyrektor Tow. wzajemnego kredytu w Warszawie.  
 Włodarkiewicz Eustachy, inżynier w Warszawie.  
 Dr. Winkowski Józef, dyrektor gimnazjum w Krakowie.  
 Winkowska Klementyna, żona dyrektora w Krakowie.  
 Wiśniewski Adam Prus, radca sądu krajowego w Krakowie.  
 Ś. p. Witort Jan w Niewieźnikach na Żmudzi.



Dr. Wicherkiewicz Bolesław, prof. uniw. w Krakowie.  
 Wolański Rajnold, sędzia w Nowomoskowsk.  
 Ś. p. Worowska Augustyna w Petersburgu.  
 Wróblewski Tadeusz w Warszawie.  
 Ś. p. Wydrychiewicz Kazimierz w Krakowie.  
 Wydział Kasy oszczędności w Tarnopolu.  
 Wydział Rady powiatowej w Białej.  
 Wydział Rady powiatowej w Brzeżanach.  
 Wydział Rady powiatowej w Dąbrowie.  
 Wydział Rady powiatowej w Jarosławiu.  
 Wydział Rady powiatowej w Kołomyi.  
 Wydział Rady powiatowej w Mielcu.  
 Wydział Rady powiatowej w Mościskach.  
 Wydział Rady powiatowej w Nadwórnie.  
 Wydział Rady powiatowej w Stryju.  
 Wydział Rady powiatowej w Wadowicach.  
 Wydział Rady powiatowej w Żywcu.  
 Zadorowska Stanisława z nad Dolnego Dniepru.  
 Ś. p. ks. Zahradnik Jan, proboszcz w Grojcu.  
 Dr. Zaleski Józef, właściciel realności w Cieszynie.  
 Jadwiga z Jackowskich Zambrzycka.  
 Hr. Zamoyski Władysław, właściciel dóbr w Zakopanem.  
 Zaremba Bolesław, inżynier w Witkowicach.  
 Zędzian Stanisław w Kamienskoje.  
 Zieliński Bolesław w Krakowie.  
 Ziemiński Adam w Warszawie.  
 Ziemiński Teodor w Warszawie.  
 Ś. p. dr. Ziemiałkowski Floryan w Wiedniu.  
 Ziemiński Zygmunt w Stepankach w gubernii Kijowskiej.  
 Ś. p. Zima Franciszek we Lwowie.  
 Związek okręgowy T. S. L. w Tarnowie.  
 Żebro Marya w Bobrku.  
 Żelichowski Paweł, profesor z nad Dolnego Dniepru.  
 Ś. p. Żółtowski Ignacy, obywatel w Krakowie.  
 Hr. Żółtowski Stanisław w Niechanowie.

### III. Członkowie wieczyści.

Buzek Jerzy, inżynier w Górce Węgierskiej.  
 Czarkowski-Golejewski Tadeusz w Strzałkowicach.  
 Charzyński Wincenty w Strzembowie.  
 Gmina Rychwałd.  
 Holczakowa Marya w Cieszynie.  
 Januszewski Ignacy w Boguminie.  
 Kolat P. w Gdańsku.  
 Kukucz Jan, prof. gimn. w Krakowie.  
 Krygiel Jan, kierownik szkoły w Cierlicku Dolnem.  
 Langner Mikołaj we Lwowie.  
 Ks. Michejda Franciszek w Nawsiu.  
 Ks. Michejda Oskar w Bystrzycy.  
 Mokrysz Alojzy w Karwinie.  
 Mamica Jan w Trzyńcu.

Hr. Mycielski Edward, właściciel dóbr w Górcie.

Natanson Stefan, inżynier w Krakowie.

N. N. w Opawie.

Smoliński Adam, adwokat przysięgły w Petersburgu.

Towarzystwo zaliczkowe w Drohobyczu.

Wojnar Jerzy, inżynier w Łazach.

Zawiszyna Marya, właścicielka dóbr Goszyce.

Zientek Andrzej, nauczyciel w Karwinie.

Zielina Józef, kierownik szkoły w Żukowie Dolnym.

#### IV. Członkowie wspierający.

B. A. F.

Bujnowski Tytus, notaryusz w Tarnowie.

Cieński Tadeusz, właściciel dóbr w Strzałkowcach.

Cieniała Jan, gospodzki w Wędryni.

Dr. Cyga Leszek, adwokat w Stanisławowie.

Dr. Dobrowolski Józef, adwokat w Dolinie.

Dr. Diehl Józef, redaktor w Cieszynie.

Dynowska Marya w Warszawie.

Dyrna Ferdynand, urzędnik T. O. i Z. w Cieszynie.

Durasewicz Marian, właściciel dóbr w Otolianie.

Drewnowski Ignacy, inżynier we Lwowie.

Dr. Finkel Ludwik, rektor uniwersytetu we Lwowie.

Feliks Piotr, prof. pol. gimn. realn. w Orłowej.

Dr. Grodyński Andrzej, sędzia w Cieszynie.

Galicz Jan, prof. gimn. pol. w Cieszynie.

Godek Aleksander, emeryt. inspektor górniczy w Krakowie.

Górniak Jan, właściciel cegielni w Sibicy.

Górniakowa Helena w Sibicy.

Grabski Władysław, właściciel dóbr w Borowie.

Gwoździejcz Franciszek, restaurator w Cieszynie.

Haydukiewicz Józef, prof. pol. gimn. realn. w Orłowej.

Heczko Bogusław, prof. pol. sem. naucz. w Bobrku.

Dr. Hyżycki Stanisław, lekarz w Przemyślanach.

Höflinger Tadeusz, właściciel fabryki we Lwowie.

Jarosz Jan, dyrektor pol. gimn. realn. w Orłowej.

Jędrkiewicz Zenon, emeryt. dyrektor hut w Cieszynie.

Jonczy Władysław w Dąbrowie koło Tarnowa.

Kretschmann Fryderyk, dyrektor szkoły polskiej w Dąbrowie.

Kiedroniowa Zofia w Dąbrowie.

Koźdoń Paweł, inspektor szkolny w Boguminie.

Królikowska Kazimiera we Lwowie.

Komar Władysław, właściciel dóbr w Bejsagole.

Masztalerzówna Marya, mistrzyni ochronki polskiej w Michałkowicach.

Maurer Henryk, prof. gimn. w Krakowie.

Dr. Michejda Jan, adwokat w Cieszynie.

Münnichowa Maryla we Lwowie.

Mitrega Paweł, właściciel drukarni w Cieszynie.

Nadwodzka Lechowa w Cieszynie.

Nowakowski Julian, inspektor szkolny w Stryju.

Dr. Podsoński Władysław w Gródku Jagiellońskim.

Popiołek Franciszek, prof. gimn. pol. w Cieszynie.  
 Pieluszcak Władysław, nauczyciel w Leszczynach.  
 Raczkowski Feliks, właściciel dóbr w Werdulach.  
 Romer Eugeniusz, właściciel dóbr w Cytowianach.  
 Dr. Romer Eugeniusz, prof. uniwersyteckiego we Lwowie.  
 Dr. Schenker Maryan, lekarz w Skoczowie.  
 Schmidt Wiktor, dyrektor gimn. pol. w Cieszynie.  
 Sawicki Franciszek, emerytowany inspektor kolejowy w Cewkowie.  
 Smalec Ignacy, dyrektor szkoły pol. w Cieszynie.  
 Sokołowski Maryan, właściciel dóbr w Wiszenkach.  
 Szturc Jan, rachmistrz Macierzy Szkolnej w Cieszynie.  
 Inż. Szefer Leopold, dyrektor szkoły górniczej w Dąbrowie.  
 Szulc Władysław, kierownik szkoły polskiej w Dzieńmorowicach.  
 Stroński Ferdynand, inżynier we Lwowie.  
 Staniewicz Mirosław, inżynier w Przeworsku.  
 Świba Leonard, kierownik szkoły w Brennej.  
 Dr. Tarłowski Wincenty, emerytowany prezydent senatu Trybunału Najwyższego w Krakowie.  
 T. H. w Cieszynie.  
 Tichy Franciszek, prokurator w Rzeszowie.  
 Towarzystwo zaliczkowe w Limanowej.  
 Tomala Jan, urzędnik Macierzy Szkolnej w Cieszynie.  
 Wałach Andrzej, kierownik Spółki spożywczej w Bystrzycy.  
 Wałach Józef, kupiec w Cieszynie.  
 Warchałowska Helena w Wiśle.  
 Węgrzynek Alojzy, płatniczy w Cieszynie.  
 Węclawowicz Zygmunt, właściciel dóbr w Narunach.  
 Zabawski Władysław w Cieszynie.  
 Zabawska Anna w Cieszynie.  
 Zabawska Jadzia w Cieszynie.  
 Zaykowska Helena w Stróżach Niższych.  
 „Znicz“, stowarzyszenie akademików w Cieszynie.

#### LISTA DELEGATÓW „MACIERZY SZKOLNEJ“.

1. Biechoński Wojciech, dyrektor Banku we Lwowie.
2. Bischofowa Władysława, dyrektorka szkoły wydziałowej w Stryju.
3. Bromilski Henryk, inspektor szkolny w Gródzie Jagiellońskim.
4. Ks. dr. Cierniewski Jan, profesor gimnazjum we Lwowie.
5. Ks. Chambers Edmund w Winnipeg w Kanadzie.
6. Cyankiewicz Paweł, kierownik szkoły w Zembrzycach.
7. Dobrzański Stefan, starszy geometra ewid. w Rzeszowie.
8. Drozd Bolesław, urzędnik kasy oszczędności m. Przemyśla.
9. Dmochowska Ema, literatka w Wilnie.
10. Durasewicz Maryan, właściciel dóbr w Otolianie.
11. Ferens Jerzy, kierownik szkoły w Roztropicach.
12. Filasiewicz Stanisław, architekt we Lwowie.
13. Grabska Ludwika we Lwowie.
14. Dr. Hacia Kazimierz, dyrektor Banku w Poznaniu.
15. Habura Franciszek, radca szkolny w Tarnowie.
16. Haydukiewicz Władysław w Radymnie.
17. Janicki Bronisław w Krzeszowicach.
18. Jaworski Aleksander, inżynier Wydziału krajowego we Lwowie.

19. Dr. Jankowski F. w Poznaniu.
  20. Jermołowicz Wincenty w Siedlcach.
  21. J. L. w Kownie.
  22. Karasiński Stanisław w Bieczu.
  23. Kławecki Józef, aptekarz w Bad-Nauheim.
  24. Koskowski Bronisław w Warszawie.
  25. Krysiak Franciszek Salezy, redaktor w Poznaniu.
  26. Kasznicówna Iza w Warszawie.
  27. Dr. Kiernik Władysław, adwokat w Bochni.
  28. Komar Władysław, właściciel dóbr w Bejsagole.
  29. Hr. Korwin-Kossakowski Michał Stanisław, właśc. dóbr w Nidokach.
  30. Komar Antoni, właściciel dóbr w Świętorzeczcu.
  31. Kukucz Jan, prof. gimn. w Krakowie.
  32. Dr. Mallik Włodzimierz, adwokat w Winnikach.
  33. Malinowski Roman, kupiec w Stanisławowie.
  34. Mohr Antoni, prof. sem. naucz. w Samborze.
  35. Mondalski Wiktor w Przemyślu.
  36. Miłski Bernard, redaktor w Poznaniu.
  37. Niemierkiewicz Maryan, właściciel księgarni w Poznaniu.
  38. Nowakowski Julian, inspektor szkolny w Stryju.
  39. Papara Adam w Podliskach Małych.
  40. Piątek Adam w Trzcianie.
  41. Puffke Kazimierz, redaktor w Poznaniu.
  42. Dr. Potocki Bronisław, adwokat w Samborze.
  43. Dr. Rozwadowski Jan, prof. uniwersyteckiego we Lwowie.
  44. Ruczyński Bronisław, redaktor w Poznaniu.
  45. Robaczowski Władysław, ausk. sądowy w Tarnowie.
  46. Silbermann Leon, prof. szkoły przemysł. w Krakowie.
  47. Strzembosz Tadeusz, adwokat przysięgły w Warszawie.
  48. Dr. Steczkowski Jan, dyrektor Zakładu kredyt. we Lwowie.
  49. Sykała Władysław, prof. gimn. w Przemyślu.
  50. Staniewicz Miłostaw, inżynier w Przeworsku.
  51. Sokołowski Maryan, właściciel dóbr w Wiszenkach.
  52. Szajnowa Antonina w Brodach.
  53. Dr. Szostkiewicz J., lekarz w Muszynie.
  54. Seyda Maryan, redaktor w Poznaniu.
  55. Severin Ludwik, inżynier kolejowy w Nowym Sączu.
  56. Dr. Stroński Stanisław, prof. uniwersyteckiego w Krakowie.
  57. Dr. Smolka Władysław, ausk. sądowy we Lwowie.
  58. Smoliński Adam, adwokat przysięgły w Petersburgu.
  59. Szyszyłowiczowa Hanna w Zakopanem.
  60. Tokarz Antoni, urzędnik Banku ziemskiego w Łańcucie.
  61. Ulmer Narcyz, dyrektor Banku we Lwowie.
  62. Warcholik Stanisław w Krakowie.
  63. Witkowski Robert, urzędnik asek. we Lwowie.
  64. Wyrobek Józef, prof. gimn. w Dębicy.
  65. Wolska Kazimiera w Kaliszu.
  66. Zagórska Marya, dyr. liceum we Lwowie.
  67. Zarzecki Adolf, konc. Namiestnictwa w Nisku.
  68. Dr. Zalewski Teofil, lekarz we Lwowie.
  69. Ks. Ziemiański Jan w Jarosławiu.
-





C 010539 1/2

DRUKARNIA TOWARZYSTWA  
::: DOMU NARODOWEGO :::  
[P. MITREGI] W CIESZYNIE